

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Tento vzdělávací program je vypracovaný podle přílohy RVP ZV- LMP

motivační název
ŠKOLA ZÁKLAD ŽIVOTA
(upravená verze)

PŘEDKLADATEL: **Základní škola Cheb, Kostelní náměstí 14,
příspěvková organizace
350 02 Cheb**

Ředitel školy : **Mgr. Miloslava Hartmannová**

Telefon: **354 422 095** (ředitel),

354 422 139 (sekretariát/fax)

e-mail: zakladniskolacheb@seznam.cz.

WWW.zakladniskolacheb.cz

REDIZO: **600 066 622**

IZO: **102 052 328**

IČO: **70987238**

Koordinátoři ŠVP ZV : **Mgr. Miloslava Hartmannová
Lucie Šrailová**

ZŘIZOVATEL :

MĚSTO CHEB

NÁMĚSTÍ KRÁLE JIŘÍHO Z PODĚBRAD 14

350 02 CHEB

starosta : MUDr. Jan Svoboda

telefon: 354 440 555

e-mail: kontakt@mestocheb.cz

Datum platnosti: 1.9.2009 , úprava 28.8.2013

ředitel školy

Obsah:

Identifikační údaje.....	1
Obsah	2
Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu	3
Charakteristika ŠVP.....	6
Učební plán pro 1. stupeň.....	7
Učební plán pro 2. stupeň.....	8
Průřezová témata a jejich realizace.....	10
Průřezová témata - tabulky.....	14
Český jazyk 1.st.....	21
Český jazyk - 1.ročník.....	25
Český jazyk - 2.ročník.....	28
Český jazyk - 3.ročník.....	31
Český jazyk - 4.ročník.....	35
Český jazyk - 5.ročník.....	38
Matematika 1.st.....	41
Matematika - 1.ročník.....	46
Matematika - 2.ročník.....	48
Matematika - 3.ročník.....	50
Matematika - 4.ročník.....	52
Matematika - 5.ročník.....	54
Informatika 1.st.....	56
Člověk a jeho svět 1.st.....	61
Prvouka 1.st.....	66
Přírodověda 1.st.....	75
Vlastivěda 1.st.....	81
Umění a kultura 1.st.....	87
Hudební výchova 1.st.....	90
Výtvarná výchova 1.st.....	99
Člověk a zdraví 1.st.....	110
Tělesná výchova 1.st.....	113
Člověk a svět práce 1.st.....	136
Pracovní činnosti 1.st.....	139
Český jazyk 2.st.....	152
Německý jazyk 2.st.....	166
Matematika 2.st.....	173
Informatika 2.st.....	186
Člověk a společnost 2.st.....	195
Dějepis 2.st.....	196
Občanská výchova 2.st.....	205
Člověk a příroda 2.st.....	216
Fyzika 2.st.....	217
Chemie 2.st.....	227
Přírodopis 2.st.....	233
Zeměpis 2.st.....	241
Umění a kultura 2.st.....	253
Hudební výchova 2.st.....	254
Výtvarná výchova 2.st.....	264
Člověk a zdraví 2.st.....	275
Výchova ke zdraví 2.st.....	276
Tělesná výchova 2.st.....	284
Tělesná výchova chlapci.....	288
Tělesná výchova dívky.....	296
Člověk a svět práce 2.st.....	304
Pracovní činnosti - dívky 2.st.....	310
Pracovní činnosti - chlapci 2.st.....	325
Pravidla pro hodnocení žáků.....	340
Autoevaluace školy.....	354
Příloha: SWOT analýza.....	355

Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

Základní škola Cheb, Kostelní náměstí 14 je škola úplná, jejíž zřizovatelem je Město Cheb. Škola má od 1.1.2003 právní subjektivitu. Patří mezi Základní školy praktické a speciální.

V naší škole jsou vzděláváni žáci s různým stupněm mentálního postižení, s kombinovanými vadami a žáci s autismem. V současné době navštěvuje školu 165 žáků, přičemž kapacita dle rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol je 180 žáků.

V základní škole **praktické** (dříve užíváno „zvláštní“) je 114 žáků.

V základní škole **speciální** (dříve užíváno „pomocné“) je 51 žáků. Na této škole máme v současné době zřízeny dvě autistické třídy (jsme zatím jediná škola v Karlovarském kraji).

▪ **Specifikum výuky Základní školy praktické**

Základní škola praktická má devět ročníků a člení se na 1. stupeň (1.-5. ročník) a 2. stupeň (6.-9. ročník).

Posláním základní školy praktické je umožnit žákům pomocí speciálních metod a forem práce dosáhnout co možná nejvyšší úrovně znalostí. Výchovně vzdělávací proces se přizpůsobuje zvláštnostem psychického i fyzického vývoje našich žáků. Ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole praktické získá žák **základní vzdělání**.

Specifikem ve výuce jsou tyto skutečnosti:

- speciální učební metody
- vhodný výběr učiva
- speciální učebnice
- snížený počet žáků
- individuální přístup

Postižení našich dětí vyžaduje časté střídání jednotlivých kroků vyučovací hodiny a tvůrčí přístup při výběru metod a forem práce. Důležitým požadavkem je zajištění individuálního přístupu a respektování **individuálního tempa**, využívání co největšího množství **názorných pomůcek**. Důraz je kladen na vytvoření příjemné atmosféry, na sympatie mezi učitelem a žákem a společný zájem o školní práci.

Cílem je umět řešit základní problémy, s nimiž se žáci setkají v běžném životě.

▪ **Specifikum výuky Základní školy speciální**

Základní škola speciální (dřívější název pomocná škola) má 10 ročníků. Organizačně je vzdělávání v základní škole speciální rozděleno na 1. a 2. stupeň. Ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole speciální získá žák **základy vzdělání**.

Obsah výchovně vzdělávací činnosti se zaměřuje na vypěstování návyků sebeobsluhy, osobní hygieny a na rozvíjení přiměřených poznatků a pracovních dovedností s předměty denní potřeby.

Vzdělávání v základní škole speciální vyžaduje nejen odbornou speciálně pedagogickou péči, ale také vhodně upravené podmínky: malý počet žáků ve třídě, relaxační prostory, speciální učebnice a pracovní sešity, přizpůsobený časový rozvrh a především klidné školní prostředí poskytující žákům pocit jistoty.

Jedním ze stěžejních úkolů je vybavit žáky **triviem** základních vědomostí, to znamená naučit je číst, psát a počítat. I když tito žáci možná nebudou číst s plným porozuměním souvislému textu, budou si umět přečíst různé nápisy, názvy, jména osob, s nimiž se budou stýkat. Základy počítání žáci uplatní nejen v celém dalším životě, ale i při vzdělávání na praktických školách.

Součástí školy jsou přípravný stupeň základní školy speciální (kapacita 18 dětí) a oddělení školní družiny (kapacita 30 dětí). Škola je umístěna ve dvou budovách. Provozní doba ve škole je od 7.40 do 13.45.

Základní škola poskytuje základní vzdělání s upraveným vzdělávacím programem určeným pro žáky se zdravotním postižením různého stupně. Směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání upraveným pro žáky se zdravotním postižením (jedná se o žáky s mentálním postižením). Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

Výuka i výchova ve škole je směřována k tomu, aby připravovala žáky pro praktický život. Základem tedy bude rozvíjení správných pracovních návyků, manuální zručnosti a schopnosti samostatně pracovat. Při sestavování učebního plánu byly proto posíleny hodiny pracovních činností.

Vzhledem k tomu, že většina našich žáků pochází z prostředí, kde vztah k práci není nijak významný, je důležité přesvědčit žáky i jejich rodiče o tom, že jednou z nejdůležitějších podmínek, pro získání práce je náležitě vzdělání. Je proto nutné hledat soustavně cesty k tomu, aby žáci do školy chodili rádi a práce ve škole je bavila.

Proto škola pořádá během školního roku pro děti různé zajímavé programy. Vánoční besídka a oslava MDD se staly tradicí. Každoročně se žáci zapojují do sportovních soutěží v košíkové a vybíjené, v atletickém čtyřboji, v soutěži „Praktická dívka“ a „Praktický chlapec“. Součástí výuky je plavecký výcvik a návštěvy divadelních představení a koncertů, galerie výtvarného umění, městského muzea a knihovny.

Areál školy, materiální vybavení

Ve škole jsou vzdělávány děti s různým stupněm mentálního postižení, s více vadami a autismem. Při výuce a výchově se v maximální míře zaměřujeme na individuální schopnosti našich žáků. Velký důraz klademe na rozvoj správných pracovních návyků, manuální zručnosti a přípravy pro život.

V hlavní budově jsou třídy prvního a druhého stupně základní školy praktické, 1 třída základní školy speciální, tělocvična a odborné učebny: učebna hudební výchovy, kreslárna, audiovizuální pracovna, cvičná kuchyně, učebna pro modelování a práci s papírem a speciální pracovna, kde se žáci učí ručním pracím. V druhé budově jsou 2 třídy prvního stupně základní školy praktické a 6 tříd základní školy speciální (z toho 2 třídy autistické). Dále jsou zde dvě tělocvičny (jedna menší slouží jako herna pro relaxaci), školní družina, která zároveň slouží jako audiovizuální učebna, dílna pro práci se dřevem a dílna pro práci s kovem. Od září 2008 nám byla zřizovatelem nainstalována plošina pro imobilní žáky, což umožnilo bezbariérový přístup našim žákům do všech učeben školy.

Obě budovy mají velmi pěkný interiér. Po stránce učebních pomůcek jsou jednotlivé kabinety dobře vybaveny.

Dále máme 1 třídu v denním a týdenním stacionáři-Mája, kde jsou vzděláváni žáci s těžkým a hlubokým mentálním postižením podle § 42 zákona 561/2004 Sb. podle Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy.

Hygienické podmínky

V naší škole je dostatečně kladen důraz na režim vyučování s ohledem na hygienu učení, věk žáků a jejich individuální možnosti a schopnosti. Jedním z cílů školy je vytvářet zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů školy (čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku...) a předcházení jakýmkoli úrazům. Škola se snaží o vytváření pohody prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Důraz je kladen na příznivé sociální klima školy.

Pedagogičtí pracovníci

Ve škole pracuje 25 učitelů, 9 asistentů pedagoga a 1 sociální asistent. Aprobaci pro výuku má z toho 13 pedagogických pracovníků. Většina nekvalifikovaných učitelů studuje na pedagogické fakultě a zvyšuje si tak svou kvalifikaci. Jako pracující důchodce je zaměstnáno 5 učitelek (všechny mají aprobaci). Z hlediska věkového složení převažují pracovníci středního věku. Na mateřské dovolené jsou 4 učitelky.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola nezařadila do ŠVP dlouhodobé projekty, neboť nejsou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vysokým přínosem. Každoročně bychom však chtěli realizovat 3 – 4 tematické projektové dny – např. Podzim, Vánoce, Velikonce apod.

Od roku 2007 jsme navázali přeshraniční spolupráci se 2 školami v Marktredwitzu a společně realizujeme projekt „Lena a Jens“. Tato spolupráce byla navázána v rámci zavedení nového předmětu na našem typu školy a to je výuka německého jazyka. Rádi bychom v rámci uvedeného projektu umožnili žákům poznat něco ze života našich velmi blízkých sousedů a dát jim možnost komunikovat v němčině.

Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Zdravotním postižením je mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, artismus vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním je oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

V současné době má naše škola 165 žáků. Jedná se o žáky s různým stupněm mentálního postižení, více vadami a autismem. Někteří žáci jsou ze zdravotních důvodů vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Rodičům jsou plně k dispozici **výchovný poradce** a **metodik prevence**, kteří působí přímo na škole. Výchovný poradce pravidelně spolupracuje se **Speciálně pedagogickým centrem (SPC) Cheb** zaměřeným především na žáky s mentálním postižením a autismem. Dále spolupracujeme s SPC-Plzeň pro žáky se sluchovým postižením.

Při škole je zřízena školská rada.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

„Škola základ života“ aneb vysvětlení názvu školního vzdělávacího programu

Škola by měla připravit žáky pro život tak, aby byli schopni samostatně pracovat bez závislosti na sociální síti. Náš vzdělávací program nese název „Škola základ života“. Jeho cílem je dát žákům pevné základy ve vzdělávání i ve výchově, vypěstovat u nich správné pracovní návyky, schopnost rozhodovat a určovat pracovní postupy, umět si zařídit základní osobní věci ale také znát a plnit své povinnosti.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje příloha rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto

kompetence :

1. Kompetence k učení (mj. efektivní vlastní učení se, práce s informacemi, samostatné pozorování, experimentování atd.)
2. Kompetence k řešení problémů (rozpozná problém, plánuje způsob řešení, kriticky myslí, využívá vědomosti pro různé varianty řešení atd.)
3. Kompetence komunikativní (formuluje a vyjadřuje své myšlenky, naslouchá druhým, využívá informační a komunikační prostředky atd.)
4. Kompetence sociální a interpersonální (spolupracuje v týmu, je ohleduplný k jiným, přispívá k diskusi v menším i větším kolektivu atd.)
5. Kompetence občanské (respektuje přesvědčení druhých, chápe základní demokratické principy společnosti, rozhoduje se zodpovědně, jedná ekologicky atd.)
6. Kompetence pracovní (používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, přistupuje zodpovědně k výsledkům pracovní činnosti atd.)

K osvojování výše uvedeného směřuje každodenní činnost školy, tj. vyučování, ale i mnohé další činnosti a akce, které se školou souvisejí. Jestliže bychom měli vytyčit tři základní pilíře, na kterých je koncepce školy postavena, mohli bychom uvést tyto :

1. Vlídne prostředí

Školní prostory

Soustavně pečovat o maximální kvalitu učeben, kabinetů a všech prostor školy po stránce vybavení, bezpečnosti a v neposlední řadě i estetického vyjádření.

Personální zabezpečení a vztahy mezi lidmi.

Vytvářet všechny podmínky pro to, aby ve škole pracovali pracovníci s plnou kvalifikací s dobrým vztahem k dětem. Těmto pracovníkům vytvářet maximálně vhodné podmínky pro jejich práci a dbát na to, aby ve škole panovalo přívětivé klima.

Kvalitní a efektivní organizace práce školy.

Vedení školy musí zabezpečit klidný a bezproblémový chod školy a vytvářet vhodné pracovní podmínky.

2. Vhodné stanovení cílů:

Každý pracovník musí znát svoje úkoly, být přesvědčen o jejich smysluplnosti.

Stejně jako pracovníci školy musí znát své úkoly i žáci.

Při vyučování musíme vybírat nevhodnější metody a formy práce a plně respektovat individuální schopnosti jednotlivých žáků.

Při každé vyučovací hodině by žáci měli vědět co se bude při hodině dít, co je smyslem výuky i jak se to povedlo.

3. Spolupráce s veřejností.

Nejdůležitější a také nejobtížnější na naší škole je spolupráce s rodiči žáků. Značná část rodičů se o práci svých dětí ve škole vůbec nezajímá. Je proto velice důležité je k této spolupráci různými metodami přimět.

Velký význam pro práci školy má vhodná prezentace školy na veřejnosti a to jak pomocí médií, tak účastí v různých soutěžích.

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace (33)	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	7	7	6+1	6+1	35	2
Matematika a její aplikace (22)	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	5	5	23	1
Informační a komunikační technologie (2)	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	0+1	1	1	3	1
Člověk a jeho svět (12)	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12 (6+2+4)	0
		Přírodověda	-	-	-	2	2		0
		Vlastivěda	-	-	-	1	1		0
Umění a kultura (10)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	11 (5+6)	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1+1	1	1		1
Člověk a zdraví (15)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	15	0
Člověk a svět práce (15)	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	3	3+1	3+1	3+2	19	4
Celková povinná časová dotace			21	21	25	25	26	118	
z toho disponibilní časová dotace			0	0	4	2	3		9

* DČD - disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

V 1. – 3.ročníku má předmět komplexní charakter. Zahrnuje jazykovou výchovu (rozvoj smyslového vnímání a mluvené řeči), základy čtení, literární výchovy a psaní. Od 4. do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

Matematika

Ve 3. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Informatika

Předmět zaveden od 3. ročníku - 1 hodina z disponibilní časové dotace

Výtvarná výchova

Ve 3.ročníku předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Tělesná výchova

Ve 3.-4.ročníku probíhá výuka plavání

Pracovní činnosti

Ve 3.-4. ročníku předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, v 5. ročníku o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Učební plán pro 2. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD*
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace (23)	Český jazyk a literatura (19)	Český jazyk	5+1	5	5	4+1	21	2
	Cizí jazyk (4)	Německý jazyk	1+1	1+1	1+1	1+1	8	4
Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	20	0
Informační a komunikační technologie (4)	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost (8)	Člověk a společnost	Dějepis	1	1	2	1	8 (5+3)	0
		Občanská výchova	-	1	1	1		0
Člověk a příroda (13)	Člověk a příroda	Fyzika	-	1	1	1	13 (3+1+5+4)	0
		Chemie	-	-	-	1		0
		Přírodopis	2	1	1	1		0
		Zeměpis	1	1	1	1		0
Umění a kultura (8)	Hudební výchova (4)	Hudební výchova	1	1	1	1	10 (4+6)	0
	Výtvarná výchova (4)	Výtvarná výchova	1+1	1+1	1	1		2
Člověk a zdraví (14))	Výchova ke zdraví(2)	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	14 (2+12)	0
	Tělesná výchova (12)	Tělesná výchova	3	3	3	3		0
Člověk a svět práce (20)	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5+1	5+1	5+1	5+1	24	4
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	
z toho disponibilní časová dotace			4	3	2	3		12

- **DČD** - disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

V 6. ročníku – jazyková a komunikační výuka se slohovým výcvikem, čtení a literární výchova a psaní.

V 6.a 9. ročníku předmět posílen o 1 disponibilní hodinu.

Německý jazyk

Ve výuce cizích jazyků stanovuje učební plán výuku cizího jazyka od šestého ročníku (naše škola vyučuje Německý jazyk). Předmět je posílen od 6. do 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu v každém ročníku.

Informatika

Předmět vyučován na 2.stupni v 6.- 9. ročníku.

Přírodopis

.Předmět vyučován na 2.stupni od. 6. – 9..ročníku.

Zeměpis

.Předmět vyučován na 2.stupni od. 6. – 9..ročníku samostatně.

Výtvarná výchova

.Předmět vyučován na 2.stupni od. 6. – 9..ročníku. V 6.a 7. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu disponibilní časové dotace

Pracovní činnosti

Předmět vyučován na 2.stupni od 6.-9.ročníku a je posílen o 1 hodinu disponibilní dotace.

Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

- všechna průřezová témata jsou integrována do různých vyučovacích předmětů a jsou jejich součástí

Použité zkratky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

VEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova

EV – Environmentální výchova

MEV – Mediální výchova

OSV

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry tzv. nevyjdou. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích)

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti; dialog (vedení dialogu, jeho pravidla); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VDO

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VEGS

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – Evropská unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace

MKV

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na pretváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

EV

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

- **lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- **vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

MEV

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje)
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis; technologické možnosti a jejich omezení

**Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat
(tabulka) :**

Učební plán		1.stupeň					2.stupeň			
Vzdělávací oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	OSV	OSV	OSV	OSV MKV EV	OSV MKV EV MEV	OSV	OSV EV	OSV VDO VEGS MKV EV MEV	OSV MKV MEV
	Německý jazyk (Nj)						MKV	MKV		
Matematika a její aplikace	Matematika (M)					OSV				
Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)							MEV	VEGS MEV	
Člověk a jeho svět	Prvouka (Prv)	OSV EV	OSV EV	OSV EV						
	Přírodověda (Př)				EV	OSV EV				
	Vlastivěda (Vl)				OSV VEGS EV	OSV EV				
Člověk a společnost	Dějepis (Dě)								VDO MKV	VDO MKV
	Občanská výchova (Ov)							VDO VEGS MKV EV MEV	OSV VDO VEGS MKV	OSV VDO VEGS MKV EV MEV
Člověk a příroda	Fyzika (Fy)								OSV EV	
	Chemie (Che)									
	Přírodopis (Přp)						MKV EV	EV	EV	MKV EV
	Zeměpis (Ze)						VEGS MKV EV	VEGS MKV EV	VDO VEGS MKV EV	VDO VEGS MKV EV
Umění a kultura	Hudební výchova(Hv)				OSV MKV	OSV	VEGS	VEGS MKV	VEGS MKV	VEGS MKV
	Výtvarná výchova (Vv)								OSV EV MEV	OSV MKV EV MEV
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (V kz)								OSV VDO MKV	OSV VDO MKV
	Tělesná výchova(Tv)		MKV		OSV EV	OSV	OSV	OSV	OSV	OSV
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)				OSV EV	OSV EV	OSV	OSV EV		OSV MKV MEV

Přehled průřezových témat – Osobnostní a sociální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Prv	Čj	Čj	Hv	Čj, Hv			Čj, Vkz, Fy	Čj, Vkz
Sebezpoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl, Př, Čj			Čj, Ov, Vkz	Ov, Vkz
Seberegulace a sebeorganizace				Čj, Tv	Čj	Pě	Pě	Ov, Vkz	Tv, Pě, Vkz
Psychohygiena	Prv		Čj		Tv	Tv, Pě	Tv	Ov, Tv	Ov, Čj, Tv
Kreativita				Pě	Pě	Pě	Pě	Vv, Ov, Vkz	Vv, Pě, Vkz
Poznávací schopnosti	Prv	Prv	Prv	Čj	Čj			Čj, Ov, Vkz	Ov, Vkz
Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv	Vl, Čj, Tv	Čj	Čj	Čj, Ov	Čj, Ov, Vkz	Čj, Ov
Komunikace	Čj	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj	Čj	Čj		Čj, Ov, Vkz	Čj, Ov, Vkz
Spolupráce a soutěživost					Tv, M, Pě			Ov, Tv, Vkz	Vkz
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Čj	Čj	Pě	Ov	Ov, Vkz	Vkz
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj	Pě	Ov	Ov, Vkz	Čj, Ov, Vkz

Přehled průřezových témat – Výchova demokratického občana

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola								Ov	Ov
Občan, občanská společnost a stát							Ov	Ov, Vkz, Ze, Čj	Ov, Dě, Vkz
Formy participace občanů v politickém životě								Ov	Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							Ov	Dě	Ov, Dě, Ze

Přehled průřezových témat – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá						Hv	Ze, Hv	Čj, Hv, Inf, Ze	Hv, Ov, Ze
Objevujeme svět a Evropu					Vl		Ze	Inf, Ze, Hv	Hv, Ze, Ov
Jsme Evropané						Ze		Inf, Ze	Ze, Ov

Přehled průřezových témat – Multikulturální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní rozdíly				Hv	Čj	Ze	Hv	Čj, Ov, Hv, Ze, Vkz	Čj, Pč, Hv, Vkz, Vv
Lidské vztahy		Tv	Prv	Čj	Čj		Ov	Vkz, Čj, Ov	Čj, Ov, Vkz
Etnický původ					Čj	Přp	Ov, Ze, Hv	Vkz, Čj, Ov, Hv, Ze	Čj, Ov, Přp, Vkz
Multikulturalita						Nj	Ze, Ov, Nj	Vkz, Dě, Ze, Ov	Čj, Hv, Ov, Dě, Vkz
Princip sociálního smíru a solidarity								Vkz, Ze	Čj, Ov, Ze, Vkz

Přehled průřezových témat – Enviromentální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Vl, Př	Př, Pč	Ze	Přp, Pč	Přp, Ze	Vv
Základní podmínky života			Prv	Vl	Př	Přp	Přp, Pč	Přp, Ze, Fy	Pč, Ov
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Vl, Čj, Př	Př, Vl, Čj, Pč	Ze	Pč	Přp, Ze, Fy, Vv	Ov, Vv, Přp, Che, Fy
Vztah člověka k prostředí		Prv		Vl, Pč, Tv	Čj, Př	Ze	Čj, Ze, Ov	Čj, Přp, Ze, Fy	Přp, Ze, Che, Ov, Pč

Přehled průřezových témat – Mediální výchova

Název tématického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj				Čj	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality								Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj			Ov, Inf	Čj	Čj, Ov
Tvorba mediálního sdělení								Čj, Vv, Inf	Čj, Pč, Vv

1. stupeň

Vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** je rozdělen do tří specifických složek: *Komunikační a slohová výchova*, *Jazyková výchova* a *Literární výchova*. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část *Psaní*.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v textech různého zaměření
- k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu
- získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *rozumět pokynům přiměřené složitosti*
- *číst s porozuměním jednoduché texty*
- *zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním a dodržovat čitelnost psaného projevu*
- *psát písmena a číslice – dodržovat správné tvary písmen*
- *spojování písmen i slabik*
- *převádět slova z mluvené do psané podoby*
- *dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov*
- *zvládat opis a přepis krátkých vět*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *tvořit otázky a odpovídat na ně*
- *vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích*
- *v mluveném projevu volit správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*
- *mít vytvořenu odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*
- *popsat jednoduché předměty, činnosti a děje*
- *opisovat a přepisovat jednoduché texty*
- *napsat správně a přehledně jednoduchá sdělení*
- *dbát na úpravný a čitelný písemný projev, dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy*
- *ovládat psaní hůlkového písma*

Učivo

čtení – analyticko-syntetické činnosti, vyvozování hlásek a písmen, diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět, tiché čtení, orientace ve čteném textu

naslouchání – koncentrační cvičení

mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace), vypravování, popis; edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

psaní – rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, psaní písmen, slabik, slov, vět číslic i podle nápovědy, opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu, základní hygienické návyky při psaní, technika psaní – automatizace psacího pohybu, plynulé psaní slov, úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy

formy společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, dopis

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *znát všechna písmena malé a velké abecedy*
- *rozpoznat samohlásky (odlišovat jejich délku) a souhlásky*
- *tvořit slabiky*
- *rozlišit věty, slova, slabiky, hlásky*
- *psát velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *určovat samohlásky a souhlásky*
- *rozlišovat tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládat pravopis měkkých a tvrdých slabik*
- *správně vyslovovat a psát slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
- *řadit slova podle abecedy*
- *správně vyslovovat a psát znělé a neznělé souhlásky*
- *dodržovat pořádek slov ve větě, poznat a určovat druhy vět*
- *poznat podstatná jména a slovesa*

Učivo

abeceda – abecední řazení

hláskosloví – samohlásky a souhlásky, dělení souhlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova

nauka o slově – členění slova na hlásky a slabiky, slova stejného a opačného významu, třídění slov, čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

věta – druhy vět, tvoření vět

tvarosloví – druhy slov – podstatná jména, slovesa

zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky*
- *dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů*
- *reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *číst krátké texty s porozuměním a dokázat je reprodukovat podle jednoduché osnovy*
- *ovládat tiché čtení a orientovat se ve čteném textu*
- *rozlišovat prózu a verše*
- *určit v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti*
- *rozlišit pohádkové prostředí od reálného*
- *dramatizovat jednoduchý příběh*
- *vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek*

Učivo

přednes – říkanky a krátké básničky

poslech předčítaného textu

porozumění textu – hlavní postava a její vlastnosti, rozlišení místa, času a děje, prostředí reálné a pohádkové, hlavní myšlenka

reprodukce a dramatizace podle dané osnovy

základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň; pohádka, povídka, pověst, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec

Český jazyk 1.st.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	7	7	7	6+1	6+1
Celkem	35				

ČESKÝ JAZYK

charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1.-5. ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy přířezového tématu: OSV, MKV, EV, MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací oblast: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět: Český jazyk - 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ➤ rozpoznat hlásky ➤ číst obrázky zleva doprava, orientovat se na řádku, na stránce ➤ číst a znát samohlásky a písmena; rozlišovat délku samohlásek, číst samohlásky a, i jako spojky ➤ číst a znát souhlásky a písmena ➤ číst a rozlišit hlásky, slabiky, slova, věty ➤ číst a tvořit slabiky ➤ číst slova a jednoduché věty, číst psací písmo ➤ tvořit jednoduché věty, rozumět přečtené větě, odpovídat na jednoduché otázky, číst hlasitě 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) ➤ cvičení pro rozvoj fonemického sluchu ➤ diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, grafické znázornění slova a věty ➤ vyvozování samohlásek a písmen malých i velkých (a, e, i, o, u, y); samohlásky krátké, dlouhé; a, i jako spojky ➤ vyvozování souhlásek a písmen malých i velkých (m, l, v, t, s, j) ➤ analyticko- syntetické činnosti ➤ čtení otevřených slabik, anal.- synt. cvičení ➤ čtení slov s otevřenými slabikami, jednoduchých vět zpočátku doplněných obrázky, psací písmo- písmena, slabiky, slova, věty ➤ ⇒ orientace ve čteném textu 	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV-komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák by měl: ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ dodržovat čitelnost psaného projevu ➤ zvládnout prvky psacích písmen ➤ psát správné tvary písmen ➤ umět správně spojovat písmena do slabik ➤ správně spojovat slabiky do slov ➤ zvládat opis a přepis slabik a slov 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem ➤ technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev ➤ motivované přípravné cviky spojené s jednoduchými říkankami; grafomotorická cvičení; uvolňovací cviky ➤ psaní psacích písmen, se kterými se žák seznamuje ve čtení (velká jen ta, která se od malých neodlišují tvarem) - a e i o u y á é í ó ú ý ➤ A, O, M, V - opis, přepis, diktát ➤ psaní slabik: opis, diktát ➤ psaní slov: opis ➤ opis a přepis slabik, opis dvojslabičných slov 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Očekávané výstupy <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák by měl: ➤ pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky ➤ dokázat se soustředit na poslech pohádek a krátkých příběhů ➤ vyprávět krátký text podle otázek a ilustrací ➤ snažit se o dramaturgii pohádky 	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> ➤ přednes říkanky a krátké básničky ➤ poslech předčítaného textu ➤ reprodukce krátké pohádky podle obrázkové osnovy vedená otázkami ➤ dramaturgie pohádky 	Vv – ilustrace k pohádce Hv- rytmičtější říkanek, říkadel	
Očekávané výstupy <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák by měl: ➤ odlišovat délku samohlásek ➤ tvořit slabiky ➤ rozlišit slabiky, hlásky 	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> ➤ výslovnost hlásek ➤ analyticko – syntetická cvičení ➤ členění slova na hlásky a slabiky 		

Vzdělávací oblast: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět: Český jazyk - 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ➤ znát probraná písmena z 1. ročníku ➤ spojovat písmena (hlásky) ve slabiky, slabiky v daná slova a naopak ➤ číst jednoduché texty s obrázkem ➤ číst s porozuměním jednoduché texty ➤ číst psací písmo ➤ číst jednoslabičná slova ➤ číst dvojslabičná a víceslabičná slova z otevřených slabik 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p><u>Mluvený projev</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zlepšování techniky mluveného projevu ➤ (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) <p><u>Čtení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ procvičování probraných písmen z 1. ročníku ➤ analyticko – syntetické činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení jednoduchých textů s obrázky ➤ čtení jednoduchých vět s porozuměním ➤ (orientace ve čteném textu, odpovědi na otázky k obsahu čteného, ilustrace přečteného) ➤ čtení psacího písma ➤ čtení jednoslabičných slov typu: les, dům ➤ čtení dvojslabičných a víceslabičných slov z otevřených slabik typu: lepší, šijeme, papírový, telefonuje ... 	<p>QSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopností poznávání -komunikace

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ číst dvojslabičná a víceslabičná slova mající zavřenou slabiku na konci slova ➤ číst předložkové vazby ➤ zvládat základné hygienické návyky spojené se psaním ➤ umět psát písmena z 1. ročníku ➤ psát písmena – dodržovat správné tvary písmen ➤ spojovat písmena ve slabiky a slabiky ve slova ➤ zvládat opis a přepis slov a krátkých vět ➤ převádět písmena, slabiky a slova z mluvené podoby do psané ➤ dodržovat správné pořadí písmen, úplnost slov a čitelnost psaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení dvojslabičných a víceslabičných slov majících zavřenou slabiku na konci - slova typu: šátek, zobáček, okopávat ... ➤ čtení předložkových vazeb: u lípy, z vody, za les, na zádech, do koše, ze železa, se žirafou, k večeři, <p style="text-align: center;"><u>Psaní</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní hygienické návyky při psaní, technika psaní (držení psacího náčiní, sklon sešitu, správné sezení v lavici) ➤ procvičovat již naučená písmena malé a velké abecedy ➤ rozvíjení jemné motoriky a pohybové koordinace ➤ psaní písmen, se kterými se žák seznamuje ve čtení– ostatní písmena malé abecedy a velká jen ta, která se od malých neodlišují tvarem: p, N n, š, d, z, k, b, C c, r, Č č, h, ou, au, U, Ž ž, f, g, ř, Ch ch ➤ psaní slabik a slov probíraných ve čtení ➤ opis psacího písma, přepis slabik, slov a krátkých vět probíraných ve čtení ➤ diktát písmen, slabik a slov probíraných ve čtení ➤ vést žáky k sebekontrolě napsaného 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>➤ umět dodržovat základní pravidla společenského chování</p> <p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl :</u></p> <p>➤ rozlišit hlásku, slabiku, slovo</p> <p>➤ rozlišit větu</p> <p>➤ umět rozlišit věty podle intonace</p> <p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl :</u></p> <p>➤ pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</p> <p>➤ dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</p> <p>➤ reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací</p>	<p><u>Formy společenského styku</u></p> <p>➤ prosba, poděkování, pozdrav, omluva, vzkaz</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p><u>Nauka o slově</u></p> <p>➤ členění slova na hlásky a slabiky (rytmizace)</p> <p><u>Věta</u></p> <p>➤ poznat začátek věty (velké písmeno a konec věty . ? !)</p> <p>➤ sluchové rozlišení věty . ? ! – podle hlasové intonace</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p><u>Přednes</u></p> <p>➤ přednes rozpočítadel, říkanek, krátkých básniček – i s doprovodným pohybem</p> <p><u>Poslech</u></p> <p>➤ poslech předčítaného textu</p> <p><u>Reprodukce a dramatizace podle dané osnovy</u></p> <p>➤ reprodukce přečteného textu nebo pohádky - podle obrázkové osnovy, otázek</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk
 Ročník : 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ➤ číst a znát probraná písmena z 1.a2.ročníku ➤ rozpoznat hlásky ➤ číst a rozlišit hlásky, slabiky, slova, věty ➤ číst a tvořit slova dvojslabičná i víceslabičná ➤ číst a tvořit slova jednoslabičná ➤ číst a tvořit zavřené slabiky a dvojslabičná slova ➤ správně číst předložky se slovem ➤ číst slova se dvěma souhláskami na začátku 	<p>ČTENÍ A JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zlepšování techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) ➤ opakování poznaných písmen z 1.a 2. ročníku ➤ cvičení pro rozvoj fonemického sluchu ➤ analyticko- syntetické činnosti ➤ opakování čtení dvojslabičných i víceslabičných slov z otevřených slabik (typ chata, cibule) anal.- syntet. činnosti (skládací abeceda) ➤ opakování čtení jednoslabičných slov (typ rak, gól) anal.- syntet. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení zavřených slabik a dvojslabičných slov majících zavřenou slabiku na konci (typ kopec), anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení předložek se slovem ➤ čtení slov se dvěma souhláskami na začátku (typ kluk, kroužek) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV- Psychohygiena</p> <p>OSV – Komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ číst slova se dvěma souhláskami uvnitř ➤ číst slova se dvěma souhláskami na začátku a uvnitř ➤ číst slova s podobnou skladbou ➤ číst slova se dvěma souhláskami na konci ➤ číst slova se skupinami: dy-dý, di-dí; ty-tý, ti-tí; <ul style="list-style-type: none"> • ny-ný, ni-ní ➤ číst slova se skupinami: de-dě; te-tě, ne-ně ➤ číst slova s ď, ť, ň ➤ číst slova se slabikotvornými r, l uvnitř slova ➤ číst slova se skupinami tří souhlásek ➤ číst slova se skupinami: be-bě; pe-pě; ve-vě; me-mě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení slov se dvěma souhláskami uvnitř (hůlka, kalhoty) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se dvěma souhláskami na začátku a uvnitř (sladký, broučci) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov s podobnou skladbou (pralinka, nejlepší) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se dvěma souhláskami na konci (kapr, most) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se skupinami: dy-dý, di-dí; ty-tý, ti-tí; ny-ný, ni-ní (závodí, tiše, stanice) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se skupinami: de-dě; te-tě, ne-ně (děti, koště, něco) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov s ď, ť, ň (kůň, síť, mlád'ata) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se slabikotvornými r, l uvnitř slova (prší, vlna, slzy) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se skupinami tří souhlásek (zdravý, splaší, střídá) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se skupinami: be-bě; pe-pě; ve-vě; me-mě (hrábě, pěšina, květen, měsíc) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ číst slova se shluky souhlásek ➤ číst slova s písmenem Xx ➤ číst slova se dvěma stejnými písmeny vedle sebe ➤ číst slova se se skupinami ie, ia, ii ➤ zřetelně hlasitě číst jednoduché věty s porozuměním, číst psací písmo ➤ umět se orientovat tichým čtením ve větě ➤ číst jednoduché texty s obrázkem ➤ umět rozlišit věty podle intonace ➤ umět rozpoznat a rozlišit větu, slovo, slabiku, hlásku a písmeno ➤ umět požádat, poděkovat, poblahopřát 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení slov se shluky souhlásek (vlk, strčí) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov s písmenem Xx (taxi, saxofon) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se dvěma stejnými písmeny vedle sebe (ranní, Anna) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ čtení slov se skupinami ie, ia, ii (pavián, Gabriel, Lucii) anal.- synt. činnosti (skládací abeceda) ➤ zřetelné hlasité čtení jednoduchých vět s porozuměním (odpovědi na otázky k obsahu čteného, orientace ve čteném textu, ilustrace přečteného), čtení psacího písma ➤ nácvik tichého čtení ➤ čtení jednoduchých textů s obrázkem ➤ interpunkce . ? ! ➤ rozpoznat a rozlišit větu, slovo, slabiku, hlásku a písmeno; poznat začátek a konec věty ➤ prosba, poděkování, blahopřání 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně zacházet s psacím náčiním, správně sedět, dodržovat čitelnost psaného projevu, správné tvary písmen ➤ umět psát písmena z 1.a 2.ročníku ➤ umět psát písmena velké abecedy ➤ umět psát slabiky, slova a krátké jednoduché věty ➤ umět psát velká písmena na začátku věty, ve vlastních jménech ➤ umět provést sebekontrolu napsaného <p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pamatovat si a reprodukovat rozpočítadla, jednoduché říkanky a básničky; řešit hádanky ➤ dokázat se soustředit na poslech pohádek a krátkých příběhů z přírody a ze života dětí ➤ vyprávět krátký text podle otázek a ilustrací ➤ snažit se o dramaturgii pohádky 	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní hygienické návyky spojené se psaním, čitelnost psaného projevu, správné tvary písmen ➤ procvičovat již naučená písmena malé a velké abecedy ➤ dokončit nácvik neprobraných písmen velké abecedy (H, K, E, I, J, P, R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, B, X) ➤ spojování písmen ve slabiky, psaní slov, krátkých vět; ➤ opis, přepis, diktát ➤ psaní velkých písmen na začátku věty, ve vlastních jménech ➤ soustavně vést žáky k sebekontrolě napsaného <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukování rozpočítadel, přednes říkanek a básniček; řešení hádanek ➤ pozorný poslech předčítaného textu ➤ reprodukce přečteného textu, pohádky (samostatně, podle obrázkové osnovy nebo návodných otázek) ➤ dramaturgii pohádky, ilustrace 	<p>Vv – doplnění textu obrázkem</p> <p>Spisovatelé,básníci Kritické čtení Vliv médií ve společnosti,lidské vztahy,princip slušného chování,tolerance,empatie a vžití se do role druhého</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> <i>Očekávané výstupy</i> <u>Žák by měl :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správnou výslovnost,tempo řeči ➤ číst s porozuměním jednoduché texty ➤ tvořit otázky a odpovídat na ně ➤ vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích ➤ mít vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ➤ popsat jednoduché předměty, činnosti a děje ➤ opisovat a přepisovat jednoduché texty ➤ dbát na úpravný a čitelný písemný projev, dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy ➤ seznámit se s psaním hůlkovým písmem 	<p><u>Čtení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - analyticko – syntetická činnost, vyjmenovávání hlásek a písmen, orientace ve čteném textu i tvoření vět <p><u>Mluvený projev</u> - technika mluveného projevu /výslovnost,slovní přízvuk, intonace,rytmizace/</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování,popis - rozvoj fonetického sluchu - komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta <p><u>Psaní</u> - zpřesnění tvarů písmen a číslic /velikost ,sklon písma,správné spojování/</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis psaného písma a přepis jednoduchého tištěného textu - rozlišování štiřlosti písmen - plynulé psaní slov,úprava-nadpis,okraje,vzdálenost mezi písmeny a slovy - poměr výšky písmen - diakritická znaménka - úprava písemných prací/nadpis,okraje/ <p><u>Naslouchání</u> - koncentrační cvičení</p>	<p>OSV-seberagulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznávací schopnosti -mezilidské vztahy -komunikace -řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
	<p><u>Formy společenského styku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, poděkování - tvoření jednoduchých jazykových projevů - tvoření otázek a odpovědí na otázky - popis jednoduchých předmětů - reprodukce jednoduchých textů 	<p>MKV-Lidské vztahy OSV- Mezilidské vztahy - Komunikace</p>
<p><u>Jazyková výchova</u> <i>Očekávané výstupy</i> Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určovat samohlásky a souhlásky ➤ psát velká písmena na začátku věty a ve jménech ➤ rozlišit věty, slova, slabiky, hlásky ➤ znát všechna písmena malé a velké abecedy ➤ rozlišovat tvrdé,měkké a obojetné souhlásky a ovládat pravopis tvrdých a měkkých slabik ➤ dodržovat pořádek slov ve větě ➤ poznat a určovat druhy vět 	<p><u>Hláskosloví</u> – samohlásky,souhlásky,dělení souhlásek - psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost <u>Nauka o slově</u> - členění slova na hlásky a slabiky - slova stejného a opačného významu <u>Věta</u> - - druhy vět ,tvoření vět - pořádek slov ve větě - začátek a konec věty v řeči a písmu <u>Zvuková stránka jazyka</u> - výslovnost samohlásek,souhlásek a hláskových skupin - tempo,intonace,přízvuk</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
<p><u>Literární výchova</u> <i>Očekávané výstupy</i> Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky ➤ dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů ➤ reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací ➤ číst krátké texty s porozuměním ➤ ovládat tiché čtení a orientovat se ve čteném textu ➤ určovat hlavní postavy ➤ rozlišit pohádkové prostředí od reálného ➤ rozlišit pojem kniha,časopis,noviny,ilustrace,text 	<p><u>Přednes</u> – říkanky a krátké básničky</p> <p><u>Poslech</u> – předčítaného textu</p> <p><u>Porozumění textu</u> – hlavní postava a její vlastnosti , prostředí reálné a pohádkové,</p> <p><u>Základní literární pojmy</u> – říkanka,báseň pohádka,</p> <ul style="list-style-type: none"> - spisovatel,čtenář,ilustrace, divadelní představení, herec,kniha , časopis - správné čtení,výslovnost - slovní přízvuk - tiché čtení - orientace ve čteném textu 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> <i>Očekávané výstupy</i> <i>Žák by měl :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tvořit otázky a odpovídat na ně ➤ vyprávět vlastní zážitky,jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích ➤ v mluveném projevu volit správnou intonaci,přízvuk pauzy a tempo řeči ➤ mít vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ➤ popsat jednoduché předměty,činnosti a děje ➤ opisovat a přepisovat jednoduché texty ➤ dbát na úpravný a čitelný písemný projev,dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy ➤ orientovat se ve psaní hůlkovým písmem 	<p><u>Čtení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj tichého čtení,orientace ve čteném textu i tvoření vět - naslouchání-koncentrační cvičení - porozumění obsahu textu - slovní i větný přízvuk - určování hlavní postavy,vlastnosti postav - rozlišení místa a času děje,prostředí reálné a pohádkové <p><u>Mluvený projev</u> - technika mluveného projevu /výslovnost,slovní přízvuk,intonace/</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování,popis - základní komunikační pravidla/oslovení,zahájení a ukončení dialogu,zdvořilé vystupování/ - jinojazyčné prostředky řeči/mimika,gesta/ - vypravování podle obrázků či vlastních zážitků - odpovědi na otázky - tvoření vět na daná slova <p><u>Psaní</u> - zpřesnění tvarů písmen a číslic /velikost ,sklon písma,správné spojování/</p> <ul style="list-style-type: none"> - opis psaného a přepis tištěného textu - plynulé psaní slov,úprava-nadpis,okraje,vzdálenost mezi písmeny a slovy - poměr výšky písmen - diakritická znaménka 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - sebepoznání a sebepojetí - poznávací schopnosti - mezilidské vztahy - řešení problémů a rozhod.dovednosti - hodnoty,postoje,praktická etika <p>EV - lidské aktivity a problémy živ.prostředí - vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV - kulturní rozdíl - lidské vztahy - etnický původ</p> <p>MEV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
	<ul style="list-style-type: none"> - úprava písemných prací/nadpis,okraje/ - zvyšování rychlosti psaní - psaní římských číslic - psaní hůlkovým písmem <p>Formy společenského styku pozdrav,poděkování,prosba,omluva,vzkaz,adresa / blahopřání,dopis /</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoření otázek a odpovědí na otázky - popis jednoduchých předmětů - reprodukce jednoduchých textů 	<p>OSV- komunikace - mezilidské vztahy</p>
<p>Jazyková výchova Očekávané výstupy Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určovat samohlásky a souhlásky ➤ rozlišovat tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládat pravopis tvrdých a měkkých slabik ➤ správně vyslovovat a psát slova dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě ➤ řadit slova podle abecedy ➤ správně vyslovovat a psát znělé a neznělé souhlásky ➤ dodržovat pořádek slov ve větě,poznat a určovat druhy vět ➤ poznat podstatná jména, určovat rod a číslo ➤ správně vyslovovat a psát výrazy s předložkami ➤ znát vyjmenovaná slova po B,L,M 	<p>Abeceda - abecední řazení Hláskosloví – samohlásky,souhlásky,dělení souhlásek - psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - výslovnost a psaní slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - psaní a výslovnost znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova - výslovnost a psaní výrazů s předložkami - vyjmenovaná slova po B,L,M Věta - druhy vět na daná slova,druhy vět a jejich určování,pořádek slov ve větě Tvarosloví – podstatná jména – rod a číslo - vlastní jména Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek,souhlásek a hláskových skupin - tempo,intonace,přízvuk Přednes – říkanky a krátké básničky</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
<p><u>Literární výchova</u> <i>Očekávané výstupy</i> Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst delší texty s porozuměním a dokázat je reprodukovat podle jednoduché osnovy ➤ ovládat tiché čtení a orientovat se v čteném textu ➤ určit v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ➤ rozlišit pohádkové prostředí od reálného ➤ drammatizovat jednoduchý příběh ➤ vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek ➤ pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky 	<p><u>Poslech</u> – předčítání textu</p> <p><u>Porozumění textu</u> – hlavní postava a její vlastnosti,rozlišení místa času a děje, prostředí reálné a pohádkové,hlavní myšlenka</p> <p><u>Základní literární pojmy</u> – rozpočítadlo,hádanka,říkanka,báseň pohádka,povídka,pověst,bajka</p> <ul style="list-style-type: none"> - spisovatel,básník,čtenář,ilustrátor,kniha.časopisy,herec,divadelní představení - slovní i větný přízvuk - tiché čtení - orientace ve čteném textu 	<p>MEV– kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulačků a matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu. Na úrovni školních vzdělávacích programů je možné vytvořit v 8. a 9. ročníku samostatný předmět *Rýsování*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na tematické okruhy:

- *Čísla a početní operace*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Geometrie v rovině a prostoru*
- *Aplikační úlohy*

Tematický okruh *Čísla a početní operace* je zařazený na 1. stupni a dále se rozvíjí na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci učí uvědomovat si jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, například měřením. Osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a prostoru* žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás a popisují vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu *Aplikační úlohy* žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na matematických znalostech a dovednostech. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života a hledat více možných řešení. Řeší různé zábavné úlohy, kvízy, rébusy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- číst, psát a používat číslice v oboru do 20, numerace do 100
- sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 20
- porovnávat množství a vytvářet soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- znát matematické pojmy +, -, =, <, > a umět je zapsat
- umět rozklad čísel v oboru do 20
- řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- rozeznávat sudá a lichá čísla
- sčítat a odčítat z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy
- zaokrouhlovat čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- zvládnout s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- umět používat kalkulátor

Učivo

- obor přirozených čísel do 1000
- násobilka
- zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- porovnávání čísel
- sčítání, odčítání, násobení, dělení
- práce s kalkulátorem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- určit čas s přesností na čtvrt hodiny, převádět jednotky času v běžných situacích
- umět jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- vyhledat a rozřídít jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientovat se a číst v jednoduché tabulce
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- úlohy na orientaci v prostoru a čase
- manipulační činnosti s konkrétními předměty
- jednotky hmotnosti, délky a času
- peníze
- tabulky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit*
- *umět používat pravítko*
- *rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a vědět, jak se označují*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *měřit a porovnávat délku úsečky*
- *sestrojit rovnoběžky a kolmice*
- *znázornit, narýsovat a označit základní rovinné útvary*
- *určit osu souměrnosti překládáním papíru*
- *vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *poznat základní tělesa*

Učivo

- **základní útvary v rovině** – bod, čára, přímk, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, úsečka, délka úsečky, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, kruh
- **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, koule, válec
- **osová souměrnost**

APLIKAČNÍ ÚLOHY

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*

Učivo

- číselné a obrázkové řady
- doplňovačky

Matematika 1.st.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	4	4	4+1	5	5
Celkem	22+1				

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

-je realizována jako samostatný předmět ve všech ročnících
v 1. a 2. ročníku jsou 4 hodiny týdně,
ve 3. až 5. ročníku je 5 hodin týdně,

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

-čísla a početní operace-osvojení aritmetických operací ve třech složkách :

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

-závislosti, vztahy a práce s daty-rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

-geometrie v rovině a prostoru-určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

-nestandardní aplikační úlohy a problémy-uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace- žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní -žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská - při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst a psát číslice v oboru do 5 ➤ sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 ➤ znát a používat základní matematické symboly ➤ porovnávat množství a vytvářet soubory prvků v oboru do 5 dle daných kritérií ➤ znát význam méně, více, stejně ➤ znát význam první, druhý, třetí.....pátý ➤ rozkládat čísla v oboru do 5 ➤ řešit jednoduché slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utváření konkrétních představ o čísle. ➤ Čísla 1 až 5. ➤ Čtení a psaní čísel do 5. ➤ Numerace v oboru do 5. ➤ Matematické symboly +, −, =. ➤ Porovnávání množství v oboru do 5. ➤ Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 5 ➤ Řadové číslovky. ➤ Rozklad čísla do 5, dočítání. ➤ Slovní úlohy 	
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi ➤ zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulačními činnostmi s konkrétními předměty. ➤ Slovní úlohy s použitím platidel. ➤ Úlohy na orientaci v prostotu: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Geometrie v rovině</i> Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat a pojmenovat základní geometrické tvary v rovině a v prostoru a třídit je podle tvaru, velikosti a barev 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní tvary v rovině – trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník. ➤ Základní tvary v prostoru – krychle, koule, válec 	

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst a psát číslice v oboru do 10 ➤ sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 10 ➤ porovnávat množství a vytvářet soubory prvků v oboru do 10 dle daných kritérií, porovnávat čísla v daném oboru ➤ znát matematické symboly: +, -, =, >, <, = <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát význam první, druhý...desátý ➤ rozkládat čísla v oboru do 10 ➤ řešit jednoduché slovní úlohy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utváření konkrétních představ o přirozeném čísle. ➤ Čísla 1 až 10. Číslo 0. ➤ Orientace v číselné řadě 0 až 10. ➤ Čtení a psaní čísel do 10. ➤ Numerace přirozených čísel v oboru do 10. ➤ Matematické symboly +, -, =, >, <, = ➤ Porovnávání množství v oboru do 10, porovnávání čísel v oboru do deseti. ➤ Názorné zavedení sčítání a odčítání, dočítání v oboru do 10 ➤ Řadové číslovky. ➤ Rozklad čísla do 10 ➤ Slovní úlohy	
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek ➤ doplňovat jednoduché tabulky v oboru do 10 ➤ uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s předměty ➤ zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ manipulačními činnostmi s konkrétními předměty. ➤ Tabulky. Tabulka sčítání a odčítání do 10. ➤ Slovní úlohy s použitím platidel. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úlohy na orientaci v prostoru: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Geometrie v rovině Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat a pojmenovat základní geometrické tvary v rovině a v prostoru a třídit je podle tvaru, velikosti a barev ➤ rozlišit a kreslit přímé a křivé čáry ➤ rýsovat přímky podle pravítka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní tvary v rovině – trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník. ➤ Základní tvary v prostoru – krychle, koule, válec ➤ Úlohy na orientaci v prostoru: první-poslední ➤ Přímé, křivé čáry. ➤ Rýsování přímek. 	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 ➤ zvládat orientaci na číselné ose ➤ znát význam první, druhý...dvacátý ➤ sčítat a odčítat čísla v oboru do 20 s přechodem i bez přechodu desítek ➤ umět používat tabulku sčítání ➤ zvládnout vztahy mezi sčítáním a odčítáním ➤ umět porovnávat čísla v oboru do 20 ➤ rozkládat čísla v oboru do 20 ➤ řešit slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu do 20 ➤ řešit slovní úlohy na využití vztahu o n-více, o n-méně v oboru do 20 ➤ znát matematická symbol pro násobení ➤ násobit číslem 2 v oboru do 20 ➤ sčítat a odčítat v oboru do 100 po 10 	<p><u>Aritmetika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obor přirozených čísel do 20, sčítání a odčítání, rozklad a porovnávání čísel <p><u>Opakování a prohlubování učiva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čtení a psaní čísel ➤ představa o čísle v oboru do 20 ➤ sčítání a odčítání v oboru do 20-pamětně ➤ číslovky řadové 1 – 20 ➤ rozklad čísel, dočítání ➤ slovní úlohy ➤ porovnávání čísel do 20 ➤ symbol násobení ➤ násobilka čísla 2 ➤ numerace v oboru do 100 po 10 	
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi ➤ zvládnou orientaci v čase ➤ doplňovat jednoduché tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slovní úlohy s použitím platidel ➤ manipulační činnosti s konkrétními předměty ➤ jednotka času – hodina ➤ úlohy na orientaci v čase ➤ tabulky a doplňovačky 	<p>Prv – výchova k samostatnosti, sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost. Roční období- jména měsíců, dnů, počet měsíců v roce, počet dnů v týdnu, počet ročních období</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Geometrie v rovině a v prostoru <i>Očekávané výstupy</i> <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat přímou, křivou a lomenou čáru a umět je nakreslit ➤ umět používat pravítko ➤ rýsovat přímé čáry ➤ rozeznat přímku a úsečku ➤ rýsovat a označovat úsečku, přímku ➤ rozeznávat sloupce a řady na základě stavby z krychlí ➤ poznat, pojmenovat základní geometrické tvary v rovině a v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rýsování přímých a křivých čar ➤ užití pravítka ➤ rýsování a označování úseček ➤ rýsování přímek ➤ manipulace s předměty ➤ základní útvary v rovině ➤ základní útvary v prostoru : koule, krychle, válec, 	<p>Prv, Vv, Pč – užití barev, vystřihování, modelování</p> <p>Tv – vycházky: hledání geometrických tvarů v architektuře</p>
<p><i>Aplikační úlohy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat jednoduché praktické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ číselné a obrázkové řady ➤ doplňovačky 	

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace <i>Očekávané výstupy</i> <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 i na číselné ose ➤ rozeznávat sudá a lichá čísla ➤ sčítat a odčítat i písemně dvouciferná čísla ➤ zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy ➤ zvládat s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 ➤ tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100 	<p><u>Aritmetika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování a prohloubení učiva 1. a 3. ročníku. ➤ Numerace v oboru do 100. ➤ Sčítání a odčítání v oboru do 20. ➤ Sčítání a odčítání do 100 - ústně i písemně. ➤ Slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu. ➤ Sčítání a odčítání dvouciferných čísel. ➤ Porovnávání čísel. ➤ Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě. ➤ Pamětné zvládnutí násobkových řad. ➤ Dělení provádět podle schopnosti dětí. ➤ Manipulace s konkrétními předměty. ➤ Vztah $n - \text{krát více}$, $n - \text{krát méně}$. 	
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty <i>Očekávané výstupy</i> <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určit čas s přesností na $\frac{1}{4}$ hodiny ➤ uplatňovat matematické znalosti např. při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru a čase ➤ peníze ➤ jednotky času – hodina, minuta 	<p>Př – rok, měsíc, týden .....</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Geometrie v rovině a v prostoru <i>Očekávané výstupy</i> <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měřit a porovnávat délku úsečky ➤ rozeznat základní rovinné útvary ➤ rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a vědět jak se označují ➤ rozeznat různoběžky a rovnoběžky 	<p><u>Geometrie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přímka, úsečka, bod ➤ trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh ➤ poznávání těles ➤ popis rovinných útvarů - strany vrcholy ➤ různoběžky a rovnoběžky 	<p>Pv – vystřihování</p> <p>Vv - modelování</p>
<p><i>Aplikační úlohy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řešit jednoduché praktické slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ číselné řady ➤ doplňovačky 	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Číslo a početní operace <i>Očekávané výstupy</i> <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 i na číselné ose ➤ rozeznávat sudá a lichá čísla ➤ sčítat a odčítat z paměti i písemně dvouciferná čísla ➤ zapsat a řešit jednoduché slovní úlohy ➤ zvládat s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 ➤ tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100 ➤ číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 1000 i na číselné ose ➤ rozeznávat sudá a lichá čísla ➤ zaokrouhlovat čísla na desítky i stovky s využitím ve slovních úlohách ➤ umět používat kalkulaátor 	<p><u>Aritmetika</u> Opakování a prohloubení učiva ze 4. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání v oboru do 100 <p><u>Sčítání a odčítání v oboru do 1000</u> – ústně i písemně</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu. ➤ Sčítání a odčítání dvouciferných čísel. ➤ Porovnávání čísel. ➤ Zaokrouhlovat čísla na desítky a na stovky s využitím ve slovních úlohách. ➤ Rozeznávat sudá i lichá čísla. ➤ Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě. ➤ Pamětné zvládnutí násobkových řad. ➤ Dělení provádět podle schopnosti dětí. ➤ Manipulace s konkrétními předměty. ➤ Vztah n – krát více, n – krát méně. ➤ Práce s kalkulaátorem 	<p>OSV – spolupráce a soutěživost</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Závislosti,vztahy a práce s daty Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět jednoduché převody jednotek (mm, cm, m, km, g, kg, l, hl) ➤ orientovat se a číst v jednoduché početní tabulce ➤ uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<p>.Jednotky – délky,času,hmotnosti,objemu,praktické převody jednotek (mm, cm, m, km, g, kg, l, hl)</p> <p>Slovní úlohy využívající jednotky délky,hmotnosti a času. Tabulky Počítání s penězi</p>	
<p>Geometrie v rovině a v prostoru Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Narýsovat úsečky, rovnoběžky a kolmice ➤ znázornit,narýsovat a označit čtverec a obdelník, kruh a kružnici ➤ poznat základní tělesa ➤ vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➤ určit osu souměrnosti překládáním papíru 	<p>Geometrie <u>Úsečky</u> – rýsování s přesností na milimetry <u>Kolmice a rovnoběžky</u> – pravý úhel-papírem,rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou,rýsování rovnoběžných přímek <u>Různoběžky</u> - rýsování <u>Čtverec a obdelník</u> – vyznačení,popis,vlastnosti stran.Rýsování čtverce a obdelníka. <u>Kruh a kružnice</u> –</p> <ul style="list-style-type: none"> - střed,poloměr a průměr kruhu a kružnice - rýsování kružnice - oblouk kružnice <p><u>Kvádr,krychle,koule,válec</u> <u>Procvičování sčítání úseček v cm, mm</u> <u>Osová souměrnost</u></p>	<p>Pv – vystřihování Vv - modelování</p>
<p>Aplikační úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ řešit jednoduché praktické slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ číselné řady ➤ doplňovačky 	

Vzdělávací oblast INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem
- rozvíjení myšlení a logického uvažování
- vyhledávání a využívání potřebných informací
- sebevzdělávání a ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení
- získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *ovládat základní obsluhu počítače*
- *pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynu*
- *dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*

Učivo

- základní části a popis počítače
- základní uživatelská obsluha počítače
- komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce
- software počítače (textový editor, kreslicí programy)
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky

Informatika 1.st.

Ročník	3.	4.	5.
Časová dotace	0+1	1	1
Celkem		2+1	

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- realizován v 3. až 5. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň .

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem.. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Očekávané výstupy</i> <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámí se a ukáže základní části počítače:monitor,klávesnice,myš ➤ Umět vypnout a zapnout PC, přihlásit se a odhlásit se ze sítě ➤ S myší ovládat základní operace:klik,dvojklik ➤ Znat funkci Enter ➤ Umět pracovat s dětskými programy / např.Logopedie/	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení a odhlášení ze sítě ➤ Práce s klávesnicí: pojmy klik,dvojklik,uchopení ➤ Práce s dětskými a školními programy	

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Očekávané výstupy</i> <u>žák umí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypnout a zapnout PC, přihlásit se a odhlásit se ze sítě <p><u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se na klávesnici, poznat klávesy Enter, Esc, Delete ➤ ovládat základní operace: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik ➤ s použitím nástrojů dokázat nakreslit obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení a odhlášení ze sítě ➤ Práce klávesnicí: pojmy klik, dvojklik, uchopení ➤ Práce s dětskými a školními programy <p><u>Grafika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Programy na tvorbu obrázků ➤ Základní nástroje a možnosti nastavení / tvary štetce a barvy / 	

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Očekávané výstupy</i></p> <p><u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se na klávesnici, poznat klávesy Enter, Esc, Delete ➤ ovládat základní operace: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik ➤ s použitím nástrojů dokázat nakreslit obrázek ➤ napsat krátký text, upravit vlastnosti a velikost písma, odstavce ➤ seznámit se s vyhledávačem / Google, Seznam, Centrum / a vyhledat stránku o určitém tématu 	<p><u>Grafika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Programy na tvorbu obrázků ➤ Základní nástroje a možnosti nastavení / tvary štětce a barvy / <p><u>Textový editor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní, oprava textu / velikost písma s diakritikou/ ➤ Základní typografická pravidla/psaní mezer za interpunkčními znaménky/ ➤ Písma- typ, velikost, barva <p><u>WWW</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohyb po webu – jednoduché vyhledávání 	

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifických míst kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Vzdělávací obor oblasti **Člověk a jeho svět** je členěn do tematických okruhů:

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*
- *Rozmanitost přírody*
- *Člověk a jeho zdraví*

Propojováním tematických okruhů se mohou tvořit v ŠVP různé varianty¹ a obsahy vzdělávacích předmětů.

Vzdělávací oblast je důležitou složkou počátečního vzdělávání a je základem pro výuku ve vzdělávacích oblastech **Člověk a společnost**, **Člověk a příroda** a **Člověk a zdraví**.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se v něm bezpečně. Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** se žáci učí základům společenského chování a jednání. Uvědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a učí se tolerovat odlišnosti mezi lidmi. Při praktických činnostech se žáci učí spolupracovat. Seznamují se se základními právy dítěte. Učí se chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat se v čase a určovat ho. Poznávají, jak se život a věci v toku času vyvíjejí a mění. Rozlišují přítomnost, minulost a budoucnost. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, návštěva významných historických památek v místě bydliště.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají sami sebe, seznamují se se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a uvědomovat si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně.

---

¹ Je možné tradičně vytvářet předměty Prvouka (1. – 3. roč.), Vlastivěda a Přírodověda (4. – 5. roč.) nebo jen jeden předmět (1. – 5. roč.).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření základních pracovních návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- zájmu o dění v místě bydliště, poznávání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pozorování, pojmenovávání, porovnávání poznatků a zkušeností
- poznávání propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu
- hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy*
- *popsat a zvládat cestu do školy*
- *znát nejvýznamnější místa v okolí*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *popsat polohu svého bydliště na mapě, začlenit svou obec (město) do příslušného kraje*
- *orientovat se na mapě České republiky, určit světové strany*
- *mít základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- *znát region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti*
- *sdělit a popsát poznatky a zážitky z vlastních cest*
- *poznat státní symboly*

Učivo

- **domov a jeho okolí** – orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, adresa bydliště, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti
- **škola** – prostředí školy a život ve škole a jejím okolí, základy dopravní výchovy
- **obec (město)** – poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významná místa, části obce (města)
- **okolní krajina** (místní oblast, region) – charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body
- **Česká republika** – orientace na mapě ČR, hranice státu, povrch a podnebí; města, regiony, obyvatelstvo
- **Evropa** – mapa Evropy, cestování
- **mapy** – čtení mapy, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzenské vztahy*
- *mít osvojené základy společenského chování*
- *projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- *pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti*
- *vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*
- *rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
- *znát základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
- *reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Učivo

- **rodina a společnost** – role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování; zájmové organizace a spolky; jednání v obchodě, na poště, u lékaře; peníze
- **právo a spravedlnost** – základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikánování, zneužívání, týrání) a jeho postih
- **osobní bezpečí** – chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci (pomáhající organizace)
- **situace hromadného ohrožení** – chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládnout jednoduchou orientaci v čase*
- *poznat kolik je hodin*
- *znát rozvržení svých denních činností*
- *rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- *poznávat různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *rozeznat rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- *znát významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji*
- *vědět o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště*

Učivo

- **orientace v čase** – určování času a měření času, roční období, den, týden, měsíce, rok, kalendář
- **naše země v dávných dobách** – způsob života v pravěku, příchod Čechů, počátky českého státu, život ve středověku
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života; minulost kraje; významné historické objekty v regionu a ČR; regionální pověsti, tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- *poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- *pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny a poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- *uplatňovat základní zásady chování v přírodě*
- *provádět jednoduché pokusy se známými látkami*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *poznat propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí*
- *popsat střídání ročních období*
- *uvést zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytujících se v nejbližším okolí a popsat jejich základní životní podmínky*
- *zvládat péči o pokojové rostliny a znát způsob péče o drobná domácí zvířata*
- *uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí*
- *popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *provést jednoduchý pokus podle návodu*

Učivo

- **příroda v ročních obdobích** – znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli
- **pohyby Země**
- **látky a jejich vlastnosti** – základní rozdělení látek a jejich vlastnosti, porovnávání látek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, ochrana vodních toků; vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu, ochrana ovzduší
- **půda** – působení přírodních vlivů; význam půdy
- **rostliny, houby, živočichové** – projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných druhů; chráněné a ohrožené druhy; význam v přírodě a pro člověka
- **ochrana přírody** – chování k přírodě; péče o životního prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace; živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu*
- *dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- *uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce*
- *pojmenovat hlavní části lidského těla*
- *dokázat sdělit své zdravotní potřeby a pocity*
- *zvládnout ošetření drobných poranění*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *pojmenovat a popsat orgánové soustavy*
- *rozlišit jednotlivé etapy lidského života*
- *uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- *uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro cyklisty*
- *poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc*
- *mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- *reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Učivo

- **lidské tělo** – části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce, rozdíly mezi mužem a ženou
- **péče o zdraví, zdravá výživa** – denní režim; zdravá strava a pitný režim; význam aktivního pohybu; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, základní péče o nemocného; drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc
- **návykové látky a zdraví** – nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání, nebezpečí gamblerství (chorobné hráčství)
- **osobní bezpečí** – bezpečné chování v silničním provozu; krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům; služby odborné pomoci
- **ochrana člověka za mimořádných událostí**

Prvouka 1. st

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	0	0
Celkem			6		

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- vyučuje se v prvním a druhém ročníku dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku dvě hodiny
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

- vyučuje se v 1. – 3. ročníku - 2 hodiny týdně
- přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině.

- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

EV – vztah člověka k životnímu prostředí; ekosystémy; základní podmínky života

OSV- Sebepoznání a sebepojetí

- Poznávací schopnosti; rozvoj schopností poznávání
- Mezilidské vztahy a Komunikace

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout orientaci v okolí bydliště ➤ znát nejkratší cestu do školy ➤ umět se orientovat v nejbližším okolí školy ➤ znát nejvýznamnější místa v okolí <p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ umět rozlišovat blízké příbuzenské vztahy ➤ mít osvojené základy společenského chování <p><u>LIDÉ A ČAS</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout jednoduchou orientaci v čase 	<p><u>Domov a jeho okolí:</u> adresa bydliště, zařízení bytu; kulturní a historické zajímavosti; <u>Škola:</u> naše škola, prostředí školy a život ve škole, vnitřní řád školy, jméno třídního učitele, vedení školy, zaměstnanci školy, naše třída, vybavení učebny, školní potřeby a hračky, uspořádání pracovního místa, pořádek ve školní aktovce; život v okolí školy; základy dopravní výchovy <u>Obec:</u> jak a kde bydlíme – město, vesnice; význačná místa v obci <u>Okolní krajina:</u> významné orientační body</p> <p><u>Rodina a společnost:</u> rodina v užším a širším slova smyslu, život a funkce rodiny, role rodinných příslušníků, vztahy mezi jednotlivými členy rodiny, vztahy mezi chlapci a děvčaty v daném věku, příbuzenské vztahy; mezilidské vztahy; základní pravidla společenského chování v rodině, ve škole a ve společnosti</p> <p><u>Orientace v čase:</u> roční období, den, týden, dny v týdnu, rozvržení dne, využití volného času <u>Současnost a minulost v našem životě:</u> tradiční lidové svátky a významné dny (Vánoce, Velikonoce, Nový rok, Svátek matek)</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV- sebepoznání a sebepojetí OSV-psychohygienu</p> <p>EV-ekosystémy</p> <p>OSV- poznávací schopnosti - mezilidské vztahy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>➤ znát rozvržení svých denních činností</p> <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ poznat nejběžnější druhy domácích zvířat a vybrané druhy volně žijících zvířat a ptactva ➤ pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny ➤ poznat některé lesní plodiny, stromy a keře ➤ poznat některé první jarní květiny a květiny našich luk ➤ uplatňovat základní zásady chování k přírodě <p>➤</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu ➤ dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce ➤ dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity 	<p><u>Příroda v ročních obdobích</u>: znaky ročních období, sezónní práce na zahradě, na poli a na louce, péče o zvířata a ptactvo v zimě</p> <p><u>Živočiškové a rostliny</u>: domácí zvířata a jejich mláďata; volně žijící zvířata a ptáci (srna, zajíc, bažant; sýkora, vrabec, vrána, špaček, kos); vybrané druhy ovoce a zeleniny (jablko, hruška, švestka; okurka, paprika, rajče, ředkvička, hrách, květák, zelí, mrkev, petržel, cibule, česnek; brambory, řepa); lesní plodiny, stromy a keře (jahoda, borůvka, malina, ostružina; smrk, borovice, jírovec, dub; šípek); jarní květiny (sněženka, bledule, fialka, pampeliška, sedmikráska; tulipán, narcis); luční květiny (kopretina, zvonek, jetel, vlčí mák)</p> <p><u>Ochrana přírody</u>: chování v přírodě, péče o životní prostředí, význam třídění odpadů</p> <p><u>Lidské tělo</u>: rozdíly mezi chlapcem a dívkou</p> <p><u>Péče o zdraví, zdravá výživa</u>: denní režim; zdravá strava a pitný režim; význam otužování a aktivního pohybu; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci</p> <p><u>Návykové látka a zdraví</u>: nebezpečí užívání návykových látek a jejich odmítání</p> <p><u>Osobní bezpečí</u>: bezpečné chování v silničním provozu, ve třídě, v budově školy, při hrách venku a při sezónních činnostech</p>		

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout orientaci v okolí bydliště ➤ znát nejkratší cestu do školy ➤ umět se orientovat v nejbližším okolí školy ➤ znát nejvýznamnější místa v okolí <p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ umět rozlišovat blízké příbuzenské vztahy ➤ mít osvojené základy společenského chování ➤ pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti <p><u>LIDÉ A ČAS</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout jednoduchou orientaci v čase ➤ znát rozvržení svých denních činností 	<p><u>Domov a jeho okolí:</u> adresa bydliště, náš byt, zařízení bytu; kulturní a historické zajímavosti; místní pověsti</p> <p><u>Škola:</u> naše škola, prostředí školy a život ve škole, vnitřní řád školy, jméno třídního učitele, vedení školy, zaměstnanci školy, naše třída, žák a život ve třídě, vybavení učebny, uspořádání pracovního místa, pořádek ve školní aktovce; život v okolí školy; základy dopravní výchovy, dopravní prostředky</p> <p><u>Obec:</u> význačná místa v obci, části obce, současnost obce</p> <p><u>Okolní krajina:</u> významné orientační body</p> <p><u>Rodina a společnost:</u> rodina v užším a širším slova smyslu, život a funkce rodiny, role rodinných příslušníků, vztahy mezi jednotlivými členy rodiny, vztahy mezi chlapci a děvčaty v daném věku, příbuzenské vztahy; mezilidské vztahy; základní pravidla společenského chování v rodině, ve škole a ve společnosti; jednání v obchodě – nakupujeme; jednání na poště - telefonujeme</p> <p><u>Situace hromadného ohrožení:</u> chování při požáru, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla</p> <p><u>Orientace v čase:</u> kalendář, rok, roční období, měsíce, den, týden, dny v týdnu, části dne, režim dne, hodiny – celá hodina; využití volného času, práce a odpočinek</p> <p><u>Současnost a minulost v našem životě:</u> tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny (Vánoce,</p>	<p>OSV: -mezilidské vztahy -komunikace -sebepoznání a sebepojetí -poznávací schopnosti</p> <p>EV-ekosystémy</p> <p>OSV: -sebepoznání a sebepojetí -mezilidské vztahy - komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ poznat nejběžnější druhy domácích zvířat a vybrané druhy volně žijících zvířat a ptactva ➤ pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny ➤ poznat vybrané stromy a keře ➤ poznat některé jarní a letní květy našich luk a zahrad ➤ poznat, z čeho jsou různé věci vyrobeny ➤ uplatňovat základní zásady chování k přírodě <p><u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu ➤ dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ vyjmenovat hlavní části lidského těla a orientačně znát naše smysly ➤ uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce ➤ dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity 	<p>Velikonoce, Nový rok, Svátek matek) <u>Příroda v ročních obdobích</u>: znaky ročních období; sezónní práce na zahradě, v sadě, na poli a na louce, senoseč, žně; péče o zvířata a ptactvo; sezónní hry a zábavy dětí <u>Živočichové a rostliny</u>: domácí zvířata a jejich mláďata; volně žijící zvířata a ptáci (zajíc, veverka, liška - nebezpečí vztekliny, sýkora, vrabec, vrána, havran, kos), odlet a přilet ptactva, hnízdění, význam ptactva; kapr – výlov rybníka; vybrané druhy ovoce a zeleniny, brambory, řepa; stromy v lese – smrk, borovice; jarní květy na louce i v zahradě (sněženka, pampeliška, kopretina, jetel, vlčí mák, divizna; tulipán, šerík, růže); kvetoucí stromy a keře (vrba jíva, habr), včela – význam včel <u>Ochrana přírody</u>: chování v přírodě, péče o životní prostředí, význam třídění odpadů; živelné pohromy; nebezpečí při vypalování trávy <u>Látky a jejich vlastnosti</u>: rozdělení látek, výrobky z nich (dřevo, sklo, kůže)</p> <p><u>Lidské tělo</u>: rozdíly mezi chlapcem a dívkou; části hlavy a obličej, naše smysly – orientačně, vyjmenovat prsty na ruce <u>Péče o zdraví, zdravá výživa</u>: denní režim; zdravá strava a pitný režim; význam otužování a aktivního pohybu na zdravém vzduchu; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci; úžeh a úpal - prevence <u>Návykové látky a zdraví</u>: nebezpečí užívání návykových látek a jejich odmítání <u>Osobní bezpečí</u>: bezpečné chování v silničním provozu, ve třídě, v budově školy, při hrách venku a při sezónních činnostech (koupání, slunění, výlety apod.)</p>	<p>EV: -ekosystémy -vztah člověka k prostředí</p>	

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout orientaci v okolí bydliště ➤ popsat a znát nejkratší cestu do školy ➤ umět se orientovat v širším okolí školy ➤ znát nejvýznamnější místa v obci a jejím okolí <p><u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ umět rozlišovat blízké příbuzenské vztahy ➤ mít osvojené základy společenského chování ➤ pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	<p><u>Domov a jeho okolí:</u> adresa bydliště, náš byt – různé druhy vytápění; kulturní a historické zajímavosti, místní pověsti, některé tradice a zvyky (masopust apod.) <u>Škola:</u> naše škola, prostředí školy a život ve škole, vnitřní řád školy, jméno třídního učitele, vedení školy, zaměstnanci školy, naše třída, vybavení učebny; život v širším okolí školy; základy dopravní výchovy <u>Obec:</u> poloha v krajině, významná místa v obci a v jejím širším okolí, části obce, současnost obce <u>Okolní krajina:</u> významné orientační body, regionální zvláštnosti</p> <p><u>Rodina a společnost:</u> rodina v užším a širším slova smyslu, život a funkce rodiny, role rodinných příslušníků, vztahy mezi jednotlivými členy rodiny, příbuzenské vztahy, zaměstnání rodičů, různé druhy zaměstnání, pomoc dětí rodičům, život v rodině před a po narození dítěte, péče o něj; vztahy mezi chlapci a děvčaty v daném věku, prvky sexuální výchovy – témata volit průběžně podle situace ve třídě; mezilidské vztahy; základní pravidla společenského chování v rodině, ve škole a ve společnosti; chování u lékaře</p>	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – Poznávací schopnosti</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Komunikace</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>EV – Ekosystémy</p> <p>EV – Základní podmínky života</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p><u>LIDÉ A ČAS</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout jednoduchou orientaci v čase ➤ poznat, kolik je hodin ➤ rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ znát rozvržení svých denních činností ➤ poznávat různé lidské činnosti <p><u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ poznat nejběžnější druhy domácích zvířat a vybrané druhy volně žijících zvířat a ptactva ➤ pojmenovat základní druhy ovoce, zeleniny a obilí ➤ poznat další vybrané stromy ➤ poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami ➤ poznat některé další jarní a letní květy našich luk a zahrad ➤ poznat, z čeho jsou různé věci vyrobeny ➤ uplatňovat základní zásady chování 	<p><u>Orientace v čase:</u> kalendář, rok, roční období, měsíce, den, týden, dny v týdnu, části dne, režim dne, dělení hodiny na půlhodiny a čtvrt hodiny; využití volného času, práce a odpočinek, různé činnosti lidí</p> <p><u>Současnost a minulost v našem životě:</u> proměny způsobu života; významné historické objekty v regionu; tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny (Vánoce, Velikonoce, Nový rok, Svátek matek)</p> <p><u>Příroda v ročních obdobích:</u> znaky ročních období; sezónní práce na zahradě, v sadě, na poli a na louce, senoseč, žně; péče člověka o přírodu; péče o zvířata a ptactvo, chování živočichů; sezónní hry a zábavy dětí</p> <p><u>Živočiškové a rostliny:</u> domácí zvířata; volně žijící zvířata a ptáci (zajíc, srna, jezek, veverka, liška - nebezpečí vztekliny; sýkora, vrabec, havran, kos, čáp, vlaštovka), ptactvo v okolí školy, odlet a přílet ptactva, hnízdění, význam ptactva, péče o ptáky, kteří u nás přezimují; rozlišování základních druhů ovoce, zeleniny a obilí (pšenice, žito, ječmen, oves); stromy a houby v lese (smrk, borovice, hřib, muchomůrka); jarní a letní květy na louce i na zahradě (sněženka, pampeliška, kopretina, jetel, tulipán apod.), stavba těla rostlin, životní podmínky rostlin; kvetoucí stromy (vrba jíva, habr); opílování květů (včela, čmelák, motýl); hmyz (mravenec, chroust, saranče)</p> <p><u>Ochrana přírody:</u> chování v přírodě, péče o životní prostředí, význam třídění odpadů; živelné pohromy; nebezpečí při vypalování trávy</p> <p><u>Látky a jejich vlastnosti:</u> rozdělení a porovnávání látek, výrobky z nich (dřevo, sklo, kůže, železo apod.)</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>k přírodě</p> <p><u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u></p> <p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu ➤ dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ pojmenovat hlavní části lidského těla ➤ orientačně znát naše smyslové ústrojí ➤ uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce ➤ dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity ➤ zvládnout ošetření drobných poranění 	<p><u>Lidské tělo</u>: hlavní části lidského těla; rozdíly mezi chlapcem a dívkou; naše smysly – orientačně (zrak, sluch, čich, chuť, hmat), péče o ně</p> <p><u>Péče o zdraví, zdravá výživa</u>: denní režim; zdravá strava a pitný režim, význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví; význam otužování a aktivního pohybu; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci; drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc při drobném poranění, bodnutí hmyzu, uštknutí zmije</p> <p><u>Návykové látka a zdraví</u>: nebezpečí užívání návykových látek a jejich odmítání</p> <p><u>Osobní bezpečí</u>: bezpečné chování v silničním provozu, uplatňování základních pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty, chování při dopravní nehodě; bezpečné chování ve třídě, v budově školy, při hrách venku a při sezónních činnostech</p>		

Přírodověda 1.st

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	2	2
Celkem			2		

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně
- přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, lidské aktivity, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Člověk a jeho zdraví Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu ➤ uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ➤ pojmenovat části lidského těla ➤ pojmenovat a popsat funkci nejdůležitějších vnitřních orgánů ➤ poskytovat první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc ➤ mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče a zdraví a zdravá výživa – denní režim, zdravá strava a pitný režim, osobní a intimní hygiena, význam aktivního pohybu, běžné nemoci a prevence. Otužování, ochrana před nemocemi ➤ Lidské tělo – části lidského těla, hlavní orgány a jejich funkce. ➤ Návykové látky a zdraví – druhy návykových látek; krizové situace a formy násilí; služby odborné pomoci ➤ Ochrana člověka za mimořádných událostí ➤ Úrazy – ošetření drobných poranění /zlomenina, odřenina, podvrknutí/ 	
<p>Rozmanitost přírody Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popsat střídání ročních období ➤ uvést zástupce živočišné a rostlinné říše a popsat jejich základní životní podmínky ➤ znát způsob života jednotlivých zvířat a uvést rozdíly ve stavbě těla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příroda v ročních obdobích – znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezonní práce na zahradě a poli. ➤ Pohyby země – charakteristické znaky přírody a počasí. ➤ Rostliny a živočichové – průběh a způsob života, výživa, stavba těla u vybraných druhů, péče o zvířata a rostliny 	<p>EV-Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat péči o pokojové rostliny a znát způsob péče o drobná domácí zvířata ➤ uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí ➤ popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ➤ zařadit přírodniny do živé a neživé přírody ➤ poznat vlastnosti živých a neživých přírodnin 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrana přírody – chování k přírodě, péče o životní prostředí, třídění odpadů, a jejich likvidace, živelné pohromy a ekologické katastrofy ➤ Přírodniny živé a neživé 	<p>Pv – vycházky, práce na školním pozemku EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Člověk a jeho zdraví Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenovat a popsat orgánové soustavy ➤ pojmenovat části lidského těla ➤ uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu ➤ uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ➤ pojmenovat a popsat funkci nejdůležitějších vnitřních orgánů ➤ poskytovat první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc ➤ mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče a zdraví, zdravá výživa – denní režim, zdravá strava a pitný režim, osobní a intimní hygiena, význam aktivního pohybu, běžné nemoci a prevence. ➤ Lidské tělo – části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce. ➤ Návykové látky a zdraví – druhy návykových látek a jejich odmítání, nebezpečí gamblerství. ➤ Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu, krizové situace a formy násilí, agresivita, obrana proti agresivním jedincům, služby odborné pomoci, základy první pomoci ➤ Ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí</p>
<p>Rozmanitost přírody – živá příroda Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat propojenost živé a neživé přírody ➤ uvést zástupce živočišné a rostlinné říše a popsat jejich základní životní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příroda v ročních obdobích – znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky ➤ Rostliny a živočichové – průběh a způsob života, výživa, stavba těla u vybraných druhů, péče o zvířata a rostliny 	<p>EV –ekosystémy</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat péči o pokojové rostliny a znát způsob péče o drobná domácí zvířata ➤ uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí ➤ popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrana přírody – chování k přírodě, péče o životní prostředí, třídění odpadů, a jejich likvidace, živelné pohromy a ekologické katastrofy ➤ Voda a vzduch – vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam a prudění vzduchu = ochrana ovzduší ➤ Půda – druhy půdy, působení přírodních vlivů, význam půdy. Humus – význam pro úrodnost půdy 	<p>EV – vztah člověka k živ.prostředí</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy živ.prostředí</p>
<p>Rozmanitost přírody – neživá příroda Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat základní rozdělení látek a jejich vlastnosti ➤ provádět jednoduché pokusy se známými látkami ➤ seznámit se s nerosty a horninami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Látky a jejich vlastnosti – pevné, kapalné a plynné látky, vzájemné porovnání ➤ nerosty, horniny v místní krajině, písek, štěrk, žula, uhlí, ropa, zemní plyn 	

Vlastivěda 1.st

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	1	1
Celkem			4		

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. a 5. ročníku - 1 hod. týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní citění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

- organizace- žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

- průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: OSV, VEGS, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří různorodé pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní – uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Místo, kde žijeme</i> Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy ➤ popsat a zvládat cestu do školy ➤ znát nejvýznamnější místa v okolí ➤ určit světové strany ➤ znát region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti ➤ sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních cest 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Domov a jeho okolí – adresa bydliště, krajina v okolí obce, vodní toky, mosty, nádrže. Péče o životní prostředí. Doprava v obci, orientace v obci. Památné objekty v obci a jeho okolí. ➤ Škola – prostředí školy, život ve škole a jejím okolí. Chování a povinnosti žáků ve škole. ➤ Obec, město – orientace v obci, mapa, barvy na mapě, značky, hlavní světové strany, význačná místa. ➤ Okolní krajina – krajina v okolí obce, čistota vody, péče o životní prostředí, doprava v obci, chování chodců v silničním provozu. ➤ Popis cesty odněkud někam 	<p>Pv, Tv – vycházky</p> <p>EV-Ekosystémy -Základní podmínky života -Lidské aktivity problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí</p>
<p><i>Lidé kolem nás</i> Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzenské vztahy ➤ mít osvojené základy společenského chování ➤ projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům ➤ pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti ➤ vědět, jak se chovat při jednání s neznámými lidmi ➤ dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ➤ rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ➤ znát práva a povinnosti žáka školy ➤ reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rodina a společnost – role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy. Datum narození. ➤ Péče o estetické prostředí domova, základní pravidla společenského chování ➤ Mezilidské vztahy. ➤ Pravidla společenského chování – jednání na poště, v obchodě, u lékaře ➤ Právo – práva a povinnosti žáků ve škole, protiprávní jednání (šikana, krádež...). ➤ Osobní bezpečí – chování v krizových situacích; znát důležitá tel. čísla. 	<p>OSV-sebepoznání a sebepojetí -mezilidské vztahy</p> <p>OSV-mezilidské vztahy</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Lidé a čas</i> Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout jednoduchou orientaci v čase ➤ poznávat hodiny (kolik je hodin) ➤ znát rozvržení svých denních činností ➤ poznávat různé lidské činnosti ➤ znát některé významné události a pověsti, které se vztahují k regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určování a měření času – roční období, den, týden, měsíc, rok. ➤ Pověsti k regionu 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Místo kde žijeme Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znám nejvýznamnější místa v okolí ➤ orientovat se v plánu obce,města ➤ orientovat se na mapě ČR,určit světové strany ➤ mít základní znalosti o ČR ➤ znát region ve kterém bydlí,jeho pamětihodnosti ➤ sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních cest ➤ poznat státní symboly 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Domov a jeho okolí – orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, adresa bydliště, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti. ➤ Obec a město – poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačná místa, části obce (města) ➤ Okolní krajina – charakteristické znaky krajina, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body. ➤ Česká republika – orientace na mapě, hlavní světové strany, hranice států, města, regiony, obyvatelstvo. sousední státy, hlavní město Praha, nejdůležitější pohoří, nížiny,řeky, Státní symboly. ➤ Mapy – čtení mapy, vysvětlivky 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy živ.prostředí</p> <p>VEGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>Pv,Tv – vycházky</p> <p>Hv – státní hymna</p>
<p>Lidé kolem nás Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát role podle příslušníků, vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzenské vztahy ➤ mít osvojené základy společenského chování ➤ projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rodina a společnost – vztahy v rodině, chování ve společnosti. ➤ Ochrana životního prostředí. ➤ Role členů rodiny,práva a povinnosti v rodinně, příbuzenské vztahy. ➤ Péče o estetické prostředí domova, základní pravidla společenského chování. ➤ Mezilidské vztahy ➤ Pravidla společenského chování – jednání na poště, v obchodě, u lékaře. 	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti ➤ vědět, jak se chovat při jednání s neznámými lidmi ➤ dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ➤ rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ➤ znát práva a povinnosti žáka školy ➤ reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Právo – práva a povinnosti žáků ve škole, protiprávní jednání (šikana, krádež . . .). ➤ Osobní bezpečí – chování v krizových situacích, znát důležitá telefonní čísla. 	
<p>Lidé a čas Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ➤ znát některé významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji ➤ vědět o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Naše země v dávných dobách – naše vlast v pravěku – lovci mamutů, pověsti z minulosti českého státu, příchod Čechů, Velkomoravská říše, Cyril a Metoděj, Karel IV. – v souvislosti s hlavním městem ČR. ➤ Současnost a minulost v našem životě – významné historické objekty v regionu ČR, regionální pověsti, tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny. 	<p>Vv, Tv – vycházky do okolí Čj- literatura</p>

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost, nesoustředěnost a v mnohých případech i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat vynikajících výsledků. Veřejná vystoupení podporují růst jejich sebevědomí a přispívají k odolnosti vůči stresu a trémě.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
- seznámení se a akceptovat kultury jiných národů a etnik

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru - HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- *rozlišovat sílu zvuku*
- *soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby*
- *správně a hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu*
- *měnit pohyb podle tempových a rytmických změn*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*
- *odlišit tóny podle výšky, síly a barvy*
- *soustředit se na poslech skladeb*
- *naučit se správně hospodařit s dechem při interpretaci písní –frázování*
- *doprovodit spolužáky na rytmické hudební nástroje*
- *umět propojit vlastní pohyb s hudbou*

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu
- intonační cvičení
- hra na tělo
- grafický záznam melodie
- hra na nástroje Orffova instrumentáře (interpretace těžkých a lehkých dob v dvou, tří a čtyřdobém taktu, hra doprovodu)

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- výška, síla, délka tónu
- rozpoznávání tempa a rytmu
- zpěvní hlasy
- zvuk hudebních nástrojů
- slavné melodie a skladby, skladby určené dětem, nejvýznamnější hudební skladatelé

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pochod podle hudebního doprovodu
- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru – VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- *rozpoznávat, pojmenovat a porovnat linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, být schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizovat svůj tvůrčí záměr*
- *rozlišovat, porovnávat třídít a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznávat jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *vyjádřit (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)
- vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastní i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav či dalších akcí školy)
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově

Hudební výchova 1.st.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1
Celkem	5				

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

- organizace - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.
- přířezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správné dýchání a držení těla ➤ zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel a zpěvu ➤ dokázat zazpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty <p><u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávat a snažit se pojmenovat vybrané bicí nástroje ➤ snažit se o správné držení nástrojů a hru na ně ➤ poznat a umět pojmenovat klavír (klávesy), kytaru, flétnu, housle 	<p>Vokální činnosti (hlasový výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena ➤ rytmizace jednoduchých slovních spojení ➤ rytmizace a melodizace říkadel ➤ deklamace rozpočítadel ➤ zpěv písní ➤ zpěv lidových a umělých písní v rozsahu kvinty <p>Instrumentální činnosti (rytmický výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína, triangl) ➤ rytmická cvičení s využitím říkadel ➤ hra na ozvěnu ➤ jednoduchý doprovod k písní ➤ nástroje, obrázkové reprodukce 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měnit pohyb podle rytmických změn ➤ provádět pohyb za doprovodu hudby ➤ provádět pohyb při rytmicizaci říkadel, při zpěvu písní <p><u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat zvuky, lidské hlasy (hlas mluvený, zpívaný) ➤ soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby ➤ poznat vybrané hudební nástroje ➤ poznat vybrané dětské písně ➤ poznat vybrané vánoční koledy 	<p>Hudebně pohybové činnosti (rytmický výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pochod, klus v různém tempu, poskoky ➤ jednoduché taneční prvky ➤ spojení jednoduchých tělesných cvičení s hudebním doprovodem ➤ pohybová improvizace ➤ hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání) ➤ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami <p>Poslechové činnosti (sluchový výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sluchové, hlasové, poslechové činnosti ➤ pochodové skladby v provedení orchestru ➤ poslech hudby vokální, instrumentální dle výběru ➤ poslech hudby instrumentální dle výběru, zvuky hudebních nástrojů ➤ poslech dětských písniček ➤ poslech koled v provedení dětských sborů 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně a hospodárně dýchat, dbát na správné držení těla ➤ snažit se o rozšiřování hlasového rozpětí ➤ zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu ➤ zazpívat jednoduché písně v rozsahu sexty <p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat a pojmenovat vybrané bicí nástroje podle zvuku ➤ správně držet nástroje, vědět, jak při hře stát či sedět, jak na ně hrát, jaký zvuk má nástroj vydávat ➤ poznat a pojmenovat klavír (klávesy), kytaru, flétnu 	<p>Vokální činnosti (hlasový výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena ➤ intonační cvičení, rozezpívání, rozšiřování hlasového projevu nahoru i dolů ➤ rytmizace jednoduchých slovních spojení ➤ rytmizace a melodizace říkadel ➤ deklamace rozpočítadel ➤ zpěv lidových a umělých písní v rozsahu sexty s nástrojovým doprovodem, zpěv vybraných vánočních koled <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína, triangel, dřevěný blok, prstové činelky) ➤ rytmická cvičení s využitím říkadel pro rozvoj rytmického cítění ➤ hra na rytmickou ozvěnu ➤ hra na otázku a odpověď ➤ hra na nástroje Orffova instrumentáře ➤ (interpretace těžkých a lehkých dob v dvou, tří a čtyřdobém taktu) ➤ nástroje, obrázkové reprodukce 	<p>Vv - ilustrace Tv - pochod, taneční krok Čj - říkadla Vv - vánoce, velikonoce Pč - vánoční, velikonoční výzdoba Čj - vypravování Prv - lidové zvyky a tradice</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět pohyb při rytmizaci říkadel, při zpěvu písní s hudebním doprovodem i bez doprovodu ➤ umět vytleskat rytmus říkadel, písní, rozlišit rytmus ➤ pomalý, rychlý ➤ měnit pohyb podle tempových a rytmických změn ➤ zvládnout jednoduchý taneček spojený se zpěvem, rytmickým doprovodem <p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat lidské hlasy, zvuky, výšku, sílu, délku tónu ➤ soustředit se na poslech jednoduché skladby ➤ poznat dětské písně, vybrané vánoční koledy, rozlišit nápěv od přede hry, mezihry, dohry ➤ poznat zvuky vybraných hudebních nástrojů 	<p>Hudebně pohybové činnosti (rytmický výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání) ➤ pohybové, rytmické hry s říkadly a dětskými popěvkami ➤ různé druhy chůze (krok vycházkový, vojenský, čapí, po špičkách...), běhu, poskoků ➤ pohod se zpěvem podle hudebního doprovodu ➤ tělesná cvičení s hudebním doprovodem ➤ jednoduché taneční prvky ➤ pohybová improvizace <p>Poslechové činnosti (sluchový výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sluchové, poslechové, hlasové činnosti (tón vysoký – nízký, silný – slabý, dlouhý – krátký) ➤ poslech hudby vokální, instrumentální dle výběru (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) ➤ hudební hádanky, poslech dětských písní lidových, umělých (kazety, CD, reprodukce učitele s doprovodem hudebního nástroje), poslech písní v provedení dětských sborů ➤ poslech hudby instrumentální v provedení malého souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů- Orffův instrumentář 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně a hospodárně dýchat, dbát na správné držení těla ➤ snažit se o rozšiřování hlasového rozpětí, snažit se správně intonovat ➤ zřetelně vyslovovat při rytmicizaci říkadel i při zpěvu, snažit se správně artikulovat ➤ zazpívat písně v rozsahu oktávy (jednotně s ostatními, jednohlasně s doprovodem i bez doprovodu) ➤ snažit se o různý výraz interpretace ➤ snažit se měkce nasazovat tóny ➤ snažit se dodržovat pěvecké fráze s dechovou hospodárností <p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat a pojmenovat bicí nástroje podle zvuku ➤ správně držet nástroje, vědět, jak při hře stát či sedět, jak na ně hrát, jaký zvuk má nástroj vydávat 	<p>Vokální činnosti (hlasový výcvik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena, kultivace mluvního a zpěvního projevu ➤ intonační cvičení, rozezpívání, rozšiřování hlasového projevu nahoru i dolů (respektujeme individuální schopnosti žáků) ➤ rytmicizace slovních spojení ➤ rytmicizace a melodizace říkadel ➤ deklamace rozpočítadel ➤ zpěv lidových a umělých písní v rozsahu oktávy s nástrojovým doprovodem, zpěv vánočních koled ➤ zpěv písně např.: vesele, smutně, výhruzně, hrozivě, prosebně, zesiluje × zeslabuje, ➤ zpomaluje × zrychluje ➤ hlasová cvičení ➤ dechová a hlasová cvičení <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína, triangl, dřevěný blok, prstové činelky) ➤ rytmická cvičení s využitím říkadel pro rozvoj rytmického cítění ➤ hra na rytmickou ozvěnu ➤ hra na otázku a odpověď ➤ hra na nástroje Orffova instrumentáře- bubínek, hůlky, tamburína, triangl, dřevěný blok, prstové činelky, rumba koule, rolnička, popř. nástroje melodické- metalofon, zvonkohra) 	<p>Vv - ilustrace Tv - pochod, taneční krok Čj - říkadla Vv - vánoce, velikonoce Pč - vánoční, velikonoční výzdoba Čj - vypravování Prv - lidové zvyky a tradice</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>➤ poznat a pojmenovat housle, kontrabas, klarinet, trubku, klavír, kytaru, flétnu</p> <p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <p>➤ provádět pohyb při rytmicizaci říkadél, při zpěvu písní s hudebním doprovodem i bez doprovodu</p> <p>➤ umět vytleskat rytmus říkadél, písní, rozlišit rytmus pomalý × rychlý, dbát na rytmickou přesnost</p> <p>➤ provádět pohyb za doprovodu hudby, měnit pohyb podle tempových a rytmických změn</p> <p>➤ zvládnout taneček spojený se zpěvem, rytmickým doprovodem</p> <p>➤ snažit se vyjádřit hudbu pohybem</p> <p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <p>➤ rozlišovat lidské hlasy, zvuky, výšku, sílu, délku tónu</p> <p>➤ soustředit se na poslech skladby</p> <p>➤ seznámit se s vybranými skladbami klasiků</p> <p>➤ soustředit se na poslech písní lidových i umělých, poznat dětské písně, vánoční koledy, rozlišit nápěv od předešlé, mezihry, dohry</p> <p>➤ poznat zvuky vybraných hudebních nástrojů</p>	<p>➤ interpretace těžkých a lehkých dob ve dvou, tři a čtyřdobém taktu</p> <p>➤ nástroje, obrázkové reprodukce</p> <p>Hudebně pohybové činnosti (rytmický výcvik)</p> <p>➤ hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání)</p> <p>➤ pohybové, rytmické hry s říkadly a dětskými popěvkami</p> <p>➤ různé druhy chůze (chůze s potleskem, podupem, otočením, krok vycházkový, vojenský, čapí, po špičkách...), různé druhy běhu, poskoků</p> <p>➤ tělesná cvičení s hudebním doprovodem</p> <p>➤ jednoduché taneční prvky</p> <p>➤ pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace</p> <p>Poslechové činnosti (sluchový výcvik)</p> <p>➤ sluchové, poslechové činnosti (tón vysoký × nízký, silný × slabý, dlouhý × krátký)</p> <p>➤ poslech hudby vokální, instrumentální dle výběru (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)</p> <p>➤ poslech hudby vokální, instrumentální, vokálně- instrumentální, hudební výrazové prostředky, lidský hlas, hudební nástroje, hudební styly</p> <p>➤ hudební hádanky, poslech dětských písní lidových, umělých (kazety, CD, reprodukce učitele s doprovodem hudebního nástroje), poslech písní v provedení dětských sborů</p> <p>➤ poslech hudby instrumentální v provedení souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů- Orffův instrumentál</p>		

Vzdělávací oblast: Hudební výchova
Vyučovací předmět – Hudební výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
<p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpívat písně v přiměřeném obsahu k individuálním schopnostem ➤ Seznámit se s hospodárným dýcháním ➤ Doprovodit spolužáky na rytmické hudební nástroje <p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Odlišit tóny podle výšky a síly ➤ Soustředit se na poslech krátkých skladeb ➤ Rozpoznat hudební nástroje sluchem <p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Umět propojit vlastní pohyb s hudbou 	<p><u>Vokální a instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpěv jednoduchých lidových i umělých písní v rozsahu kvinty – oktávy; ➤ rozvoj hudební paměti,intonační cvičení ➤ zřetelná výslovnost,správná dynamika a rytmus ➤ hra na tělo ➤ hra na Orfovské hudební nástroje i melodické nástroje ➤ rytmus ve dvoudobém,třídobém i čtyřdobém taktu <p><u>Poslechová činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznat tempo a rytmus,výšku,sílu,délku tónů ➤ poslech krátkých,výrazných skladeb známých skladatelů ➤ poslech lidových orchestrů,dechových orchestrů,folklor.country ➤ symfonický orchestr ➤ zvuky hudebních nástrojů <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami ➤ pochod podle hudebního doprovodu 	<p>OSV-rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV-rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>MKV-kulturní rozdíly</p>

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Vokální a instrumentální činnosti <i>Očekávané výstupy</i> <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvyšovat kvalitu pěveckého projevu ➤ umět při interpretaci písní správně hospodařit s dechem = naučit se frázování ➤ doprovázet píseň na rytmické hudební nástroje ➤ zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpěv jednoduchých lidových i umělých písní v rozsahu kvinty – oktávy. ➤ Rozvoj hudební paměti, intonační cvičení. ➤ Zřetelné výslovnost, správná dynamika a rytmus. ➤ Hra na Orfeovy rytmické i melodické hudební nástroje. ➤ Rytmus ve dvoudobém, tří až čtyřdobém taktu. ➤ Hospodárné dýchání, měkké nasazení. ➤ Hra na tělo. ➤ Intonační cvičení. 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>
<p>Poslechová činnost <i>Očekávané výstupy</i> <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odlišovat tóny podle výšky a síly ➤ dokázat se soustředit na poslech skladeb ➤ umět rozpoznat hudební nástroje podle sluchu <p>Hudebně pohybové činnosti <i>Očekávané výstupy</i> <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - umět propojit vlastní pohyb s hudbou 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznat tempo a rytmus, výšku, sílu a délku tónů. ➤ Poslech krátkých výrazných skladeb známých skladatelů. ➤ Poslech lidových orchestrů, dechových orchestrů, folklorních písní a country. ➤ Symfonický orchestr ➤ Zvuky hudebních nástrojů <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami ➤ Pochod podle hudebního doprovodu 	

Výtvarná výchova 1.st

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1+1	1	1
Celkem	5+1				

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- rozvíjí smyslové vnímání, pozornost, představivost a výtvarné dovednosti
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých výtvarných technik (kresba, malba, koláž, modelování atd)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. -5.. ročník – 1 hodina týdně
- 3.. ročník - po 2 hodinách týdně (posílen předmět o 1 hodinu z disponibilní dotace)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, modelovány, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v pleněru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Žák:

- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

žáci

- se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Zák:

- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

Zák:

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout techniku kresby ➤ zvládnout techniku malby ➤ rozpoznávat a pojmenovat linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích vlastní tvorby ➤ modelovat z plastelíny ➤ umět výtvarně zpracovat přírodní materiál ➤ zvládnout koláž, frotáž ➤ umět rytmicky řadit přírodní prvky, barevné plochy, tvary apod. 	<p><u>Kresba:</u> rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektu do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše kreslení – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhel, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod.</p> <p><u>Malba:</u> rozvíjení smyslové citlivosti, základních dovedností v práci se štětcem a barvami malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti teorie barvy – barvy základní a podvojně (seznámení) hry s barvou - rozfoukávání, rozpijení, zapouštění barev</p> <p><u>Modelování:</u> rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor, poznávání základních vlastností plastických materiálů – tvárnost; vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu techniky – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou - hnětení, mačkání, válení, koulání, vytahování, stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování</p> <p><u>Další výtvarné techniky:</u> založené na fantazii a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů (větvíčky, šišky, kůra stromů, listy, peří, pecky, zrna apod.</p> <p><u>Pěstování smyslu pro rytmus:</u> v řadě, ve sloupcích, střídáním dvou i více barev, tvarů</p>		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat známé ilustrace dětských knih ➤ umět uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při vlastní tvorbě; být schopen sdělit výsledky své činnosti spolužákům (za pomoci učitele) 	<p><u>Ilustrátoři dětské knihy :</u> J.Lada, O.Sekora</p> <p>vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě za pomoci a vedení učitelem</p>		

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout techniku kresby ➤ zvládnout techniku malby ➤ rozpoznávat a pojmenovat linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích vlastní tvorby <ul style="list-style-type: none"> ➤ modelovat z plastelíny, na pískovišti 	<p>Kresba: rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektu do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše <i>kreslení</i> – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhel, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod.</p> <p>Malba: rozvíjení smyslové citlivosti, základních dovedností v práci se štětcem a barvami <i>malování</i> – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti <i>teorie barvy</i> – barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast), poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí, elementární symbolika barev (modrá jako nebe apod.) <i>hry s barvou</i> - rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění, rozstříkávání barev</p> <p>Modelování: rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor, poznávání základních vlastností plastických materiálů – tvárnost; vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu, koordinovat záměry hmatem i tvarově; modelování na pískovišti – vytvářet</p> <p>schopnost organizovat prostor (modelovat okolí školy apod.) <i>techniky</i> – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou - hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování, stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování (objemové předměty – ovoce, bochník; zvířátka; modelování pohádky; postavy apod.)</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ umět výtvarně zpracovat přírodní materiál ➤ zvládnout koláž, frotáž, mozaiku a jiné nekonvenční techniky ➤ umět rytmicky řadit přírodní prvky, barevné plochy, tvar apod./malování brčkem, solí, razítkování, bublinkový mramor/ ➤ poznat známé ilustrace dětských knih ➤ umět uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při vlastní tvorbě; ➤ být schopen sdělit výsledky své činnosti spolužákům (za pomoci učitele) 	<p><u>Další výtvarné techniky:</u> založené na fantazii, dětské tvořivosti a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů, skládání mozaiky, upravování tvarově zajímavých přírodnin apod.</p> <p><u>Pěstování smyslu pro rytmus:</u> v řadě, ve sloupcích, střídáním dvou i více harmonických barev , geometrických tvarů, první poznávání vznikání ornamentu</p> <p><u>Ilustrátoři dětské knihy :</u> J.Lada, O.Sekora, J.Čapek</p> <p>vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě za pomoci a vedení učitelem</p>		
--	---	--	--

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy <u>žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout techniku kresby ➤ zvládnout techniku malby ➤ rozpoznávat, pojmenovat a porovnat linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ➤ zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu ➤ modelovat z plastelíny, z hlíny moduritu, z 	<p>Kresba: rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary, linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektu do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše, kresba figury</p> <p><i>kreslení</i> – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhel, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod.</p> <p>Malba: rozvíjení smyslové citlivosti, základních dovedností v práci se štětcem a barvami</p> <p><i>malování</i> – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti</p> <p><i>teorie barvy</i> – barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast), poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí, elementární symbolika barev (modrá jako nebe apod.)</p> <p><i>hry s barvou</i> - rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění, rozstříkávání barev, barevné soutisky, harmonické barvy v pásu, v ploše a v kruhu</p> <p>Modelování: rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor, poznávání základních vlastností plastických materiálů – tvárnost; vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu, koordinovat záměry hmatem i tvarově; modelování na pískovišti – vytvářet schopnost organizovat prostor (modelovat okolí školy apod.)</p> <p><i>techniky</i> – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou - hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování, stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování, modelování na hliněné</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ umět výtvarně zpracovat přírodní materiál ➤ zvládnout koláž, frotáž, mozaiku, kombinované a jiné nekonvenční techniky /malování brčkem, solí, razítkování, bublinkový mramor/ ➤ umět rytmicky řadit přírodní prvky, barevné plochy, tvary apod. ➤ poznat známé ilustrace dětských knih ➤ umět uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech; ➤ být schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům 	<p>podložce (objemové předměty – ovoce, bochník; zvířátka; modelování pohádky; postavy apod.)</p> <p><u>Další výtvarné techniky:</u> založené na fantazii, dětské tvořivosti a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů, skládání mozaiky, upravování tvarově zajímavých přírodnin, spojování různých materiálů (drátkem, motouzem, lepením) apod.</p> <p><u>Pěstování smyslu pro rytmus:</u> v řadě, ve sloupcích, v ploše, rytmické střídáním dvou i více harmonických barev, proužků, geometrických tvarů, oblého tvaru s hranatým, první poznávání vzniku ornamentu</p> <p><u>Ilustrátoři dětské knihy:</u> J.Lada, O.Sekora, J.Čapek, J.Trnka, M.Aleš</p> <p>vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy</p>		
---	--	--	--

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu ➤ zvládnout techniku kresby ➤ zvládnout techniku malby ➤ rozpoznat, pojmenovat a porovnat linie, tvary, barvy, objekty ve výsledcích tvorby vlastní ➤ získané zkušenosti uplatňovat podle svých schopností při vlastní tvorbě ➤ při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových vjemů, vlastních prožitků a fantazie ➤ umět výtvarně zpracovat přírodní materiál ➤ jmenovat některé známé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům ➤ být schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům 	<p><u>Kresba :</u> při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar, barvu, linii -výtvarné vyjádření tvaru věci - tvar -spontánní projev žáků -rozvržení kresby na ploše</p> <p><u>Malba:</u> základní dovednosti v práci se štětcem a barvami, barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch. Prostorové vytváření-modelování-základní vlastnosti plastických materiálů</p> <p><u>Dekorativní práce</u> -hra s výtvarnými prvky -tvorba jednoduchého ornamentu využití jednoduché grafické techniky -prostorové práce-vytváření jednoduchých prostorových objektů, možnost týmové práce -kompozice z přírodních materiálů (kombinovaná technika, koláž...)</p> <p><u>Výtvarné umění a životní prostředí</u> - seznámení dětí s ukázkami ilustrací dětských knih - vztah ke kultuře bydlení a odívání vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, rámci výstav či dalších akcí školy</p>	<p>Vlastivěda-vývoj člověka (zdobení jeskyň...) Návštěva galerie, besedy o umění</p>

--	--	--

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu ➤ zvládnout techniku kresby ➤ zvládnout techniku malby ➤ výtvarně vyjadřovat své emoce ➤ umět zachytit základní prvky postavy v klidu a v pohybu ➤ užívat přiměřených výtvarných praktik, při vhodné motivaci a předchozí přípravě ➤ využívat mezipředmětových vztahů při volbě námětů ➤ rozvíjet své prostorové vidění ➤ při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových vjemů, vlastních prožitků a fantazie ➤ umět výtvarně zpracovat přírodní materiál 	<p><u>Kresba:</u> při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo -výtvarné vyjádření tvaru věci -zobrazování tvarově složitějších útvarů -rozvržení kresby na ploše -tématické práce -kresba lidské postavy v klidu, v pohybu</p> <p><u>Malba:</u> základní dovednosti v práci se štětcem A barvami, barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch. Prostorové vytváření-modelování-základní vlastnosti plastických materiálů</p> <p><u>Dekorativní práce</u> -hra s výtvarnými prvky, experimentování -tvorba jednoduchého ornamentu využití jednoduché grafické techniky -prostorové práce-vytváření jednoduchých prostorových objektů, možnost týmové práce -kompozice z přírodních materiálů</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámit se s díly architektonickými, malířskými, sochařskými ➤ jmenovat některé známé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům ➤ být schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům ➤ poznat znaky lidového umění ➤ seznámit se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti ➤ výtvarně ztvárnit shlédnuté divadelní představení ➤ navazovat vztah k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti 	<p style="text-align: center;"><u>Výtvarné umění a životní prostředí</u></p> <p>Seznámení se základními druhy výtvarného umění Seznámení dětí s ukázkami ilustrací dětských knih Vztah ke kultuře bydlení a odívání Rozvoj kultury bydlení (užité umění v bytě) Leporelo, ilustrace knížky</p> <p>Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy</p>	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivňují způsob jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta *Zdravotní tělesná výchova*.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být preventivně zařazována a využívána v hodinách tělesné výchovy všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Zdravotní tělesná výchova je začleněna jako rozšíření pohybové nabídky, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků, má vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení .

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl:

- *získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- *zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- *reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- *mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*
- *dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do denního režimu*
- *zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- *zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- *reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- *dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play*
- *zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy*
- *uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*

Učivo:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- **rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností**
- **hygiena při Tv** – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí
- **bezpečnost při pohybových činnostech** v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách Tv

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **pohybové hry** – pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin; pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení; jednoduchá akrobatická cvičení; cvičení s náčiním a na nářadí
- **rytmická a kondiční cvičení** – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky
- **průpravná úpolová cvičení** – přetahy, přetlaky, odpory
- **základy atletiky** – průpravné atletické činnosti; běhy – rychlostní běh na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků); skok do dálky; hod míčkem
- **základy sportovních her** – průpravné hry; základní manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; základní herní činnosti jednotlivce; hry se zjednodušenými pravidly
- **turistika a pobyt v přírodě** – chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu

- **plavání** – hygiena plavání; adaptace na vodní prostředí; hry ve vodě; základní plavecké dovednosti; jeden plavecký způsob (*podle podmínek školy*)
- **pobyt v zimní přírodě** – lyžování, bruslení (*podle podmínek školy*), hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na lyžích, bruslích, sáňkách a bobech
- **další pohybové činnosti a netradiční sporty** – podle podmínek školy a zájmu žáků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- **organizace při Tv** – základní organizační činnosti
- **komunikace v Tv** – základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností; smluvené povely a signály
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, soutěží
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – základní pohybové testy, měření výkonů
- **informace o pohybových činnostech**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do ZdrTv se provádí na doporučení lékaře. Prvky ZdrTv jsou preventivně využívány i v povinné Tv. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek.

Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- **uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech**
- **zaujímat správné základní cvičební polohy**
- **zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením**

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- **zařazovat pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování**
- **zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele**
- **upozornit samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením**

Tělesná výchova 1.st.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	3	3	3	3	3
Celkem	15				

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) **činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) **činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována : MKV, EV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím. Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní organizační činnosti na smluvené signály a povely ➤ znát a užívat základní tělocvičné pojmy- názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní ➤ reagovat na základní smluvené pokyny, povely, gesta ➤ dodržovat základní zásady bezpečnosti ➤ osvojovat si základní hygienické návyky ➤ používat vhodné sportovní oblečení a obuv ➤ zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ➤ znát a provádět cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru ➤ komunikace v Tv, osvojování základních pojmů ➤ komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost ➤ bezpečnost při pohyb. aktivitách ➤ zásady hygieny při pohybových aktivitách ➤ průpravná kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení, příprava ke sportovnímu výkonu ➤ průpravná cvičení- jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou 	<p>Čj- přesné vyjadřování</p> <p>Prv- bezpečnost</p> <p>Prv- hygienické návyky</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků ➤ dbát na správné dýchání ➤ využívat nabízené příležitosti a provádí pravidelnou každodenní pohybovou činnost ➤ projevovat přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, projevovat samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností ➤ uvědomovat si význam pohybu a sportování pro své zdraví ➤ znát a dodržovat základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her ➤ spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení ➤ dechová cvičení ➤ cvičení pro každý den – Tv chvilka ➤ jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) ➤ prohlubování a upevňování vztahu ke sportu ➤ péče o zdraví ➤ bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží ➤ zásady jednání a chování v duchu fair play, hry a soutěže 	<p>Prv- držení těla</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduchá cvičení na lavičkách chůze, přelézání, lezení po čtyřech, přeběhy, výstup po šikmé lavičce ➤ provádět jednoduchá cvičení na žíněnkách: válení sudů, kolébka ➤ zvládat chůzi v zástupu, v kruhu, taneček <p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ snažit se o správnou techniku a správné dýchání při běhu ➤ znát princip štafetového běhu <ul style="list-style-type: none"> ➤ nacvičit skok do dálky ➤ nacvičit přeskok přes nízkou překážku ➤ provádět jednoduché činnosti s plným míčem 	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s využitím laviček ➤ cvičení s využitím žíněnek ➤ rytmická cvičení- tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu, jednoduchý taneček <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přípravné činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - běh v udávaném tempu, běh se změnou směru, běh z různých poloh - běh přes překážky - honičky a její modifikace - hry během ➤ přípravné činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - skok daleký odrazem jednož, obouž ➤ přeskok přes lavičku odrazem jednož ➤ cvičení s využitím plných míčů: <ul style="list-style-type: none"> - válení, kutálení - podávání, nošení - kondiční cvičení 	<p>Hv- rytmus, melodie</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p style="text-align: center;">očekávané výstupy</p> <p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát techniku házení a chytání míče ➤ provádět jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem ➤ spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech ➤ znát a dodržovat základní pravidla jednoduchých her ➤ být schopen soutěžit v družstvu ➤ bobovat z mírného svahu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s využitím větších míčů: <ul style="list-style-type: none"> - chytání koulejícího míče - chytání většího míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky ➤ cvičení s využitím dlouhého švihadla: <ul style="list-style-type: none"> - podbíhání, podlézání, přeskakování - přetahy jednotlivců, družstev <p>POHYBOVÉ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním <p>POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry na sněhu 		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní organizační činnosti na smluvené signály a povely ➤ znát a užívat základní tělocvičné pojmy- názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní ➤ reagovat na základní smluvené pokyny, povely, gesta ➤ dodržovat základní zásady bezpečnosti ➤ mít osvojené základní hygienické návyky ➤ používat vhodné sportovní oblečení a obuv ➤ zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ➤ znát a provádět cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru ➤ komunikace v Tv, osvojování základních pojmů ➤ komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost ➤ bezpečnost při pohybových aktivitách ➤ zásady hygieny při pohybových aktivitách ➤ průpravná kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení, příprava ke sportovnímu výkonu ➤ průpravná cvičení- jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou 	<p>Čj- přesné vyjadřování</p> <p>Prv- bezpečnost</p> <p>Prv- hygienické návyky</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků ➤ dbát na správné dýchání ➤ využívat nabízené příležitosti a provádět pravidelnou každodenní pohybovou činnost ➤ projevovat přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, projevovat samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností ➤ uvědomovat si význam pohybu a sportování pro své zdraví, učit se respektovat zdravotní handicap ➤ znát a dodržovat základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her ➤ spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech ➤ být schopen soutěžit v družstvu ➤ je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení ➤ dechová cvičení ➤ cvičení pro každý den ➤ jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) ➤ prohlubování a upevňování vztahu ke sportu ➤ péče o zdraví ➤ bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží ➤ zásady jednání a chování v duchu fair play, hry a soutěže 	Prv- držení těla	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduchá cvičení na lavičkách: chůze, přelézání, lezení po čtyřech, přeběhy, přeskoky, přitahy, výstup po šikmé lavičce ➤ provádět cvičení na žíněnkách: válení sudů, kolébka, kotoul vpřed stoj na lopatkách ➤ zvládat chůzi v zástupu, v kruhu, taneček, různé poskoky ➤ provádět cvičení se švihadlem ➤ provádět jednoduchá cvičení na švédské bedně 	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s využitím laviček, závodivá cvičení a hry, využití pro překážkovou dráhu ➤ cvičení s využitím žiněnek ➤ nácvik kotoulu vpřed: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ze širokého stoje rozkročného do sedu, ➤ z dřepu do dřepu, z dřepu do stoje, ze stoje do stoje ➤ rytmická cvičení- tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu, poskoky snožné, rozkročné, v dřepu, jednoduchý taneček, rytmizace známých pohybů podle hudebního doprovodu ➤ cvičení s využitím krátkého švihadla: <ul style="list-style-type: none"> ➤ skok snožmo s meziskokem, bez meziskoku ➤ cvičení s využitím bedny: <ul style="list-style-type: none"> - přelézání libovolným způsobem - výskoky, seskoky - přeskoky jednož mezi díly bedny - prolézání, probíhání dílů bedny - využití pro překážkovou dráhu - kotoul vpřed na zvýšené podložce 	<p>Hv- rytmus, melodie</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správnou techniku a správné dýchání při běhu, znát princip štafetového běhu ➤ nacvičit skok do dálky ➤ nacvičit přeskok přes nízkou překážku ➤ nacvičit výskok, seskok ➤ provádět jednoduchá cvičení s plnými míči 	<p>ATLETIKA</p> <p>průpravné činnosti pro nácvik běhu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh v udávaném tempu, běh se změnou směru, běh z různých poloh - běh přes překážky - honičky a její modifikace - hry během <p>průpravné činnosti pro nácvik skoku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik rozeběhu, odrazu - skok daleký skrčný z místa odrazem jednož, obouž - přeskok přes lavičku odrazem jednož - přeskok jednož mezi díly bedny <p>cvičení s využitím bedny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskok, seskok ze 2- 3 dílů bedny, z lavičky <p>cvičení s využitím plných míčů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - válení, kutálení po zemi i na zvýšené podložce - podávání, nošení - kondiční cvičení, posilovací - cvičení v sedu ve dvojicích - závodivé hry 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát techniku házení a chytání míče, házet a chytat míč ➤ provádět jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem 	<p>cvičení s využitím míčů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chytání koulejšího míče - chytání míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - přihrávání a chytání míče ve dvojicích i ve skupinkách jednoruč, obouruč - driblink - přihrávka obouruč trčením, odrážením a chytáním proti zdi - házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky - míčové hry, vybíjená - štafety s využitím míčů <p>cvičení s využitím dlouhého švihadla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podbíhání, podlézání, přeskakování - přetahy jednotlivců, družstev 		
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech ➤ znát a dodržovat základní pravidla jednoduchých her ➤ být schopen soutěžit v družstvu <p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět sáňkovat, bobovat z mírného svahu, ovládat jízdu na saních, bobech 	<p>POHYBOVÉ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním <p>POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry na sněhu 	<p>MKV- Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní organizační činnosti na smluvené signály a povely ➤ znát a užívat základní tělocvičné pojmy- názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní ➤ reagovat na základní smluvené pokyny, povely, gesta ➤ dodržovat základní zásady bezpečnosti ➤ mít osvojené základní hygienické návyky ➤ používat vhodné sportovní oblečení a obuv ➤ zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ➤ znát a provádět cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění ➤ dbát na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru ➤ komunikace v Tv, osvojování základních pojmů ➤ komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost ➤ bezpečnost při pohybových aktivitách ➤ zásady hygieny při pohybových aktivitách ➤ průpravná kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení, příprava ke sportovnímu výkonu ➤ průpravná cvičení- jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou ➤ průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení 	<p>Čj- přesné vyjadřování</p> <p>Prv- bezpečnost</p> <p>Prv- hygienické návyky</p> <p>Prv- držení těla</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správné dýchání ➤ využívat nabízené příležitosti a provádět pravidelnou každodenní pohybovou činnost ➤ projevovat přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, projevovat samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností ➤ uvědomovat si význam pohybu a sportování pro své zdraví, učí se respektovat zdravotní handicap ➤ znát a dodržovat základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her ➤ spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech ➤ být schopen soutěžit v družstvu ➤ je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo ➤ je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo ➤ pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dechová cvičení ➤ cvičení pro každý den ➤ jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) ➤ prohlubování a upevňování vztahu ke sportu ➤ péče o zdraví ➤ bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží ➤ zásady jednání a chování v duchu fair play, hry a soutěže 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduchá cvičení na lavičkách: chůze, přelézání, lezení po čtyřech, přeběhy, chůze a běh s nesením předmětů, přeskoky více laviček najednou, přitahy; vyběhnutí, seběhnutí, klouzání po šikmé lavičce; přenášení a zvedání laviček v družstvu ➤ provádět cvičení na žíněnkách: válení sudů, kolébka, kotoul vpřed ➤ stoj na lopatkách, kotoul vzad ➤ zvládat chůzi v zástupu, v kruhu, taneček se zpěvem, různé poskoky ➤ provádět cvičení se švihadlem 	<p>GYMNASTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s využitím laviček, závodivá cvičení a hry, využití pro překážkovou dráhu, zavěšení lavičky o žebřiny nízko nad zemí, chůze po obrácené lavičce (po její užší části) ➤ cvičení s využitím žíněnek <u>nácvik kotoulu vpřed:</u> - ze širokého stoje rozkročného do sedu, z dřepu do dřepu a předpažit, z dřepu do stoje spojného a předpažit, ze stoje do stoje, ze stoje spojného s oddáleným dohmatem <u>nácvik kotoulu vzad:</u> - ze sedu skrčmo na šikmé ploše (nízko zavěšená lavička), z dřepu spojného do dřepu ➤ rytmická cvičení- tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu, poskoky snožné, rozkročné, v dřepu, přísuvný krok, obraty, jednoduchý taneček se zpěvem, rytmizace známých pohybů podle hudebního doprovodu, podle bubínku, základní taneční krok (polka) ➤ cvičení s využitím krátkého švihadla: - skok snožmo s meziskokem, bez meziskoku - přeskoky střídnož na místě i z místa - dvojšvih 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduchá cvičení na švédské bedně ➤ provádět jednoduchou akrobatickou sestavu složenou z naučených prvků ➤ umět skákat na trampolíně ➤ umět se odrážet z můstku <p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dbát na správnou techniku a správné dýchání při běhu, znát princip štafetového běhu, nízký, polovysoký start 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s využitím bedny: <ul style="list-style-type: none"> - přelézání libovolným způsobem - výskoky, seskoky - přeskoky jednož mezi díly bedny - prolézání, probíhání dílů bedny - využití pro překážkovou dráhu - kotoul vpřed na zvýšené podložce - výskok na bednu do kleku s oporou o paže - skládání a rozkládání bedny v družstvu ➤ průpravná cvičení pro akrobacii, procvičování základních prvků ve vazbách ➤ cvičení s využitím trampolíny: <ul style="list-style-type: none"> - nácvik odrazu, skoky snožmo, seskok ➤ cvičení s využitím můstku: <ul style="list-style-type: none"> - nácvik odrazu na můstku, skok prostý prohnutě <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné činnosti pro nácvik běhu: <ul style="list-style-type: none"> - běh v udávaném tempu, běh se změnou směru, start z různých poloh - běh přes překážky - honičky a její modifikace - hry během - rychlý běh na 30 – 50 m 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nacvičit skok do dálky ➤ nacvičit přeskok přes nízkou překážku ➤ nacvičit výskok, seskok ➤ provádět jednoduchá cvičení s plnými míči 	<ul style="list-style-type: none"> - vytrvalostní běh 2 min., opakovaně s přestávkou dvakrát 2 – 4 min. - běh s rychlými změnami směru - běh s přeskokováním nízkých překážek - běh na výkon (stopky) ➤ průpravné činnosti pro nácvik skoku: <ul style="list-style-type: none"> - nácvik rozeběhu, odrazu - skok daleký skrčný z místa odrazem jedno nož, obou nož - skok daleký z rozeběhu - přeskok přes lavičku odrazem jedno nož - přeskok několika laviček za sebou - přeskok jedno nož mezi díly bedny ➤ cvičení s využitím bedny: <ul style="list-style-type: none"> - výskok, seskok ze 2- 3 dílů bedny, z lavičky ➤ cvičení s využitím plných míčů: <ul style="list-style-type: none"> - válení, kutálení po zemi i na zvýšené podložce - podávání v kruhu, nad hlavou, nošení - kondiční cvičení, posilovací cvičení - cvičení v sedu ve dvojicích - závodivé hry 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát techniku házení a chytání míče, házet a chytat míč ➤ provádět jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem, lanem <p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech ➤ znát a dodržovat základní pravidla jednoduchých her ➤ být schopen soutěžit v družstvu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení s využitím míčů: <ul style="list-style-type: none"> - chytání koulejícího míče - chytání míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - přihrávání a chytání míče ve dvojicích i ve skupinkách jednoruč, obouruč - driblink - přihrávka obouruč trčením, odrážení a chytání proti zdi - házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky, střelba na košť, - míčové hry, vybíjená - štafety s využitím míčů ➤ cvičení s využitím dlouhého švihadla: <ul style="list-style-type: none"> - podbíhání, podlézání, přeskakování - přetahy jednotlivců, družstev <p>POHYBOVÉ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět sáňkovat, bobovat z mírného svahu, ovládat jízdu na saních, bobech <p>Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámit se s prostředím plaveckého bazénu, adaptovat se na vodní prostředí, zvládnout základní činnosti ve vodě, popř. zvládnout techniku jednoho plaveckého způsobu 	<p>POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hry na sněhu <p>PLAVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné hry a cvičení, dýchání do vody, splývání, používání plaveckých pásů a destiček, nácvik plaveckého způsobu- prsa, provádí skoky do vody 		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy
<p>Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znat význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do denního režimu ➤ Zařazovat do pohybového režimu kolektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabení ➤ Zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových schopností ➤ Reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti ➤ Dodržovat pravidla her v duchu fair play ➤ Zlepšovat svou tělesnou kondici,pohybový projev a správné držení těla ➤ Zvládat dle pokynu rozcvičení těla před pohybovou činností i zklidnění organismu po ukončení činnosti ➤ Uplatňovat hygienické a 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Význam pohybu pro zdraví,pohybový režim,spontánní pohybové činnosti a hry,správné držení těla ➤ Zdravotně zaměřené činnosti-vhodná obuv,vhodné oblečení,vhodná a nevhodná cvičení;průpravná,koordinační,kompenzační,relaxační,psychomotorická,dechová cvičení ➤ Rozvoj rychlostních,vytrvalostních,silových a koordinačních cvičení ➤ Základní organizační činnosti na smluvené signály a povely cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru ➤ Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí;první pomoc při úrazech v podmínkách TV ➤ Měření a posuzování pohybových dovedností,základní pohybové testy,měření výkonů ➤ Příprava organismu před pohybovou činností,uklidnění po zátěži,protahovací cvičení 	<p>OSV-seberegulace a sebeorganizace</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>➤ bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p> <p>Zdravotní tělesná výchova Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech ➤ Zaujímat správné základní cvičební polohy ➤ Zvládat jednoduchá speciální cvičení 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové hry s různým zaměřením bez náčiní a s využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry ➤ Základy gymnastiky-jednoduché akrobatické cviky, cvičení s náčiním a na nářadí ➤ Rytmická a kondiční cvičení-vytváření rytmu pohybem, jednoduché tanečky ➤ Průpravná úponová cvičení-přetahy, přetlaky, odpory ➤ Základy atletiky-běh na krátké vzdálenosti, vytrvalostní běh (dle schopnosti žáků), skok do dálky, hod míčkem ➤ Základy sportovních her-základní manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním; základní herní činnosti jednotlivce; hry se zjednodušenými pravidly ➤ Turistika a pobyt v přírodě-chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu ➤ Plavání-hygiena plavání, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti ➤ Pobyt v zimní přírodě-lyžování, bruslení (dle podmínek školy), hry na sněhu a na ledě 	<p>Př-přírodovědné vycházky; ochrana životního prostředí OSV-seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy <p>EV-vztah člověka k prostředí</p>

Vyučovací předmět – Tělesná výchova

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy
<p><u>Očekávané výstupy</u> <u>Žák by měl :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát význam tělesné výchovy pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do denního režimu ➤ zařazovat do pohybového režimu kolektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením ➤ zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností ➤ reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti ➤ » dodržovat pravidla v duchu fair play ➤ zlepšovat svou tělesnou kondici pohybový projev a správné držení těla ➤ zvládat dle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností a umět využívat cviky na odstranění únavy ➤ uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti 	<p><u>Činnosti ovlivňující zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ význam pohybu pro zdraví,pohybový režim,spontánní pohybové činnosti a hry, správné držení těla ➤ zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla,vhodná obuv, vhodné oblečení,průpravná,koordinační kompenzační,relaxační, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení ➤ rozvoj rychlostních,vytrvalostních,silových a koordinačních schopností ➤ základní organizační činnosti na smluvené signály a povely cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru ➤ bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí- první pomoc při úrazech v podmínkách 	<p>OSV - Psychohygienu</p> <p>OSV- spolupráce a soutěživost</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata,mezipředmětové vztahy
	<p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové hry- hry s různým zaměřením bez náčiní a využitím tradičního i netradičního náčiní,motivační, tvořivé a napodobivé hry ➤ základy gymnastiky-jednoduché akrobatické cviky,cvičení s náčiním a na nářadí ➤ rytmická a kondiční cvičení-vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tanečky ➤ průpravná úponová cvičení-přetahy,přetlaky,odpory ➤ základy atletiky – běh na krátké vzdálenosti,vytrvalostní běh(dle schopností žáka),skok do dálky, hod míčkem ➤ základy sportovních her- základní manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním, základní herní činnosti,hry se zjednodušenými pravidly ➤ turistika a pobyt v přírodě- chování v přírodě,ochrana přírody,chůze v terénu ➤ Plavání-hygienu plavání,hry ve vodě,základní plavecké dovednosti ➤ Pobyt v zimní přírodě-lyžování,bruslení(podle podmínek školy),hry na sněhu ,na ledě,základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na lyžích,bruslích,sáňkách a bobech ➤ Netradiční sporty-podle zájmů žáků a podmínek školy <p><u>Činnosti podporující pohybové učení</u>-Organizace při Tv,komunikace v Tv(smluvené povely a signály),zásady jednání a chování, měření výkonů, posuzování pohybových dovedností</p>	<p>Př-přírodovědné vycházky,ochrana životního prostředí</p>

<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <p><u>Očekávané výstupy</u> <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zařazovat pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ➤ zvládat základní techniku speciálních cvičení ; korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele 	<p><u>Zdravotní tělesná výchova:</u></p> <p><i>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p><i>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp ● A Oslabení podpůrně pohybového systému <ul style="list-style-type: none"> <i>A 1 Poruchy funkce svalových skupin</i> <i>A 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení</i> <i>A 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> <i>A 4 Poruchy stavby dolních končetin</i> <p>Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehů; zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech; spinální cvičení; posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu</p> ● B Oslabení vnitřních orgánů <ul style="list-style-type: none"> <i>B 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému</i> <i>B 2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B 3 Obezita</i> <i>B 4 Oslabení vnitřních orgánů</i> <p>Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva – viz skupina A; rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a</p> 	
---	--	--

<p>➤ upozornit samostatně na činnost, které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu; rovnovážná a koordinační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ● C Oslabení smyslových a nervových funkcí <ul style="list-style-type: none"> <i>C 1 Oslabení zraku</i> <i>C 2 Oslabení sluchu</i> <i>C 3 Neuropsychická onemocnění</i> <p>Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A; vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému; rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů; sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; orientaci v prostoru; zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně</p> <p>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy <ul style="list-style-type: none"> – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	
---	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňuje motorické poruchy, zdokonaluje kognitivní funkce, stimuluje řeč a myšlení. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

U žáků s lehkým mentálním postižením trvá nácvik běžných dovedností a návyků mnohem delší dobu než u žáků bez postižení a je nutné s ním začít co nejdříve. Z tohoto důvodu je této vzdělávací oblasti určena vyšší hodinová dotace.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do devátého ročníku.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy (*Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstivelské práce, Příprava pokrmů*) a do sedmi tematických okruhů na druhém stupni (*Práce s technickými materiály, Práce s ostatními materiály, Práce montážní a demontážní, Pěstivelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce*). Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Tematický okruh *Svět práce* je určen pro 8. a 9. ročník.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům
- porozumění pojmům, návodům, orientaci v jednoduché technické dokumentaci, zvládnutí pracovních postupů a dovedností řešit nejrůznější praktické situace
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností při používání a zacházení s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- přesnosti, systematickosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib a využití volného času
- orientaci v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností pro uplatnění při volbě povolání a společenském uplatnění
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami*
- *vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*
- *pracovat podle slovního návodu a předlohy*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu*
- *využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii*
- *volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*
- *udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při drobném poranění*

Učivo

- **vlastnosti materiálu a jeho užití** – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.
- **pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití
- **jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce**
- **lidové zvyky, tradice, řemesla** – užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek*
- *provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu*

Učivo

- **stavebnice** – plošné, prostorové, konstrukční; sestavování jednoduchých modelů
- **práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**
- **montáž a demontáž jednoduchých předmětů**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl :

- *provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popsat jeho výsledky*
- *pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl:

- *znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin*
- *ošetřovat a pěstovat podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádět pěstitelská pozorování*
- *volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví; poskytnout první pomoc při úrazu při práci na zahradě*

Učivo

- **základní podmínky pro pěstování rostlin** – půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo
- **pěstování rostlin** – ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- **pěstování pokojových rostlin** – podmínky pro pěstování
- **zásady bezpečné práce s rostlinami**

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *připravit samostatně jednoduchý pokrm*
- *upravit stůl pro jednoduché stolování*
- *chovat se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- *znát základní vybavení kuchyně*
- *připravit samostatně jednoduché pohoštění*
- *uplatňovat zásady správné výživy*
- *dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- *udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni*

Učivo

- **základní vybavení kuchyně**
- **potravin** – výběr, nákup a skladování potravin
- **stolování** – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- **bezpečná obsluha spotřebičů** – základní technika v kuchyni

Pracovní činnosti 1.st.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	3	3	3+1	3+1	3+2
Celkem	15+4				

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 2. ročníku po třech hodinách týdně, ve 3. – 4. ročníku 4 hodiny týdně a v 5. ročníku 5 hodin týdně.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Práce montážní a demontážní

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast.: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět.: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ➤ vytvářet jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních a netradičních materiálů, z modelovací hmoty ➤ pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie ➤ udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Práce s drobným materiálem</u>: papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, vata, přírodniny, modelovací hmota ➤ <u>Praktické činnosti</u>: třídění, obkreslování, vypichování obrysů, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, spojování, propichování, navlékání, lepení, dotváření, tvarování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování aj. ➤ Kombinace různorodého materiálu ➤ Přírodní a umělý materiál a jeho rozlišení ➤ <u>Modelovací hmota</u> - praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování ➤ <u>Vytváření základních tvarů</u>: koule, válec, krychle a modelování předmětů složených z těchto tvarů ➤ Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožik, špachtle) ➤ Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace a bezpečnost práce 	<p>Prv – Podzim a zima v přírodě: sběr přírodního materiálu. Prv – Příroda na jaře a v létě – sběr bylin + utváření herbáře. Prv – Miska ovoce. Naše ulice. Prv – Péče o naše zdraví – základní ošetření drobných poranění.</p>

<p>Práce montážní a demontážní Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ umět provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ umět pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie žáků <p>Pěstíelské práce Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět pečovat o nenáročné pokojové rostliny ➤ umět pod vedením učitele provádět pozorování přírody v jednotlivých obdobích ➤ znát význam péče o zvěř v zimě <p>Příprava pokrmů Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržovat základy správného stolování a společenského chování ➤ znát základní vybavení kuchyně ➤ umět upravit stůl pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice tyčinkové, stavebnice umělohmotné (Včelka, Combina, Plastik), dřevěné stavebnice z krychlí, válců a hranolů (Hranol), mozaiky (plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) ➤ Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků . ➤ Pěstování pokojových rostlin: podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání ➤ Sběr kaštanů a žaludů ➤ Vycházky: do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě ➤ Seznámení se základním vybavením kuchyně ➤ Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování ➤ Zásady hygieny v kuchyni ➤ Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prv – Péče o zdraví – zásady hygieny při stolování
--	--	---

Vzdělávací oblast.: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět.: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Práce s drobným materiálem</i> Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ➤ vytvářet jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních a netradičních materiálů, z modelovací hmoty, šitím ➤ pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie ➤ udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Práce s drobným materiálem</u>: papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, bužírka, vata, přírodniny, modelovací hmota ➤ <u>Praktické činnosti</u>: třídění, obkreslování, vypichování obrysů, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, lisování, spojování, propichování, navlékání, svazování, lepení, dotváření, tvarování, dírkování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování, šití aj. ➤ <u>Nácvik šití na kartonu</u>: přední steh; navlékání jehly, uzlík ➤ Kombinace různorodého materiálu ➤ Přírodní a umělý materiál a jeho rozlišení. ➤ Práce s modelovací hmotou, vlastnosti různých modelovacích hmot ➤ <u>Modelovací hmota</u> - praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování ➤ <u>Vytváření základních tvarů</u>: koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů ➤ Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožik, jehla, špachtle) ➤ Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace a bezpečnost práce 	<p>Prv – Podzim a zima v přírodě: sběr přírodního materiálu. Prv – Příroda na jaře a v létě – sběr bylin + utváření herbáře. Prv – Miska ovoce. Naše ulice. Prv – Péče o naše zdraví – základní ošetření drobných poranění.</p>

<p>Práce montážní a demontážní Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ umět provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ umět pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie žáků <p>Pěstíelské práce Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět pečovat o nenáročnou pokojovou rostlinu ➤ umět pod vedením učitele provádět pozorování přírody v jednotlivých obdobích ➤ znát význam péče o zvěř v zimě <p>Příprava pokrmů Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržovat základy správného stolování a společenského chování ➤ znát základní vybavení kuchyně ➤ umět upravit stůl pro jednoduché stolování ➤ umět s pomocí učitele připravit jednoduchou svačinu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Stavebnice</u>: plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice tyčinkové, stavebnice umělohmotné (Včelka, Combina, Plastik), dřevěné stavebnice z krychlí, válců a hranolů (Hranol), mozaiky (plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) ➤ Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků . ➤ <u>Pěstování pokojových rostlin</u>: podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování, ošetření rostlin proti škůdcům ➤ <u>Práce s klíčem</u> (pěstování rostlin ze semen – hrách setý, fazole, řeřicha): životní podmínky rostlin – světlo, teplo, voda, vzduch, živiny ➤ <u>Sběr kaštanů a žaludů</u> ➤ <u>Vycházky</u>: do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě ➤ Seznámení se základním vybavením kuchyně ➤ Nákup a uskladnění potravin v domácnosti ➤ Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, rohlík s pomazánkovým máslem ➤ Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování ➤ Zásady hygieny v kuchyni ➤ Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prv – Péče o zdraví – zásady hygieny při stolování
---	--	---

Vzdělávací oblast.: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět.: PRACOVNÍ ČINNOSTI
 Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>Práce s drobným materiálem</i> Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ➤ vytvářet jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních a netradičních materiálů, z modelovací hmoty, moduritu, šitím ➤ pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie ➤ udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Práce s drobným materiálem</u>: papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, bužírka, vata, přírodniny, modelovací hmota, modurit ➤ <u>Praktické činnosti</u>: třídění, obkreslování, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, lisování, spojování, propichování, navlékání, svazování, lepení, dotváření, tvarování, dírkování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování, šití aj. ➤ <u>Šití na kartonu, látce</u>: přední steh, přišívání knoflíků (2 dírky), (navlékání jehly, uzlík) ➤ Kombinace různorodého materiálu ➤ Přírodní a umělý materiál a jeho rozlišení. ➤ Práce s modelovací hmotou, vlastnosti různých modelovacích hmot, moduritu ➤ <u>Modelovací hmota</u> - praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování ➤ <u>Vytváření základních tvarů</u>: koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů ➤ Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožik, jehla, špachtle) ➤ Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace a bezpečnost práce 	<p>Prv – Podzim a zima v přírodě: sběr přírodního materiálu. Prv – Příroda na jaře a v létě – sběr bylin + utváření herbáře. Prv – Miska ovoce. Naše ulice. Prv – Péče o naše zdraví – základní ošetření drobných poranění.</p>

Práce montážní a demontážní

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- umět provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- umět pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie žáků

Pěstitelské práce

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- umět pečovat o nenáročné pokojové rostliny
- umět pod vedením učitele provádět pozorování přírody v jednotlivých obdobích
- znát význam péče o zvěř v zimě

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- dodržovat základy správného stolování a společenského chování
- znát základní vybavení kuchyně
- umět upravit stůl pro jednoduché stolování
- umět s dopomocí učitele připravit jednoduchou svačinu

- Stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice tyčinkové, stavebnice umělohmotné (Včelka, Combina, Plastik), dřevěné stavebnice z krychlí, válců a hranolů (Hranol), stavebnice kovové (Merkur), mozaiky (plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé)
- Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků .
- Pěstování pokojových rostlin: podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování, ošetření rostlin proti škůdcům
- Práce s klíčem (pěstování rostlin ze semen – hrách setý, fazole, řeřicha): životní podmínky rostlin – světlo, teplo, voda, vzduch, živiny
- Sběr kaštanů a žaludů
- Vycházky: do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě
- Seznámení se základním vybavením kuchyně
- Nákup a uskladnění potravin v domácnosti
- Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, vajíčková pomazánka, chléb
- Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- Zásady hygieny v kuchyni
- Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni

Vzdělávací oblast.: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět.: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ➤ vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ➤ využívat při tvořivých činnostech s různorodým materiálem vlastní fantazii ➤ volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ➤ udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ pracovat dle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktické činnosti: lepení, stříhání, ohýbání, navlékání, spojování. ➤ Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. ➤ Zpracovávání vybraných materiálů (papír, modelovací hmota, sádra, textil). ➤ Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití. ➤ Zhotovování výrobků podle jednoduché technické dokumentace. 	<p>OSV- kreativita</p>
<p>Práce montážní a demontážní Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek ➤ provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ pracovat podle jednoduchého slovního návodu, předlohy ➤ udržovat pořádek na svém pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestavování modelů a konstrukčních stavebnic. ➤ Seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (viz. Stavebnice Merkur). ➤ Montáž a demontáž jednoduchých předmětů. ➤ Práce s návodem, předlohou. 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Pěstitelské práce Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin ➤ ošetřovat a pěstovat podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ provádět pěstitelská pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Květiny – jejich ošetřování (kypření, plení, zalévání, přihnojování), přesazování. ➤ Ovoce, zelenina, okopaniny – pozorování klíčení rostlin ➤ Herbář léčivých rostlin. ➤ Sklizeň a skladování užitkových rostlin. 	<p>Př - Podzim na zahradě, v sadě, na poli. Práce na zahradě. Byliny. Části kvetoucích rostlin. Rostliny na zahradě. Byliny v lese.</p>
<p>Pěstitelské práce Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví ➤ poskytnout první pomoc drobném poranění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Půda – zpracování půdy na podzim a na jaře. ➤ Vycházky a exkurze – sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování. ➤ Péče o životní prostředí. ➤ Zásady bezpečné práce při práci s rostlinami. 	<p>Př - Vycházky v přírodě – lesní a luční byliny. Chování v přírodě. Ochrana přírody. EV - vztah člověka k prostředí Př – Úrazy – ošetření drobných poranění.</p>
<p>Příprava pokrmů Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát základní vybavení kuchyně ➤ dle pokynů připravit jednoduché pohoštění ➤ dodržovat pravidla správného stolování ➤ udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní vybavení kuchyně. ➤ Potraviny – jejich výběr, nákup, skladování. ➤ Příprava jednoduchých pokrmů – pomazánky, saláty aj. ➤ Racionální a zdravá výživa. ➤ Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. ➤ Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni. ➤ Hygiena v provozu domácnosti – úklid v kuchyni (mytí a utírání nádobí). ➤ Osobní hygiena a zdravotní výchova – hygiena těla, mytí a úprava vlasů. ➤ Zdravověda – ošetření drobného poranění, lékárníčka. 	<p>M – Jednotky hmotnosti a objemu – vážení. M – Aritmetika – předběžná kalkulace ceny nákupu. ČJ - Psaní – přepis jednoduchého receptu.</p> <p>Př – Lidské tělo: režim dne, racionální výživa, ošetření drobných poranění.</p>

Vzdělávací oblast.: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět.: PRACOVNÍ ČINNOSTI
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ➤ vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ➤ využívat při tvořivých činnostech s různorodým materiálem vlastní fantazii ➤ volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ➤ udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ pracovat dle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktické činnosti: lepení, střihání, ohýbání, navlékání, spojování... ➤ Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. ➤ Zpracovávání vybraných materiálů (papír, modelovací hmota, sádra, textil). ➤ Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití. ➤ Zhotovování výrobků podle jednoduché technické dokumentace. 	<p>OSV - kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce a soutěživost <p>EV - ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy živ.prostředí
<p>Práce montážní a demontážní Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek ➤ provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ pracovat podle jednoduchého slovního návodu, předlohy ➤ udržovat pořádek na svém pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestavování modelů a konstrukčních stavebnic. ➤ Seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (viz. Stavebnice Merkur). ➤ Montáž a demontáž jednoduchých předmětů. ➤ Práce s návodem, předlohou. 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Pěstitelské práce Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin ➤ ošetřovat a pěstovat podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ provádět pěstitelská pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Květiny – jejich ošetřování (kypření, plení, zalévání, přihnojování), přesazování. ➤ Ovoce, zelenina, okopaniny – pozorování klíčení rostlin ➤ Herbář léčivých rostlin. ➤ Sklizeň a skladování užitkových rostlin. 	<p>PŘ - Podzim na zahradě, v sadě, na poli. Práce na zahradě. Byliny. Části kvetoucích rostlin. Rostliny na zahradě. Byliny v lese.</p>
<p>Pěstitelské práce Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví ➤ poskytnout první pomoc při drobném poranění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Půda – zpracování půdy na podzim a na jaře. ➤ Vycházky a exkurze – sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování. ➤ Péče o životní prostředí. ➤ Zásady bezpečné práce při práci s rostlinami. 	<p>EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘ - Vycházky v přírodě – lesní a luční byliny. Chování v přírodě. Ochrana přírody.</p> <p>PŘ – Úrazy – ošetření drobných poranění.</p>
<p>Příprava pokrmů Očekávané výstupy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát základní vybavení kuchyně ➤ samostatně připravit jednoduché pohoštění ➤ uplatňovat zásady správné výživy ➤ dodržovat pravidla správného stolování ➤ udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní vybavení kuchyně. ➤ Potraviny – jejich výběr, nákup, skladování. ➤ Příprava jednoduchých pokrmů – pomazánky, saláty aj. ➤ Racionální a zdravá výživa. ➤ Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. ➤ Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni. ➤ Hygiena v provozu domácnosti – úklid v kuchyni (mytí a utírání nádobí). ➤ Osobní hygiena a zdravotní výchova – hygiena těla, mytí a úprava vlasů. Zdravověda – ošetření drobného poranění, lékárníčka. 	<p>M – Jednotky hmotnosti a objemu – vážení. M – Aritmetika – předběžná kalkulace ceny nákupu. ČJ - Psaní – přepis jednoduchého receptu. PŘ – Lidské tělo: režim dne, racionální výživa, ošetření drobných poranění.</p>

2.stupeň

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s lehkým mentálním postižením probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura** a **Cizí jazyk**.

Obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** je rozdělen do tří specifických složek: *Komunikační a slohová výchova*, *Jazyková výchova* a *Literární výchova*. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část *Psaní*.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Zařazení vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** umožňuje žákům s lehkým mentálním postižením komunikaci v rámci integrované Evropy. Znalost základů cizího jazyka jim pomáhá překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí, připravuje je k praktickému užívání jazyka, zlepšuje jejich postavení při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce, a tím zamezuje jejich společenské izolaci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v textech různého zaměření
- k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák by měl

- *komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk*
- *ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka)*
- *sestavit vlastní životopis a napsat žádost podle předlohy*
- *číst plynule s porozuměním*
- *orientovat se v Pravidlech českého pravopisu*
- *umět reprodukovat text*
- *popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy*
- *vyprávět podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma*

Učivo

čtení – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním; beletrie, odborné texty (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky), noviny, časopisy

mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi

písemný projev – osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák by měl

- *zvládat pravopis slov s předponami a předložkami*
- *znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis*
- *skloňovat podstatná jména a přídavná jména*
- *znát osobní zájmena a časovat slovesa*
- *poznat a určit slovní druhy*
- *znát pravopis při shodě přísudku s podmětem*
- *rozeznat větu jednoduchou od souvětí*
- *zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem*
- *rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk*

Učivo

nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách

tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; slovní druhy; pádové otázky; vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen; časování sloves; osobní zájmena; přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem; číslovky základní a řadové

skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého, věta jednoduchá a souvětí

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák by měl

- *rozeznat základní literární druhy a žánry*
- *dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
- *orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku*
- *umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- *získat pozitivní vztah k literatuře*

Učivo

práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka

poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou

literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury

Český jazyk 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	5+1	5	5	4+1
Celkem	19+2			

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní hodinu,
v 7. – 9. ročníku – 5 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **Český jazyk** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Předmětem prolínají **průřezová témata**: OSV, VDO, VEGS, MKV, EV, MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- vyhledávají a třídí informace
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu,
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné práci

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk ➤ číst plynule s porozuměním ➤ naučit se orientovat v Pravidlech českého pravopisu ➤ umět reprodukovat text ➤ popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy ➤ vyprávět podle předem připravené jednoduché osnovy a písemně zpracovat zadané téma 	<p>Reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy. Hlavní myšlenka krátkého díla. Sledování televizních a rozhlasových pořadů, návštěva divadelního a filmového představení - vyprávění shlednutého příběhu.</p> <p>mluvený projev – komunikace v běžných situacích, zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, otázky a odpovědi</p> <p>písemný projev-podle situace ve třídě zařazovat kratší časové úseky věnované nácviku správného psaní. Dbát na rovnoměrnou vzdálenost mezi písmeny ve slovech a mezer mezi slovy.</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy - komunikace</p>
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát druhy podstatných jmen ➤ určit slovní základ, stavbu slov ➤ znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis ➤ orientovat se v Pravidlech českého pravopisu ➤ znát osobní zájmena a časovat slovesa ➤ rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk 	<p>Opakování učiva z předešlých ročníků Nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony Hláskosloví a pravopis Ucelené řady vyjmenovaných slov - zvládnutí pravopisu -y- uvnitř slova i ve slovech příbuzných.</p> <p>Tvarosloví Podstatná jména - rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu. Slovesa: osoba, číslo, čas; časování v přítomném čase. Osobní zájmena - pomoc při časování sloves.</p> <p>tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; seznámení se se slovními druhy; časování sloves; osobní zájmena;</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat pohádky, pověsti a bajky ➤ orientovat se v krátkém literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku ➤ umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ získat pozitivní vztah k literatuře 	<p>práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka</p> <p>poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou</p> <p>literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury</p> <p>Čtení uměleckých textů. Uvědomělé tiché čtení. Čtení vět s přirozenou intonací a přízvukem. Čtení vět podle smyslu. Reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy. Orientace v ději povídek a pověstí, bajek . Hlavní myšlenka krátkého díla. Sledování televizních a rozhlasových pořadů, návštěva divadelního a filmového představení - vyprávění shlédnutého příběhu.</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk ➤ ovládat koncepty a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) ➤ orientovat se v Pravidlech českého pravopisu ➤ umět reprodukovat text ➤ popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy ➤ vyprávět podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma 	<p>mluvený projev – komunikace v běžných situacích, zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, otázky a odpovědi Reprodukování textů z četby. Slohový nácvik Rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných. Pokračování ve výcviku souvislých jazykových projevů. Písemné odpovědi na otázky. Reprodukce a vyprávění textů podle kolektivně sestavené osnovy. Členění jazykového projevu na úvod, hlavní část a zakončení. Formy společenského styku: telefonický rozhovor, vyplňování tiskopisů (poštovní poukázky, průvodky, podacího listu, dotazníku).</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí OSV – mezilidské vztahy</p>
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat pravopis slov s předponami a předložkami ➤ znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis ➤ skloňovat podstatná jména ➤ znát osobní zájmena a časovat slovesa ➤ poznat a určit základní slovní druhy ➤ zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem ➤ rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk 	<p>nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis –dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě, pravopis po obojetných souhláskách tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; základní slovní druhy; pádové otázky; vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen; časování sloves; osobní zájmena (Podstatná jména. Pojmenování vlastností a činností. Pojem skloňování podstatných jmen. Pořadí pádů a pádové otázky. Nácvik určení pádu podstatných jmen. Vzory podstatných jmen). Slovesa. Časování sloves v oznamovacím způsobu časů. skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého – seznámení (Seznámení se základními větnými členy - podmět a přísudek. Shoda podmětu a přísudku - nácvik správného psaní koncovek přičestí minulého.)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<p><u>Opakování poznatků z nižších ročníků</u> Nauka o slově Slovní základ, předpona, přípona. Pravopis slov s předponami od-, nad-, před-, bez-, roz-, vy/vý-, ob-, v. Výrazy s předložkami od, nad, pod, před, bez.</p> <p>Závěrečné opakování</p>	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat umělecké a naukové texty ➤ dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury ➤ orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku ➤ umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ získat pozitivní vztah k literatuře ➤ dokáže rozlišit podle základních znaků báje, encyklopedie, slovník; umí použít tuto literatura 	<p>práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka</p> <p>poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou</p> <p>literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury</p> <p>Dramatizace, recitace.</p> <p>Literární výchova - pojmy báje, encyklopedie, slovník. Spojení čteného textu s ilustrací. Osvojení literatury poslechem.</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
 Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk ➤ ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) ➤ sestavit vlastní životopis a napsat žádost podle předlohy ➤ číst s porozuměním ➤ orientovat se v Pravidlech českého pravopisu ➤ umět reprodukovat text ➤ popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy ➤ vyprávět podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma 	<p>mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi</p> <p>písemný projev – osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)</p> <p>Slohový výcvik Vypravování (ústní nebo písemné) podle připravené osnovy. Popis (krajiny, osoby, pracovního postupu). Formy společenského styku. Pokračování ve výcviku psaní dopisu, vyplňování tiskopisů. Vyplnění jednoduchého dotazníku. Sestavení žádosti. Stručný životopis. Upevňování správného, plynulého čtení s porozuměním.</p>	<p>OSV-rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - poznávací schopnosti -mezilidské vztahy -komunikace</p> <p>VDO- občan, občanská společnost a stát EV-vztah člověka k prostředí MEV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv medií ve společnosti</p>
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat pravopis slov s předponami a předložkami ➤ znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis ➤ skloňovat podstatná jména a přídavná jména ➤ znát osobní zájmena a časovat slovesa ➤ poznat a určit slovní druhy ➤ znát pravopis při shodě přísudku s podmětem 	<p>nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách</p> <p>tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; slovní druhy; pádové otázky; podstatná jména -tvary podstatných jmen(ve kterých se často chybuje),pravopis koncovek 1. a 4. pádu vzor pán, hrad, žena. vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen; časování sloves; osobní zájmena; přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem; číslovky základní a řadové</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat větu jednoduchou od souvětí ➤ zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem ➤ rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk 	<p>skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého, věta jednoduchá a souvětí-seznámení</p> <p>Opakování poznatků z nižších ročníků</p>	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat román, drama, muzikál ➤ dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury ➤ orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku ➤ umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ získat pozitivní vztah k literatuře ➤ číst s porozuměním 	<p>práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka</p> <p>poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou</p> <p>literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury</p> <p>Literární výchova - pojmy román, drama, muzikál.</p>	<p>VEGS-Evropa a svět nás zajímá MKV-kulturní rozdíly - etnický původ - lidské vztahy</p> <p>MEV-kritické čtení a vnímání med.sděl. - tvorba mediálního sdělení</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk ➤ ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) ➤ sestavit vlastní životopis a napsat žádost podle předlohy ➤ číst plynule s porozuměním ➤ orientovat se v Pravidlech českého pravopisu ➤ umět reprodukovat text ➤ popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy ➤ vyprávět podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma 	<p>mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi</p> <p>písemný projev – osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)</p> <p>Slohový výcvik Prohlubování a upevňování učiva z nižších ročníků. Formy společenského styku rozšířit o objednání jídla v restauraci, krátké příležitostné projevy, organizace, besedy (přivítání, zakončení).</p>	<p>MEV- Tvorba mediálního sdělení - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p> <p>OSV- Komunikace - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat pravopis slov s předponami a předložkami ➤ znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis ➤ skloňovat podstatná jména a přídavná jména ➤ znát osobní zájmena a časovat slovesa ➤ poznat a určit slovní druhy (mimo částic a příslovců) ➤ rozeznat větu jednoduchou od souvětí ➤ zvládat pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem ➤ rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách • tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; slovní druhy; pádové otázky; vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen; časování sloves; osobní zájmena; přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem; číslovky základní a řadové • skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek příčestí minulého, věta jednoduchá a souvětí <p>I. Opakování poznatků z nižších ročníků</p> <p>II. Nauka o slově Procvičování známých jevů ve složitějších frekventovaných případech.</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MKV – Kulturní rozdíly - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip soc. smíru a solidarity</p> <p>MEV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>

	<p>III. Tvarosloví Přehled slovních druhů. Podstatná jména. Pravopis koncovek 1., 4 a 7. pádu jednotného i množného čísla vzor pán, hrad, žena, město. Přídavná jména. Rozlišování tvrdých a měkkých. Shoda přídavného jména s podstatným jménem.</p> <p>VI. Skladba Pravopis příčestí minulého ve větách s podmětem děti, my, všichni. Rozlišování jednotlivých vět v nesložitých souvětích. Nejběžnější spojky (a, i, ale, aby, že).</p> <p>V. Závěrečné opakování</p>	
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznat román, drama, muzikál ➤ dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury ➤ orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku ➤ umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ➤ získat pozitivní vztah k literatuře ➤ číst s porozuměním 	<p>práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka</p> <p>poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou</p> <p>literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury</p> <p>Literární výchova. Pojmy román, drama, divadelní hra, muzikál - srovnání s operetou.</p>	<p>OSV – Psychohygienu - Mezilidské vztahy</p> <p>MEV- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Literatura vhodná k využití v 6.-9-ročníku

(využitelná ze školní knihovny)

Lindgrenová, A.:	- Děti z Bullerbinu	(6. – 7. roč.)	10 ×
Brumaská, A.:	- Příběhy od Pavoučího kamene	(6. – 7. roč.)	12 ×
Holka, P.:	- Piráti z Marka Twaina	(8. – 9. roč.)	11 ×
Sekora, O.:	- Kuře Napipi	(6. roč.)	20 ×
Kahoun, J.:	- Můj děda hastrman	(7. – 9. roč.)	12 ×
Říha, B.:	- Vítek je zase doma	(6. roč.)	13 ×
Ďuríčková, M.:	- Není škola jako škola	(6. roč.)	11 ×
La Rue,M.G.:	- Malí Indiáni	(6. – 8. roč.)	8 ×
Ryska, J.:	- Kytlický vodník	(7. – 9. roč.)	9 ×
Středa, L.:	- Slonům vstup zakázán	(6. roč.)	12 ×
Lidman, H.:	- Hlídač ďábelského potoka	(8. – 9. roč.)	15 ×
Marlier, M.:	- Tomáš a Alice na cestách	(6. roč.)	
Macourek, M.:	- Mach a Šebestová	(6. -7. roč.)	8 ×
	- Čítanka plná pokladů	(6. – 7. roč.)	10 ×
	- Čítanka plná dobrodružství	(6. – 9. roč.)	10 ×
	- Týden pohádek B.Němcové	(6. – 9. roč.)	7 ×

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru CIZÍ JAZYK

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce především v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

Je možné zařadit jiný cizí jazyk, ale škola musí upozornit zákonného zástupce žáka, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěná návaznost při přechodu na jinou školu.

Očekávané výstupy

žák by měl

- být seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě
- osvojit si základní výslovnostní návyky
- ovládat fonetickou podobu abecedy
- zvládat základní číslovky a jejich pojmenování
- rozumět obecně známým slovům a frázím a zvládnout pozdravy, přání a poděkování
- vytvořit jednoduché otázky, zápor a odpovědi
- vést jednoduchý rozhovor
- zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů
- orientovat se ve slovníku daného jazyka

Učivo

- **jednoduchá sdělení** – pozdravy, poděkování, omluva, žádost, představování, přivítání a rozloučení, blahopřání, žádost o pomoc, formulace dotazů na dané téma, souhlasy a nesouhlasy
- **čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů**
- **základní jednoduché fráze**
- **tematické okruhy** – domov, rodina, město, příroda, škola, počasí, sport, zdraví a nemoc, oblékání, nákupy, jídlo a pití, kalendář, ubytování
- **základní gramatické struktury** – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky
- **práce se slovníkem** – orientace ve slovníku cizího jazyka

Německý jazyk – 2.,st

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1+1	1+1	1+1	1+1
Celkem	4+4			

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy realizace:

- vyučovací hodina**
- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály),
  - hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv,
  - výukové programy na PC, krátkodobé projekt

Časová dotace

- cizí jazyk - 2 hodiny týdně (6. - 9.ročník)

Místo realizace

- učebny , počítačová učebna
- výuka probíhá v jednotlivých třídách, bez dělení do skupin

Průřezová témata

- MKV (Multikulturalita)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

žák –

- využívá cizího jazyka v oborech, které jsou pro jeho věkovou skupinu odpovídající
- samostatně vyhledává výrazy a snaží se jim porozumět
- chápe význam nezbytnosti základních znalostí cizího jazyka pro jeho uplatnění ve společnosti

Kompetence k řešení problémů:

žák –

- využívá strategie nácivku různých situací, které ho mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze
- umí stručně popsat problém
- nenechá se odradit prvním nezdarem
- umí samostatně najít další možná řešení

Kompetence komunikativní:

žák –

- umí zvládnout písemný projev na úrovni svých základních identifikačních dat
- rozumí psanému textu na veřejných nápisech, při práci s počítačem apod.
- umí odstranit obavy z verbální komunikace
- umí se vyjádřit v jednoduchých a srozumitelných, i když ne zcela gramaticky správných, větách

Kompetence sociální a personální:

žák –

- umí respektovat mravní hodnoty a tradice země, kterou navštíví
- umí komunikovat v němčině
- chápe cizojazyčné kultury a tolerovat jejich odlišnosti

Kompetence občanské:

žák –

- zná základní práva a povinnosti českého občana v cizí zemi
- respektuje právní řád země, kterou navštíví

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Žák by měl: Zvládnout fonetickou podobu abecedy. Umět pozdravit, rozloučit se, ví, kde bydlí, představí se.</p> <p>Umět představit členy rodiny.</p> <p>Umět pojmenovat některá zvířata . Umět pojmenovat základní oblečení.</p> <p>Umět pojmenovat činnosti podle obrázků, ukázat a říct, co kdo dělá. Pojmenovat předměty patřící k Vánocům. Umět pojmenovat různá zařízení bytu. Znát názvy potravin – obecně. (ovoce, zelenina, pečivo...)</p>	<p>Ich bin, ich heiße... Hallo! Guten Tag. Auf Wiedersehen! Was hat Vater, Mutter... Wo wohnst du?</p> <p>Was ist das?</p> <p>Was macht Uli, Paul...? Was machts du? Weihnachten.</p> <p>Základní slovní zásoba a její rozšíření. Používání sloves: haben, malen, essen, trinken...</p>	<p>výtvarná výchova, hudební výchova, občanská výchova, český jazyk, informatika MKV- multikulturalita</p>	
<p>Dokázat počítat do dvaceti. Určit celé hodiny. Udat svůj věk. Znát dny v týdnu.</p>	<p>Čísla - Nummer.0 – 20 Wie spät ist es? Wie alt bist du? Meine Woche – názvy dnů v týdnu. Básničky, písně.</p>		
<p>Pojmenovat části lidského těla.</p> <p>Dokázat pojmenovat základní školní potřeby, znát jejich barvu, počet Rozumět jednoduchým pokynům při práci ve třídě, reagovat na ně. Sestavit jednoduché sdělení a odpověď na sdělení.</p>	<p>Unser Körper - obecně</p> <p>In der Schule. Meine Spielsachen.</p> <p>Pokyny, instrukce</p>		

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvič básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino. Projekty, kursy, Mein Haus - pojmenují základní místnosti a jejich vybavení. Přátelská setkání s německou školou.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy	Poznámky
<p>Žák by měl:</p> <p>Rozumět jednoduchým pokynům při práci ve třídě a dokázat na ně reagovat. Navázat kontakt s konkrétní osobou. Vyžádat jednoduchou informaci. Reprodukce jednoduchých říkanek, básniček, písniček. Umět pojmenovat hračky a některé hry. Umět pojmenovat oblečení. Umět pojmenovat předměty patřící k vánocům. Umět pojmenovat některá zvířata. Počítat do 100 (do 20, dále po desítkách). Určit celé hodiny. Pojmenovat základní pojmy při nákupu.</p> <p>Umět vyjmenovat měsíce v roce.</p>	<p>Prohlubování slovní zásoby ze 6. ročníku.</p> <p>Pokyny a instrukce.</p> <p>Otázky a odpovědi. <u>Tématický okruh:</u> Domov, rodina. Spielsachen. Die Kleidung. Weihnachten.</p> <p>Was stimmt? Was stimmt nicht?</p> <p>Geschäft.</p> <p>Jahreszeiten.</p>	<p>- výtvarná výchova, hudební výchova, , MKV - multikulturalita</p>	<p><u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice</p>

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písni, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Projekty, kurzy : Přátelská setkání s německou školou

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

Výstup	Učivo - obsah	Mezipředm. vztahy	Poznámky
<p>Žák by měl: Sestavit jednoduché sdělení a odpovědět na něj. Rozumět jednoduché konverzaci dvou osob a chápat její obsah a smysl. Orientovat se v obsahu jednoduchého textu, vyhledávat odpovědi na jednoduché otázky, potřebnou informaci.</p> <p>Zvládnout jednoduchý překlad. Umět použít zápor při odpovědi. Orientovat se ve slovníku daného jazyka.</p>	<p>Ich heisse, ich wohne, ich bin ...Jahre alt, ich habe... Krátká sdělení.</p> <p>Výslovnost a intonace mluveného projevu. Seznámení se s jednoduchými texty.</p> <p>Překlad jednoduchých pojmů a názvů. Odpovědi s „ja“ a „nein“. Práce se slovníkem. Prohlubování slovní zásoby. Tematické okruhy: Freizeit,Hobby und Sport. Gesundheit und Krankheit. Wetter.</p>	<p>výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, informatika,</p>	<p><u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice</p>

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Projekty, kurzy: Přátelská setkání s německou školou.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák by měl: Rozumět jednoduchým pokynům při práci ve třídě a dokázat na ně reagovat.</p> <p>Rozumět jednoduché konverzaci dvou osob a chápat její obsah a smysl. Navázat kontakt s konkrétní osobou.</p> <p>Orientovat se v obsahu jednoduchého textu, vyhledávat odpovědi na otázky, potřebnou informaci.</p> <p>Používat abecední slovník.</p>	<p>Pokyny a instrukce.</p> <p>Tvorba otázek a odpovědí s použitím záporu – nein. Tvoření jednoduchých vět v přítomném čase s použitím zájmena „ich“.</p> <p>Opakování práce s textem.</p> <p>Práce se slovníkem</p>	<p>výtvarná výchova, hudební výchova, ČJ, informatika</p>	<p><u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice</p>
<p>Zvládat jednoduchý překlad.</p> <p>Reprodukovat říkanky, básničky, písničky a jiné texty.</p> <p>Vyžádat jednoduchou informaci</p> <p>Zvládat čtení známého textu s porozuměním v daném jazyce.</p> <p>Řešit jednoduché situace související se seznamováním</p>	<p>Tématické okruhy: Prohlubování již probraných témat: rodina, oblečení, moje tělo, zájmy, Vánoce.... Jednoduché sdělení – omluva, žádost, přání.</p> <p>Moje město a ubytování.</p> <p>Zdokonalování správně výslovnosti při jednoduchém čtení.</p>		

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Projekty, kurzy: Přátelská setkání s německou školou.

Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulátoru a matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu. Na úrovni školních vzdělávacích programů je možné vytvořit v 8. a 9. ročníku samostatný předmět *Rýsování*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

- *Čísla a početní operace*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Geometrie v rovině a prostoru*
- *Aplikační úlohy*

Tematický okruh *Čísla a početní operace* je zařazený na 1. stupni a dále se rozvíjí na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci učí uvědomovat si jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, například měřením. Osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a prostoru* žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás a popisují vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu *Aplikační úlohy* žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na matematických znalostech a dovednostech. Žáci si rozvíjejí logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života a hledat více možných řešení. Řeší různé zábavné úlohy, kvízy, rébusy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozboru problému, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku
- řešení základních matematických operací, přesné a jasné formulace úkolu a jeho výsledku
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy

žák by měl

- *psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1 000 000*
- *zvládat orientaci na číselné ose*
- *písemně sčítat, odčítat, násobit a dělit víceciferná čísla, dělit se zbytkem*
- *pracovat se zlomky a smíšenými čísly, používat vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- *číst desetinná čísla, znát jejich zápis a provádět s nimi základní početní operace*
- *řešit jednoduché úlohy na procenta*
- *provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla*

Učivo

celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa
písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení víceciferným číslem
rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad
zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití
desetinná čísla – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi
procenta – základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok
dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
rovnice – jednoduchá lineární rovnice
římské číslice

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák by měl

- *užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládat početní úkony s penězi*
- *používat měřítko mapy a plánu*
- *vyhledávat, třídit a porovnávat data*
- *vypracovat jednoduchou tabulku*

Učivo

jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody
závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky; aritmetický průměr
poměr – měřítko

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

- žák by měl
- *umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *odhadovat délku úsečky, určit délku lomené čáry, graficky sčítat a odčítat úsečky*
- *vyznačovat, rýsovat a měřit úhly, provádět jednoduché konstrukce*
- *znát a rýsovat základní rovinné útvary a zobrazovat jednoduchá tělesa*
- *vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- *vypočítat povrch a objem kvádru, krychle a válce*
- *číst a rozumět jednoduchým technickým výkresům*
- *sestrojit základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti*
- *načrtnout základní tělesa a sestrojít jejich síť*
- *používat technické písmo*

Učivo

rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný šesti a osmiúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)

metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky

prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan

konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost, středová souměrnost, jednoduché konstrukce kružítkem, čtvercová síť, druhy čar a jejich použití, kótování, pravoúhlé promítání, technické písmo

APLIKAČNÍ ÚLOHY

Očekávané výstupy

žák by měl

- *samostatně řešit praktické úlohy*
- *hledat různá řešení předložených situací*
- *aplikovat poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Učivo

číselné a logické řady

číselné a obrázkové analogie

praktické geometrické úlohy

Matematika 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	5	5	5	5
Celkem	20			

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. - 9. ročníku - 5 hodin týdně

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice
zeměpis – měřítko, výpočty
chemie - řešení rovnic, převody jednotek)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Vyučovací předmět : Matematika
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Přířezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 10 000 ➤ zvládat orientaci na číselné ose ➤ písemně sčítat, odčítat, násobit a dělit jednociferným číslem ➤ dělit se zbytkem ➤ provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla 	<p>ARITMETIKA Učivo celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000, číselná osa písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení jednociferným číslem Opakování a prohloubení učiva Sčítání a odčítání do 1000 - z paměti i písemně. Násobení a dělení v oboru násobitek do 100; násobky 100. Sčítání a odčítání v oboru do 10 000 z paměti 1. Numerace do 10 000; orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel. 2. Násobení a dělení 10, 100, 1000 - procvičování na jednotkách délky, hmotnosti 3. Sčítání a odčítání do 10 000 - z paměti i písemně. 4. Slovní úlohy vedoucí maximálně ke dvěma početním výkonům. Cvičit zaokrouhlování a odhady výsledků. III. Dělení se zbytkem v oboru do 100 Pojem neúplný podíl, zbytek, řešení</p>	
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu (mm, cm, m, km, g, kg, t, l, hl) ➤ zvládat početní úkony s penězi 	<p>jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, praktické převody Jednotky délky (mm, cm, m, km), času (hodina, minuta, vteřina), hmotnosti (gram, kilogram, tuna) objemu (l, hl) Slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, času a objemu</p>	<p>hodina matematiky v přírodě / měření kroků, odhad vzdáleností, měření hodů/</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami ➤ odhadovat délku úsečky, určit délku lomené čáry, graficky sčítat a odčítat úsečky ➤ vyznačovat, rýsovat a měřit úhly ➤ rozpoznat základní prostorové útvary (krychle, kvádr, koule, válec) ➤ znát a rýsovat základní rovinné útvary 	<p>GEOMETRIE rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, pojem úhel – rýsování, trojúhelník, čtyřúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů prostorové útvary - krychle, kvádr, koule, válec konstrukční úlohy – osa úsečky, jednoduché konstrukce kružítkem,</p>	<p>Vycházka – hledání zákl. geometrických útvarů v architektuře apod.</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<p>Rýsování pravého úhlu. Rýsování obdélníku a čtverce. Rýsování kružnic.</p> <p>Jednoduché konstrukce kružítkem</p> <p>1. Přenášení úseček, porovnávání úseček, grafický součet úseček, násobek úsečky, střed úsečky, osa úsečky. Osová souměrnost. 2. Konstrukce trojúhelníka ze tří stran. Přenášení trojúhelníka.</p> <p>Úhel Vyznačování a rýsování úhlu, popis úhlu Osa úhlu Úhel pravý, přímý, ostrý, tupý Konstrukce pravého úhlu pravítkem a kružítkem Procvičování na rovinných obrazcích (čtverec, obdélník, trojúhelník)</p>	
<p><i>APLIKAČNÍ ÚLOHY</i></p> <p>Očekávané výstupy</p> <p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně řešit praktické úlohy ➤ hledat různá řešení předložených situací ➤ aplikovat poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí ➤ využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<p>číselné řady praktické geometrické úlohy</p>	

Vyučovací předmět : Matematika
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1 000 000 ➤ zvládat orientaci na číselné ose ➤ písemně sčítat, odčítat, násobit a dělit víceciferná čísla, dělit se zbytkem ➤ provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla ➤ umět násobit deseti, stem, tisícem ➤ umět zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce ➤ násobit písemně maximálně trojciferné číslo jednociferným a dvouciferným činitelem ➤ dělit jednociferným dělitelem ➤ řešit slovní úlohy v oboru do milionu 	<p>ARITMETIKA Opakování a prohloubení učiva Početní výkony do 10 000. Jednotky délky času, hmotnosti. Číselný obor do 1000 000 1. Numerace do milionu, čtení a psaní čísel, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na praktických příkladech, orientace na číselné ose. 2. Písemné sčítání a odčítání čísel. Slovní úlohy vedoucí k maximálně dvěma početním výkonům. Provádění početních výkonů na kalkulátoru. Odhady výsledků. Úloha, zkoušky. Písemné násobení a dělení přirozených čísel do 1000 000 1. Násobení a dělení čísel 10, 100, 1000, využití na praktickém převádění jednotek délky, hmotnosti, objemu. 2. Písemné násobení maximálně čtyřciferného čísla jednociferným i dvojciferným činitelem. 3. Písemné dělení jednociferným dělitelem bez zbytku a se zbytkem. 4. Snadné příklady na písemné dělení dvojciferným dělitelem. počítání do 10 000 Opakování a prohloubení učiva Početní výkony do 1000 000.</p>	
<p>SOUVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu ➤ zvládat početní úkony s penězi ➤ používat měřítko mapy a plánu ➤ vyhledávat, třídit a porovnávat data ➤ vypracovat jednoduchou tabulku ➤ převádět jednotky času a objemu ➤ umět vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji 	<p>Jednotky délky času, hmotnosti.</p>	<p>Fy – vztahy mezi veličinami</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami ➤ odhadovat délku úsečky, určit délku lomené čáry, graficky sčítat a odčítat úsečky ➤ vyznačovat, rýsovat a měřit úhly, provádět jednoduché konstrukce ➤ znát a rýsovat základní rovinné útvary ➤ poznávat jednoduchá tělesa Krychle, kvádr a válec) ➤ vypočítat obvod a trojúhelníka, čtverce, obdélníka ➤ znát pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný ➤ umět sestrojiti obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník ➤ umět sestrojiti čtverec, obdélník ➤ umět změřiti a vypočítati obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku ➤ poznat a pojmenovat čtyřúhelníky 	<p>GEOMETRIE - opakování učiva 6.ročníku 1. Velikost úhlu, stupeň, úhломěr. 2. Druhy úhlů – pravý, ostrý a tupý 3. Vyznačování úhlu dané velikosti. 4. Měření velikosti úhlu. 5. Konstrukce úhlu 60o, 120o, 30o. Mnohoúhelníky 1. Trojúhelník - dělení podle stran a podle úhlů, výška trojúhelníku. 2. Mnohoúhelníky - konstrukce pravidelného šesti úhelníku vepsaného kružnicí. Lichoběžník. Obvody rovinných obrazců Obvod trojúhelníků, čtverce, obdélníku. Řešení úloh z praktického života. Vzorce na výpočet obvodu obrazců, zařazovat postupně.</p>	
<p>APLIKAČNÍ ÚLOHY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně řešit praktické úlohy ➤ hledat různá řešení předložených situací ➤ aplikovat poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí ➤ využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<p>praktické geometrické úlohy</p>	

Vyučovací předmět MATEMATIKA

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty ,Kurzy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládat orientaci na číselné ose ➤ písemně sčítat, odčítat, násobit a dělit víceciferná čísla, dělit se zbytkem v oboru do 1000 000 ➤ pracovat se zlomky a smíšenými čísly, používat vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) ➤ číst desetinná čísla, znát jejich zápis a provádět s nimi základní početní operace ➤ provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla ➤ čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla ➤ provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně ➤ převádět zlomky na des. čísla a naopak ➤ provádí odhady a kontrolu výpočtů ➤ zaokrouhlovat ➤ umět zobrazit přir. číslo na čísel. ose 	<p>ARITMETIKA Opakování a prohloubení učiva Početní výkony s přirozenými čísly, kontroly a odhady výpočtů, použití kalkulátoru. Převody jednotek. Zápis, čtení čísel přes milion. Zaokrouhlování čísel. Dělitost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel</p> <p>Celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení dvojciferným číslem rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad</p> <p>Zlomky Názorné zavedení zlomků s pojmy : číselník, jmenovatel, zlomková čára. Užití zlomků v praxi (v jednoduchých případech Smíšená čísla : např. $1 \frac{1}{2} + 1 \frac{1}{2} = 2 \frac{1}{2}$) / seznámení / Desetinný zlomek – sčítání a odčítání, převody na desetinná čísla</p> <p>Desetinná čísla 1. Pojem desetinná čísla, čtení a zápis desetinných čísel. Číselná osa. 2. Sčítání a odčítání desetinných čísel. 3. Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000. Převádění jednotek délky, hmotnosti. 4. Násobení desetinných čísel číslem přirozeným i desetinným (nejvýše trojciferného čísla dvojciferným). Užití kalkulátoru k provádění výpočtů s desetinnými čísly. 5. Slovní úlohy vedoucí k jednomu, maximálně dvěma početním výkonům s desetinnými čísly. Odhady. Zaokrouhlování. Zkouška.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty ,Kurzy
<p><i>SOUVISLOSTI , VZTAHY A PRÁCE S DATY</i></p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu ➤ zvládat početní úkony s penězi ➤ používat měřítko mapy a plánu ➤ vyhledávat, třídit a porovnávat data ➤ vypracovat jednoduchou tabulku <p><i>GEOMETRIE V ROVINĚ</i></p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná a rýsovat základní rovinné útvary ➤ Vypočítávat obvody všech rovinných útvarů ➤ Umí rozlišit prostorové a plošné geometrické útvary <p><i>GEOMETRIE V PROSTORU</i></p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže pojmenovat jednotlivé prostorové útvary ➤ Dokáže popsat těleso – hrany, stěny, vrcholy 	<p><u>Jednotky</u> – délky, času hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody <u>Souvislosti a data</u> – příklady z praktického života</p> <p><u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> /seznámení/ <ul style="list-style-type: none"> - Opakování učiva 7.ročníku - Délka kružnice - pojem Ludolfovo číslo - Obvod mnohoúhelníků pravidelných /podle vzorců/ i nepravidelných - Obsahy čtverce,obdélníka i kruhu /seznámení/ - Povrch těles /seznámení/ - Seznámení s prostorovými geometrickými tvary/krychle,kvádr,jehlan,válec,kužel,koule/ - Seznámit se s kótováním čtverce,obdélníku a trojúhelníku </p>	<p>Fy - vztahy mezi veličinami Ze - měřítko plánu, mapy barev,..)</p>

Vyučovací předmět MATEMATIKA
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1 000 000 ➤ zvládat orientaci na číselné ose písemně sčítat, odčítat, násobit víceciferná čísla, dělit maximálně dvouciferným číslem, dělit se zbytkem ➤ pracovat se zlomky a smíšenými čísly, používat vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) ➤ číst desetinná čísla, znát jejich zápis a provádět s nimi základní početní operace ➤ řešit jednoduché úlohy na procenta ➤ provádět odhad výsledku, zaokrouhlovat čísla ➤ modelovat a zapisovat zlomkem část celku ➤ porovnávat zlomky 	<p>ARITMETIKA Opakování a prohloubení učiva Početní výkony s přirozenými a desetinnými čísly. Užití kapesního kalkulátoru. Celá čísla – obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa písemné sčítání, odčítání, násobení víceciferným číslem; dělení dvojciferným číslem, rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad Zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití Desetinná čísla – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi Procenta – základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok 1. Procento symbol %, pojem základ, procentová část. 2. Výpočet 1 % ze základu. 3. Výpočet procentové části z daného základu (i s využitím kalkulátoru.). 4. Řešení jednoduchých slovních úloh z praxe. 5. Úrok, úroková míra - využití na praktických příkladech. Rovnice – jednoduchá lineární rovnice/ seznámení/ Římské číslice Násobení a dělení desetinných čísel 1. Dělení dvou přirozených čísel - podíl číslo desetinné. 2. Dělení desetinného čísla číslem přirozeným. 3. Dělení desetinného čísla číslem desetinným nejvýše dvouciferným, např. $35,6 : 2,4$. 4. Užití kapesního kalkulátoru k provádění výpočtů. 5. Slovní úlohy vedoucí k maximálně dvěma početním výkonům s desetinnými čísly. Užití jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu. Užití peněz.</p>	

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu ➤ zvládat početní úkony s penězi ➤ používat měřítko mapy a plánu ➤ vyhledávat, třídit a porovnávat data ➤ vypracovat jednoduchou tabulku 	<p>Jednotky – délky, času hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody Souvislosti a data – příklady z praktického života, tabulky, aritmetický průměr Poměr – měřítko Poměr Dělení v daném poměru. Měřítko plánu a mapy. Poměr. - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko</p>	<p>Fy vztahy mezi veličinami</p> <p>Z- měřítko plánu, mapy</p>
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačovat, rýsovat a měřit úhly, provádět jednoduché konstrukce ➤ znát a rýsovat základní rovinné útvary ➤ umět charakterizovat pojem rovnoběžníku ➤ rozlišuje různé typy rovnoběžníků ➤ umět sestavit rovnoběžník ➤ odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku ➤ rozpozná a pojmenuje lichoběžník ➤ umět sestavit lichoběžník ➤ vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu ➤ vypočítat povrch kvádru, krychle a válce ➤ číst a rozumět jednoduchým technickým výkresům ➤ rozeznat a pojmenovat hranol ➤ načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti 	<p>GEOMETRIE Opakování a prohloubení učiva Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný šesti a osmiúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) + obvody obrazců Objem Objem, základní jednotky objemu – l, cl, dcl. Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky Prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan - seznámení Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost, středová souměrnost, jednoduché konstrukce kružítkem, čtvercová síť, druhy čar a jejich použití, kótování, pravouhlé promítání, technické písmo (rýsování osmiúhelníku) Obvod a obsah čtverce, obdélníku a kruhu. Užití vzorců. Povrch kvádru, krychle a válce. Užití vzorců.</p>	<p>Fy – odhad objemu+měření objemu v hodině praktických ukázek</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí středově souměrný útvar ➤ sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti ➤ rozeznat základní tvary těles 		
<p><i>APLIKAČNÍ ÚLOHY</i></p> <p>Očekávané výstupy</p> <p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně řešit praktické úlohy ➤ hledat různá řešení předložených situací ➤ aplikovat poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí ➤ využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<p>praktické geometrické úlohy</p>	

Vzdělávací oblast INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem
- rozvíjení myšlení a logického uvažování
- vyhledávání a využívání potřebných informací
- sebevzdělávání a ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení
- získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru:

2.stupeň

čekávané výstupy

žák by měl:

- *ovládat základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívat vhodné aplikace*
- *zvládat práci s výukovými programy*
- *vyhledat potřebné informace na internetu*
- *dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou*
- *osvojit si základy elektronické komunikace*

Učivo

základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru
přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha
základní způsoby elektronické komunikace – e-mail, mobilní telefon
práce s výukovými programy, hry, multimédia
seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu

Informatika 2.st.

Ročník	6.	7	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1
Celkem	4			

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je realizován v 6. až 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Všichni žáci v 6. ročníku získají základy práce na počítači .

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, v 9. ročníku s tabulkami . Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Nejdůležitější integrovaná **průřezová témata**: VEGS, MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní r

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<u>Žák by měl:</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Umět korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit se ze sítě. 	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě.		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlit význam pojmu HARDWARE, pojmenovat a zařadit nejběžnější součásti a zařízení počítače. 	HW - HARDWARE <u>Skříň (základní jednotka) –</u> <u>Periferie:</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ klávesnice, myš, skenner, mikrofon, monitor, tiskárna, reproduktory ... 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlit význam pojmu SOFTWARE 	SW – SOFTWARE <ul style="list-style-type: none"> ➤ programy 	Příklady výukových programů pro různé předměty.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se na klávesnici, znát funkce nejdůležitějších kláves (Enter, ESC, Delete, Shift ...) ➤ S myší ovládat základní operace: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem , dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu. 	Práce s klávesnicí a myší <ul style="list-style-type: none"> ➤ části klávesnice ➤ pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ S použitím nástrojů dokázat nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit 	Grafika <ul style="list-style-type: none"> ➤ programy na tvorbu obrázků ➤ uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku ➤ základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ve Wordu dokázat napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce. 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojem: textové editory (Word ...) ➤ uložení, otevření souboru ➤ pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) ➤ označení části textu do bloku 		

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokázat uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ psaní, oprava textu (vel.pí. s diakritikou, další znaky) ➤ základní typografická pravidla (s psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) ➤ písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) ➤ zarovnání odstavce (panel nástrojů) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nezaměňovat pojmy Internet a web 	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ služby internetu 		

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Žák by měl:</u> ➤ Ve Wordu dokázat napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. ➤ Dokázat uložit změny na stejné místo nebo jinak, příp. pod jiným názvem. 	<p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojem: textové editory (příklady: T602, NotePad, Write, Word ...) ➤ uložení, otevření souboru ➤ pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) ➤ označení části textu do bloku ➤ psaní, oprava textu (vel.pí. s diakritikou, další znaky) ➤ základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) ➤ písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) ➤ zarovnání odstavce (panel nástrojů) ➤ vložení obrázku – WordArt, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry – výplň a ohraničení) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokázat napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu 	<p>El. pošta = e-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztah k Internetu ➤ odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv 	MEV – fungování a vliv médií do společnosti	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na webu dokázat vyhledat stránku o určitém tématu. Z webové stránky dokáže uložit obrázek. 	<p>WWW = Word wide web = web:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztah k internetu ➤ pohyb po webu: <ul style="list-style-type: none"> - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání ➤ ukládání z webu : - obrázek 	Vyhledávání webových stránek o tématech z různých předmětů.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se ve struktuře složek. ➤ Dokázat vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit. 	<p>Práce se složkami a soubory:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Průzkumník ➤ Pojmy: složka, soubor ➤ Postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru <p>Přihlášení a odhlášení ze sítě. Bezpečnost práce v síti (hesla).</p>		<p>Navazuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ HW (pevný disk, paměťová media – CD, disketa ...) ➤ Ukládání souborů (obrázky, texty) v editorech

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišovat pojmy Hardware a Software. ➤ Dokázat vysvětlit pojem software, znát základní skupiny software a dokázat vysvětlit jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží. 	<p>HARDWARE – SOFTWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlení pojmů ➤ HW – základní jednotka ➤ HW – periférie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...) ➤ SW - programy 	Výukové programy.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Suverénně pracovat s myší, orientovat se na klávesnici. 	<p>Ovládání OS Windows</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace na klávesnici, důležité klávesy – Enter, ESC, Delete, BackSpace, kurzorové šipky, Shift ... ➤ Práce s myší – klik, uchopení a tažení, dvojklik, klik pravým tlačítkem ... 	Ovládání výukových programů	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokázat vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit. ➤ Umět změnit vlastnosti písma a odstavců. ➤ Do dokumentu dokázat vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu. 	<p>Textové editory – Word</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem) ➤ Pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš) ➤ Pojmy: slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků ➤ Změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – písmo) ➤ Psaní textu, diakritika, základní topografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici) ➤ Změna vlastností odstavce (panel nástrojů, menu : formát – odstavec) ➤ Vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvar, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností : pravé tl. Myši – formát objektu (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu. ➤ Pojmy – buňka, řada , sloupec 	<p>VEGS – Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané</p> <p>MEV – Tvorba mediálního sdělení</p>	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. Přidávání a ubírání řad nebo sloupců ➤ Spolupráce s Excelem 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se v Excelovském okně, sešitě apod. ➤ Dokázat vytvořit tabulku, naplnit ji daty a upravit její vzhled. ➤ S daty pomocí vzorců provádět jednoduché početní operace. ➤ Na základě tabulky dokázat vytvořit graf a upravit jeho vzhled. ➤ Graf i tabulku dokázat vložit do Wordu 	<p>Tabulkové procesory – Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ K čemu jsou tabulkové procesory ➤ Pojmy : sešit, list, řada, sloupec, buňka ➤ Pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu ➤ Označení řady, sloupce, buněk ➤ Zadávání údajů ➤ Vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování) ➤ Vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk ➤ Jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení) ➤ Pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastnosti grafu ➤ Vložení tabulky a grafu do Wordu 		

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, Projekty, kurzy	Poznámky
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Web používat jako zdroj informací. 	<p>WWW= Word wife web = web:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmy : hypertext,multimediální ➤ Pohyb po webu : <ul style="list-style-type: none"> - přes hypertextové odkazy - známá adresa - vyhledání ➤ ukládání z webu : <ul style="list-style-type: none"> - obrázek - celá strana - vkopírování části textu 	<p>Web jako informační zdroj o tématech probíraných i v jiných předmětech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokázat vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit. ➤ Umět změnit vlastnosti písma a odstavců. ➤ Do dokumentu dokázat vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu. ➤ Dokázat vytvořit jednoduchou tabulku,naplnit ji údaji,upravit její vzhled podle potřeb a umístit ji do textu. 	<p>Textové editory – Word</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem) ➤ pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš) ➤ pojmy : slovo,věta odstavec - jak je chápe Word,zobrazení netisknutelných znaků ➤ změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – Písmo) ➤ psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici) ➤ změna vlastností odstavce (panel nástrojů, menu: Formát – Odstavec) ➤ vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole) ➤ práce s okny – zavřít, minimalizovat na lištu, maximalizovat na celou obrazovku, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti nemaximalizovaného okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny 		

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, Projekty, kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatně si uspořádat data na svém uživatelském kontě. 	<p>Práce se složkami a soubory:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokázat vysvětlit pojem Internet a uvést jeho význam. Znat základní služby Internetu a vědět k čemu slouží. 	<p>Internet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ co to je, služby Internetu (e-mail, www) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ El. poštu dokázat používat pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů). 	<p>El. pošta = e-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přístup k poště ➤ napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy 		

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si hodnot kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Občanská výchova**.

Vzdělávací obor **Dějepis** poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Vede žáky k poznání, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturněhistorických památek obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání i v současnosti.

Cílem předmětu je poskytovat žákům základní poznatky z národních dějin v kontextu se světovým vývojem, s akcentem na historický odkaz významných osobností. Způsob a hloubku charakteristiky jednotlivých historických období a osobností určuje vyučující s přihlédnutím k zájmům a schopnostem žáků.

Charakteristika jednotlivých období by měla zahrnovat:

- časové vymezení,
- myšlenkový odkaz významných osobností,
- společenskou strukturu a organizaci,
- způsob obživy (úroveň zemědělství, řemeslné a průmyslové výroby a obchodu),
- kulturu (vědu, techniku, umění, náboženství, způsob života).

Pro rozvíjení zájmu žáků o historii má učitel možnost využívat co nejširšího rejstříku prostředků a metod, mimo jiné i exkurzí, vycházek a výletů na památná místa, besed s pracovníky muzeí a pamětníky událostí, významných zejména z hlediska regionálních dějin. Podle schopnosti žáků lze zařazovat i témata ze světových dějin.

Vzdělávací obor **Občanská výchova** se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejuspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami
- poznání postupné změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- poznávání historických a kulturních památek, jejich ochraně a úctě k nim
- zvládnutí přiměřeně náročných situací běžného života
- osvojení norem společenského chování a občanského soužití, chápání hodnoty pozitivních mezilidských vztahů
- kultivovanému vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů a potřeb a jejich obhajování
- nacházení místa a své role ve společnosti a vytváření představy o vlastní budoucnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SPOLEČNOST - DĚJEPIS

2. stupeň

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák by měl

- *mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí*
- *podle obrázků umět popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty*
- *pochopit význam dějin jako sdělení minulosti*

Učivo

historické prameny; doba předhistorická, doba historická; získávání informací o dějinách
pravěk – život v pravěku; hmotná a duchovní kultura

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE – STAROVĚK

Očekávané výstupy

žák by měl

- *popsat život v době nejstarších civilizací*
- *znát souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*

Učivo

starověké civilizace – Egypt, Řecko, Řím – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti (hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje); přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma; významné osobnosti; historické památky

STŘEDOVĚK A KŘESŤANSTVÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- *vědět o prvních státních útvarech na našem území*
- *mít základní poznatky z období počátku českého státu*
- *znát úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*
- *být seznámen s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*
- *charakterizovat příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*

Učivo

středověk – Slované, stěhování národů; Sámova říše; Velkomoravská říše; příchod Cyrila a Metoděje na Moravu; počátky českého státu; románská kultura

rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků – změny ve středověké společnosti; rozvoj měst; život v době vlády Karla IV.; rozvoj kultury a vzdělání; gotická a renesanční kultura

husitství – příčiny, průběh, výsledky; významné osobnosti; doba vlády Jiřího z Poděbrad

NOVOVĚK

Očekávané výstupy

žák by měl

- *vědět o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací*
- *znát rozdíly způsobu života jednotlivých historických etap*
- *mít přehled o zásadních historických událostech v naší zemi*
- *poznat významné osobnosti našich dějin*

Učivo

počátek novověku – objevné cesty a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus; vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy

České země za vlády Habsburků – doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura

osvícenství – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj

národní obrození – utváření novodobého českého národa, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19. století

NEJNOVĚJŠÍ DĚJINY

Očekávané výstupy

žák by měl

- *být seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války*
- *mít základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky*
- *znát průběh a důsledky 2. světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě*
- *chápat význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

Učivo

1. světová válka – vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk, období 1. republiky; hospodářská krize a 30. léta v Československu, fašismus v Evropě, prezident Edvard Beneš, Mnichovská zrada

2. světová válka – protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj; holocaust

poválečný vývoj – období zápasu o demokracii, únor 1948, totalitní režim a odpor proti němu, rok 1968, nové společenské poměry v Evropě, události 1989, vznik České republiky a vstup do EU

Dějepis 2.st

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	2	1
Celkem	5			

DĚJĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně

vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- - rozvíjení vlastního historického vědomí
- - vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- - získávání orientace v historickém čase
- - pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- - chápání kulturní rozmanitosti světa
- - utváření pozitivního hodnotového systému

vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah STÁTŮ,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém..

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata: VDO, MKV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí ➤ podle obrázků umět popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty ➤ pochopit význam dějin jako sdělení minulosti 	<p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Úvod do učiva <u>Význam zkoumání dějin</u> <u>Získávání informací o dějinách</u> <u>Historické prameny</u> - historické prameny; doba předhistorická, doba historická; získávání informací o dějinách</p> <p>pravěk – život v pravěku; hmotná a duchovní kultura; náboženství: <u>Život v pravěku</u> (Opakování a prohloubení učiva vlastivědy) 1. Sběračsko-lovecký způsob života. 2. Počátky zemědělství. 3. Kultura, počátky náboženství.</p> <p>doba kamenná doba kovů Naše země v období pravěku</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popsat život v době nejstarších civilizací ➤ znát souvislosti mezi přírodními podmínky a vývojem starověkých států 	<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE – STAROVĚK Starověké civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Egypt, Řecko, Řím</u> – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti (hospodářský, společenský, politický, kulturní a náboženský vývoj) - významné osobnosti a kulturní památky - <u>Přínos starověkých civilizací pro rozvoj světové kultury</u> - <u>Počátek písma</u> 	
	Shrnutí	

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, videokazety, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, ...

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>STŘEDOVĚK A KŘESŤANSTVÍ</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vědět o prvních státních útvarech na našem území ➤ mít základní poznatky z období počátku českého státu ➤ znát úlohu a postavení církve ve středověké společnosti ➤ být seznámen s období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské ➤ charakterizovat příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí 	<p>středověk – Slované; stěhování národů; Sámova říše; Velkomoravská říše; příchod Cyrila a Metoděje na Moravu; počátky českého státu; románská kultura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slované v době stěhování národů. 2. Velkomoravská říše. Náboženský a kulturní přínos Cyrilometodějské mise. 3. Počátky českého státu. Svatý Václav a první Přemyslovci. <p>rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků – změny ve středověké společnosti; rozvoj měst; život v době vlády Karla IV.; rozvoj kultury a vzdělání; gotická a renesanční kultura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Změny ve feudální společnosti, rozvoj měst. 2. Přemysl Otakar II. 3. Lucemburkové na českém trůnu, Karel IV. 4. Rozvoj kultury, stavitelství a vzdělání. <p>husitství – příčiny, průběh, výsledky; významné osobnosti; doba vlády Jiřího z Poděbrad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Husitství a jeho vliv na uspořádání středoevropských poměrů 2. Rozpory ve společnosti rozvinutého feudalismu, Jan Hus, Jan Želivský. 3. Jan Žižka a válečné úspěchy husitů. 4. Prokop Holý, bitva u Lipan. 5. Doba vlády Jiřího z Poděbrad. <p>Opakování</p>	

Pomůcky: viz. 6. ročník

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>NOVOVĚK Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap ➤ vědět o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací ➤ mít přehled o zásadních historických událostech v naší zemi ➤ poznat význačné osobnosti našich dějin ➤ seznámí se s pojmy humanismus, renesance ➤ učí se rozpoznávat projevy barokní kultury ➤ seznámí se se situací českých zemích ➤ seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození 	<p>počátek novověku – objevné cesty a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus; vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kryštof Kolumbus 2. Poznávání nových civilizací 3. Život v období renesance 4. Zámořské objevy a jejich důsledky. <p>České země za vlády Habsburků – doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura: Nástup Habsburků</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Příčiny a vznik habsburské monarchie. 2. Doba Rudolfa II. 3. Bitva na Bílé hoře a její důsledky. 4. J.A. Komenský . 5. Život v pobělohorské době. 6. Kultura a stavitelství pozdního feudalismu <p>osvícenství – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj: <u>Osvícenství</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osvícenský absolutismus v našich zemích. 2. Reformy Marie Terezie a Josefa II. 3. Odpor proti nevolnictví, počátky revoluce v zemědělství a průmyslu. <p>národní obrození – utváření novodobého českého národa, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19. století: <u>Národní buditelství</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. František Palacký, obraz národního obrození. 2. Revoluční rok 1848. 3. Česká kultura na konci 19. století 4. Technické vynálezy 	<p>VDO- demokracie jako formy vlády</p> <p>MKV-,multikulturalita</p>

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>NEJNOVĚJŠÍ DĚJINY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ být seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války 	<p>1. světová válka – vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk</p>	<p>VDO –demokracie jako formy vlády - Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ mít základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky ➤ učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky 	<p>Hospodářská krize a 30. léta v Československu. období 1. republiky; hospodářská krize Nárůst fašismu. -fašismus v Evropě, prezident Edvard Beneš, Mnichovská zrada</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ znát průběh a důsledky 2. světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě ➤ učí se účtět k odkazu účastníků odboje ➤ učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 ➤ seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) 	<p>světová válka – protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj; holocaust: 1. Fašismus, formy autokratické vlády. 2. Protektorát Čechy a Morava. Slovenský stát. politický systém a hospodářství. 3. Průběh a výsledky války, domácí a zahraniční odboj.</p> <p>poválečný vývoj – období zápasu o demokracii, únor 1948, stalinismus, totalitní režim a odpor proti němu, rok 1968, nové společenské poměry v Evropě: 1. Období zápasu o demokracii. 2. Doba vlády jedné strany. . Pokus o reformu společenského zařízení. 3. Invaze vojsk Varšavské smlouvy. 4. Nástup normalizace.</p>	<p>OV – problémy lidské nesnášenlivosti - životní názor (náboženství) MKV-multikulturalita</p>

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR ➤ vliv médií na každodenní život a politické dění ➤ ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) 	<p><u>nové společenské poměry v Evropě, události 1989,</u> - období obnovení pluralitního systému a demokracie 1. Odpor proti diktatuře jedné strany, Charta 77, Václav Havel. 2. Mezinárodní uvolnění. 3. Listopad 1989 a jeho význam.</p> <p>vznik České republiky a vstup do EU</p>	

Pomůcky: viz. 6. roč.

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obor **Občanská výchova** se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejuspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2.stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

➤ Očekávané výstupy

žák by měl

- mít základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků
- respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití
- formulovat své nejbližší plány
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- být seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- kriticky přistupovat k projevům vandalismu
- tolerovat kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Učivo

obec, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje

rodina, škola – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život

naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky

mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášenlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda; otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt

STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák by měl

- mít základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
- chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvést symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání
- znát základní práva a povinnosti občanů
- uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- zvládat běžnou komunikaci s úřady

Učivo

právní základy státu – Ústava a zákony ČR; prezident republiky; složky státní moci, jejich orgány a instituce; politické strany; státní občanství; státní symboly

státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy; volby do zastupitelských orgánů

lidská práva – principy demokracie; základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; poškozování lidských práv, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace; národnostní problematika

člověk a právo – práva a povinnosti občana; právní řád; orgány právní ochrany; soudy; právní dokumenty občana; právní vztahy a z nich vyplývající závazky; pracovní právo; osobní vlastnictví; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže; styk s úřady

PÉČE O OBČANA

Očekávané výstupy

žák by měl

- **chápat význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním**
- **dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu**
- **rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy**
- **uvědomovat si význam sociální péče o potřebné občany**
- **využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací**
- **mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí**

Učivo

školství v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém; příprava pro profesní uplatnění; systém celoživotního vzdělávání

pracovní uplatnění – kvalifikace, rekvalifikace; odměna za práci; daně; nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti

peníze a jejich funkce – podoby peněz; formy platby; hospodaření a rozpočet rodiny; měna v EU a ostatní cizí měny

zdravotní a sociální péče – systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra)

člověk a volný čas – kultura; sport; volnočasové aktivity; zájmové a sportovní organizace; význam kultury v životě člověka; kulturní zařízení; nevhodné využívání volného času; nebezpečí drog

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

Očekávané výstupy

žák by měl

- **uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a vědět o výhodách spolupráce mezi státy**
- **vědět o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování**
- **uvést příklady mezinárodního terorismu**

Učivo

evropská integrace – členské státy EU, postavení ČR v rámci EU

mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy; významné mezinárodní organizace

Občanská výchova 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1
Celkem	3			

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

- 7. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Formy a metody realizace

vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
beseda

Průřezová témata

- OSV, VDO, VEGS, MKV, EV, MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
 Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mít základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků ➤ pohovoří o důležitých místech obce ➤ popíše významné místní kulturní památky ➤ seznámí se s pojmy : profese role,zaměstnání pracoviště 	<p>obec, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje Náš domov Domov jako první horizont života, životní rytmus rodiny, rodinní příslušníci a jejich role (otec, matka, sourozenci, prarodiče), rodinné tradice a zvyky, sváteční dny rodinného života. Město, obec, kde bydlím. Městské (obecní) zastupitelstvo. Důležitá místa obce. Náměstí, radnice, knihovna, škola, nádraží, pošta, zdravotnické středisko, nemocnice, kostel. Společenská profese a role, zaměstnání a pracoviště rodičů.Problémy nezaměstnanosti. Význam místního hospodářství a kultury. Památná místa a významné osobnosti regionu.</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ➤ vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti ➤ uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí ➤ vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc,důvěra) pro zdravý vývoj dítěte 	<p>Rodina, škola – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život Rodina – postavení jedince v rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> - role členů rodiny - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - hospodaření rodiny 	<p>besedy s odpovědnými pracovníky beseda s pracovníkem soc. úřadu</p> <p>OSV –hodnoty,postoje,praktická etika</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení ➤ popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje ➤ dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi ➤ seznámí se s právem, ale i povinnostmi se vzdělávat ➤ seznámí se se systémem škol v naší zemi ➤ vysvětlí pojmy kvalifikace a rekvalifikace 	<p>Školství Právo na vzdělání. Význam vzdělání. Školství v naší zemi: předškolní zařízení, školy základní (speciální), střední, vysoké. Školy státní a nestátní. Celoživotní vzdělávání, kvalifikace a rekvalifikace. Vztahy ve škole, školní řád.</p>	
<p>STÁT A PRÁVO Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mít základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti ➤ chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy ➤ uvést symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání ➤ znát základní práva a povinnosti občanů ➤ uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ➤ zvládat běžnou komunikaci s úřady 	<p>naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky Naše vlast Státoprávní uspořádání. Ústava ČR. Státní a zastupitelské orgány. Prezident republiky, vláda, ministerstva, parlament. Volby do zastupitelských orgánů. Okresní, městské, obecní úřady. Politické strany, hnutí, spolky - jejich podíl na životě společnosti. Vztah občana ke státním symbolům.</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV – lidské vztahy, - etnický původ a - multikulturalita</p> <p>VDO –demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - formulovat své nejbližší plány ➤ uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem 	<p>Volné hodiny Opakování učiva. Besedy, exkurze, vycházky.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ formulovat své nejbližší plány ➤ uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ➤ být seznámen s nebezpečím rasizmu a xenofobie ➤ kriticky přistupovat k projevům vandalismu ➤ tolerovat kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti ➤ poučit se o prevenci vůči pohlavním chorobám ➤ mít vlastní názor 	<p>Opakování učiva 7. ročníku Přátelství Význam přátelství. Vztah mezi mladými lidmi, vztah mezi chlapcem a děvčetem. Dospívání. - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti Láska, hledání partnera Citové vztahy mezi mužem a ženou. Láska jako odpovědnost vůči druhému člověku. Sexuální život, antikoncepce, nebezpečí pohlavních chorob, AIDS. mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášenlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda ; otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt</p>	<p>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy</p> <p>MKV-Kulturní rozdíly -Lidské vztahy,Etnický původ -Multikulturalita OSV-sebepoznání a sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygienu, - kreativita -poznávací schopnosti , - mezilidské vztahy -komunikace, -spolupráce a soutěživost - řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty a postoje,praktická etika</p> <p>MKV- lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte 	<p>rodina, škola – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život</p>	<p>MV – dramatizace – přehrávání si rodinných situací VDO- občanská společnost a škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení ➤ popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje ➤ naložit se dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi ➤ vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly) ➤ pochopí vzájemná práva a povinnosti rodičů a dětí 	<p>Rodina, manželství</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Význam, funkce a struktura rodiny. Postavení muže a ženy, otce a matky. Vztah dětí k rodičům a k sourozencům. 2. Vznik rodiny, svatební obřad, manželství. Rozpad rodiny, jeho příčiny a důsledky. 3. Odpovědnost rodičů za výchovu dětí. Zákon o rodině. 4. Péče o děti bez rodiny, dětské domovy, vesničky SOS, náhradní rodinná péče, osvojení. 5. Postižené dítě (smyslově, tělesně, mentálně) a jeho výchova. Vztah k postiženým dětem i dospělým. 6. Hospodaření domácnosti, rozpočet rodiny. 	<p>OSV- mezilidské vztahy , komunikace</p> <p>VDO – občan, společnost a stát</p>
<p>STÁT A PRÁVO Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mít základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti ➤ chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy ➤ uvést symboly našeho státu a znát způsoby jejich užívání ➤ znát základní práva a povinnosti občanů ➤ uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ➤ zvládat běžnou komunikaci s úřady ➤ dokáže vyplnit různé druhy formulářů /žádost o pas, o práci/ 	<p>Učivo</p> <p>právní základy státu – Ústava a zákony ČR; prezident republiky; složky státní moci, jejich orgány a instituce; politické strany; státní občanství; státní symboly</p> <p>státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy; volby do zastupitelských orgánů</p> <p>lidská práva – principy demokracie; základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; poškozování lidských práv, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace; národnostní problematika</p> <p>člověk a právo – práva a povinnosti občana; právní řád; orgány právní ochrany; soudy; právní dokumenty občana; právní vztahy a z nich vyplývající závazky; pracovní právo; osobní vlastnictví; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže; styk s úřady</p> <p>Právní dokumenty občana Občanský průkaz, cestovní doklady a jejich vystavení. Doklady, související s uzavřením sňatku a narozením dítěte. Ověřování listin. Informace o zaměstnání, pracovní úřady.</p>	<p>VDO- občan, společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy participace občanů v politickém životě <p>VDO -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MKV-lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ - kulturní rozdíly

<p>PÉČE O OBČANA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chápat význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ➤ dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu ➤ rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ➤ uvědomovat si význam sociální péče o potřebné občany ➤ využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací ➤ mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí ➤ je informován o základních právních dokumentech /občanský průkaz, rodný list, cestovní doklady a jiné / 	<p>školství v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém; příprava pro profesní uplatnění; systém celoživotního vzdělávání</p> <p>pracovní uplatnění – kvalifikace, rekvalifikace; odměna za práci; daně; nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti</p> <p>peníze a jejich funkce – podoby peněz; formy platby; hospodaření a rozpočet rodiny; měna v EU a ostatní cizí měny</p> <p>zdravotní a sociální péče – systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající</p> <p>Sociální zabezpečení Sociální zabezpečení, lékařská péče. Nemocenské pojištění a podpory v nezaměstnanost. Nemoc, invalidita, vztah k nemocným. organizace (krizová centra)</p> <p>člověk a volný čas – kultura; sport; volnočasové aktivity; zájmové a sportovní organizace; význam kultury v životě člověka; kulturní zařízení; nevhodné využívání volného času; nebezpečí drog</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
	<p>Volné hodiny Opakování a shrnutí učiva. Přednáška lékaře, psychologa. Exkurze. Praktická cvičení.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ formulovat své nejbližší plány ➤ uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům 	<p>Opakování učiva 8. ročníku</p> <p>Občanské soužití Demokratické uspořádání naší společnosti. Základy společenského chování, slušnost, ohleduplnost, tolerance k názorům a zájmům ostatních lidí. Komunikační dovednosti, umění dobře vycházet s lidmi a být jim prospěšný. Evropská integrace – státy EU mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda ; otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt</p>	<p>OSV - Komunikace - Hodnoty, postoje, praktická etika - Sebepoznání a sebepojetí VDO – Občan, občanská společnost a stát - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy MKV - Lidské vztahy - Etnický původ - Kulturní rozdíly - Multikulturalita MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>PÉČE O OBČANA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chápat význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ➤ dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu ➤ rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ➤ uvědomovat si význam sociální péče o potřebné občany 	<p>školství v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém; příprava pro profesní uplatnění; systém celoživotního vzdělávání pracovní uplatnění – kvalifikace, rekvalifikace; odměna za práci; daně; nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti peníze a jejich funkce – podoby peněz; formy platby; hospodaření a rozpočet rodiny; měna v EU a ostatní cizí měny zdravotní a sociální péče – systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra)</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací ➤ mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<p>člověk a volný čas – kultura; sport; volnočasové aktivity; zájmové a sportovní organizace; význam kultury v životě člověka; kulturní zařízení; nevhodné využívání volného času; nebezpečí drog</p> <p>Ochrana zdraví občanů a jejich bezpečí Bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Bezpečnostní předpisy, pravidla silničního provozu, předcházení úrazům. Škodlivé vlivy prostředí. Látky poškozující zdraví - kouření, drogy, alkohol. Právní ochrana občana. Orgány činné v trestním řízení, policie, soudy, zařízení nápravné výchovy. Člověk a svoboda, vztah svobody a odpovědnosti. Svoboda víra a náboženské vyznání. Morálka jako základ soužití mezi lidmi. Charakter člověka - kladné a záporné charakterové vlastnosti. Chování v mezilidských vztazích, úcta k člověku a ochrana života.</p> <p>Ekologická výchova Vztah člověka a přírody. Životní prostředí a jeho ochrana, ekologické iniciativy. Č Ochrana přírodních památek. Zdravý způsob života.</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí - Základní podmínky života
<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah a vědět o výhodách spolupráce mezi státy ➤ vědět o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování ➤ uvést příklady mezinárodního terorismu 	<p>Učivo</p> <p>evropská integrace – členské státy EU, postavení ČR v rámci EU</p> <p>mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy; významné mezinárodní organizace</p>	<p>VEGS- Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obory **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, které svým charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Vzdělávací oblast umožňuje žákům poznávat přírodní a socioekonomické podmínky nejen v nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě a ve světě. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru vzdělávacího oboru Zeměpis je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn v této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím,

že vede žáka k:

- rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných i technických problémů a pracovat s nimi
- porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě
- hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů
- porozumění vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím
- získávání základních informací o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Fyzika

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

POHYB TĚLES

SÍLY

Očekávané výstupy

žák by měl

- **poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu**
- **znát vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů**
- **rozeznat, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla**
- **předvídat změnu pohybu těles při působení síly**
- **aplikovat poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů**

Učivo

- **pohyby těles** – pohyb a klid těles
- **gravitační pole a gravitační síla** – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- **tlaková síla a tlak** – tlaková síla, tlak a jeho jednotka
- **třecí síla** – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- **působení sil stejných a opačných směrů na těleso**
- **práce a výkon** – jednoduché stroje a jejich užití v praxi; tepelné motory

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák by měl

- **využívat poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů**

Učivo

- **Pascalův zákon** – hydraulická zařízení a jejich užití v praxi
- **hydrostatický a atmosférický tlak** – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- **Archimédův zákon** – vztahová síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák by měl

- **znát vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)**
- **rozpoznat vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití**
- **rozeznat teplo přijaté či odevzdané tělesem**
- **pojmenovat výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí**

Učivo

- **formy energie** – druhy energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- **přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; teplota varu kapaliny
- **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák by měl

- rozpoznat zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudit vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

vlastnosti zvuku – vznik a zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku; odraz zvuku na překážce, ozvěna; hudební nástroje; škodlivost nadměrného hluku

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák by měl

- sestavit podle schématu elektrický obvod
- rozlišit stejnosměrný proud od střídavého a změřit elektrický proud a napětí
- znát zdroje elektrického proudu
- rozlišit vodiče od izolantů na základě jejich vlastností
- znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- znát druhy magnetů a jejich praktické využití
- rozpoznat, zda těleso je, či není zdrojem světla
- znát způsob šíření světla v prostředí
- rozlišit spojnou čočku od rozptylky a znát jejich využití

Učivo

- **elektrický obvod** – zdroje napětí, spotřebiče
- **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; vodiče a izolanty; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji a zařízeními
- **vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; odraz světla; druhy a využití zrcadel; čočky a jejich využití; praktické využití optických přístrojů

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák by měl

- znát planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojit si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru
- objasnit pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- rozlišit hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Učivo

- **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze
- **hvězdy** – rozdíly mezi planetou a hvězdou

Fyzika 2.st

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1
Celkem	3			

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 7., 8. a 9.ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda:**

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami

Kompetence k řešení problémů

- snaží se využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- snaží se o šetrné využívání elektrické energie, posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění)

Kompetence pracovní

- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňuje je při pracovních činnostech
- pracuje podle daného pracovního postupu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci

Vyučovací předmět: Fyzika
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>POHYB TĚLES SÍLY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu ➤ znát vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů ➤ rozeznat, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla ➤ předvídat změnu pohybu těles při působení síly ➤ aplikovat poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů ➤ rozlišovat látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles ➤ správně používat pojem atom, molekula, ➤ má představu o tom, z čeho se skládá atom ➤ popsat rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastností, kterými se od sebe liší ➤ ovládá značky a jednotky základních veličin ➤ změřit délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách ➤ změřit hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapsat ve vhodné jednotce ➤ změřit objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek ➤ změřit teplotu pomocí teploměru, určit rozdíl teplot z naměřených hodnot 	<p>Opakování poznatků z přírodovědy Druhy látek a jejich vlastností 1. Změny skupenství - prohloubení poznatků. látka a těleso -rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné fyzikální veličiny -délka -hmotnost -objem -teplota -teplotní roztažnost těles -čas -síla působící na těleso Učivo Pohyb a síla 1. Vlastnosti těles; měření fyzikálních veličin (délka, hmotnost, objem, čas). 2. Klid, pohyb, setrvačnost. Síla a její měření. Tření. 3. Práce, výkon. Jednoduché stroje.. Páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub. Užití jednoduchých strojů v praktickém životě. pohyby těles – pohyb a klid těles gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi působení sil stejných a opačných směrů na těleso práce a výkon – jednoduché stroje a jejich užití v praxi;</p>	<p>M-převody jednotek, převodní vztahy M-jednoduché výpočty</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<ul style="list-style-type: none"> ➤ předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně ➤ teploty zvýšit nebo snížit ➤ změřit časový úsek pomocí stopek a orientovat se na ciferníku hodin ➤ rozpoznat, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovnat podle velikosti dvě působící síly ➤ změřit sílu siloměrem 	<p>tepelné motory</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spalovací motor čtyřdobý (zážehový a vznětový). 2. Informativně: Dvoudobý zážehový motor. Reaktivní motor. <p>Letectví a kosmonautika. Péče o čistotu ovzduší</p>	
<p>ZVUKOVÉ DĚJE Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznat zdroje zvuku, jeho šíření a odraz ➤ posoudit vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Učivo vlastností zvuku – vznik a zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku; odraz zvuku na překážce, ozvěna; hudební nástroje; škodlivost nadměrného hluku</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívat poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů 	<p>Učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pascalův zákon – hydraulická zařízení a jejich užití v praxi • hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách <p>Tlak v kapalinách a plynech. tlaková síla a tlak – tlaková síla, tlak a jeho jednotka</p>	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

- jednotlivé fyzikální veličiny jsou po zavedení procvičeny formou skupinové práce (členové skupiny provedou jednotlivá měření, skupina jako tým zpracuje výsledky a stanoví závěr- např. ar.průměr naměřených hodnot)

-pomůcky : papírový model atomu; délková měřidla, posuvné měřítko; sklonné váhy, rovnoramenné váhy, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; teploměr, digitální teploměr, bimetalový teploměr; papírové hodiny, stopky; siloměry; sada folií pro zpětný projektor
sada folií pro zpětný projektor, budík, ladička, model lidského ucha

-pomůcky : sklonné váhy, rovnoramenné váhy, délková měřidla, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; teploměr, digitální teploměr, bimetalový teploměr; sada hustoměrů, souprava pro mechaniku (podložky z různých materiálů-tření, hranol s otvory pro pokusné určení těžiště, kladka, páka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
<p>Očekávané výstupy Žák by měl →</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chápat pojem elektrický náboj a elektrická síla, na jednoduchých pokusech ji dokáže demonstrovat ➤ pochopit, že mnoho jevů v okolí souvisí s elektronováním těles, naučí se elektronovat tělesa třením ➤ popsat zdroje napětí - baterie, akumulátory, dynamo - znát příklady jejich využití v praxi ➤ dokázat rozlišit bezpečné a nebezpečné napětí na základě měření ➤ znát přístroje pro měření, dokázat napětí měřit ➤ sestavit elektrický obvod podle schématu ➤ vysvětlit funkci vypínače a zdroje v elektrickém obvodu ➤ rozlišit vodiče od izolantů na základě jejich vlastností ➤ chápat pojem odpor, dokázat rozlišit malý a velký odpor vodiče ➤ znát zdroje elektrického proudu ➤ jednotlivé typy elektráren ➤ pojmenovat výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ➤ znát obnovitelné a alternativní zdroje energie 	<p>1. Opakování poznatků ze 7. ročníku Látky a jejich vlastnosti, jak měříme, převody jednotek, pohyb a síla, práce a výkon, jednoduché stroje, spalovací motory, zvukové děje</p> <p>2. Elektrická síla Elektrický náboj, druhy nábojů, využití elektrické síly v praxi</p> <p>3. Elektrické napětí Zdroje elektrického napětí, baterie (typy baterií, způsoby užívání, zapojení článků), akumulátor, dynamo, měření elektrického napětí, Voltmetr, bezpečné a nebezpečné napětí</p> <p>4. Elektrický obvod Elektrické vodiče a nevodiče, schéma jednoduchého elektrického obvodu, vypínač, žárovka, odpor vodiče</p> <p>5. Elektrický proud Výroba elektrického proudu – elektrárny (vodní, tepelné, jaderné, fotovoltaické), obnovitelné a alternativní zdroje energie, přenos elektrického proudu do domácnosti – transformátor, vysoké napětí - domovní rozvaděč (zkrat, jistič, pojistka, elektroměr), zásuvka, střídavý a stejnosměrný proud bezpečnost při zacházení s vysokým napětím</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznání</p> <p>EV- ukládání a likvidace odpadu</p> <p>Laboratorní práce</p> <p>EV-dopad elektráren na životní prostředí</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokázat popsat přenos elektrické energie elektrárny do domácnosti ➤ rozlišit stejnosměrný proud od střídavého proudu ➤ dokázat popsat domovní rozvaděč, chápat funkci jističe a pojistek ➤ popsat zásuvku, vysvětlit pojmy fáze a nulový vodič ➤ objasnit nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem ➤ znát zásady bezpečnosti při zacházení s vysokým napětím ➤ první pomoc při zasažení elektrickým proudem ➤ objasnit účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) ➤ rozpoznat vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití ➤ chápat význam energického štítu spotřebiče v souvislosti se spotřebou elektrické energie <p>dodržovat pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními a přístroji</p>	<p>6. Elektrické spotřebiče Přeměna elektrické energie – (tepelná, světelná, pohybová), spotřebiče v domácnosti (elektrická trouba, žehlička, televizor), energetická náročnost spotřebičů (energetický štítek), základní pravidla bezpečnosti při zacházení se spotřebiči, první pomoc při zasažení elektrickým proudem</p> <p>7. Shrnutí a opakování učiva</p>	<p>EV- vztah člověka k životnímu prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznat ve svém okolí různé zdroje světla, rozlišuje mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží ➤ Znat způsob šíření světla v prostředí, využívá poznatku, že světlo se šíří přímočaře ➤ Rozlišovat typy zrcadel, popisuje jejich použití v praxi ➤ Formulovat základní části lidského oka, porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsoby nápravy těchto očních vad brýlemi ➤ Rozlišovat spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití ➤ Dokázat vyjmenovat jednoduché optické přístroje, zná jejich využití v běžném životě ➤ Znat druhy magnetů, dokáže určit póly a význam magnetické síly ➤ Formulovat využití magnetů v praxi ➤ Dokázat popsat elektromagnet a jeho význam pro činnost konkrétních přístrojů ➤ Znat planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci ➤ Osvojit si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru ➤ Dokázat objasnit pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země, dané situace umí zakreslit, ➤ Umět rozlišit hvězdu od planety <p>Objasnit vznik stínu, vyjmenovat měsíční fáze</p>	<p>4. Světelné jevy Zdroje světla, šíření světla, lom a odraz světla, typy zrcadel (rovinné, vypuklé, duté) a jejich využití v praxi, reflektor Lidské oko, základní prvky lidského oka a jejich význam (čočka, panenka, duhovka, sítnice), vady zraku, význam ochrany zraku, zobrazení předmětu čočkou, spojky, rozptylky a jejich využití, optické přístroje – lupa, fotoaparát, mikroskop</p> <p>5. Magnetismus Druhy magnetů, póly magnetů, magnetické pole Země, využití magnetů v praxi, elektromagnet a jeho funkce</p> <p>6. Vesmír Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze, zatmění slunce a měsíce, hvězdy – rozdíl mezi planetou a hvězdou, stín</p> <p>7. Závěrečné opakování a shrnutí učiva z fyziky</p>	
---	---	--

pomůcky : sada folií pro zpětný projektor, sada pro hydromechaniku, kádinky, odměrné válce, hustilka, aneroid, spojitý nádoby, siloměr, deformační manometr, kalorimetr, teploměr, digitální teploměr, kahan, glóbus
; magnety, piliny různých kovů, magnetka, buzola, kompas.
, souprava pro optiku, zdroje světla, clony, jednotlivé druhy zrcadel, optické hranoly, spojky, rozptylky, dalekohled, triedr, mikroskop, lupa, fotoaparát, model atomu, ampérmetry, voltmetry, reostaty, multifunkční digitální měřidlo, souprava pro elektroniku, souprava pro elektrotechniku, cívký, model stejnosměrného elektromotoru, dynamo, transformátor.

CHEMIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák by měl

- rozlišit společné a rozdílné vlastnosti látek
- rozpoznat přeměny skupenství látek
- pracovat bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- umět reagovat na případy úniku nebezpečných látek

Učivo

- **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost
- **nebezpečné látky a přípravky** – značení a užívání běžných chemikálií
- **zásady bezpečné práce** – ve škole i v běžném životě
- **mimořádné události** – úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák by měl

- poznat směsi a chemické látky
- rozeznat druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozlišit různé druhy vody a uvést příklady jejich použití
- uvést zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Učivo

- **směsi** – různorodé a stejnorodé roztoky, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace)
- **voda** – voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody
- **vzduch** – složení; čistota ovzduší, smog; teplotní inverze

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák by měl

- znát nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpoznat vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Učivo

- **částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro
- **prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků
- **orientace v periodické soustavě prvků**
- **chemické sloučeniny** – nejjednodušší chemické sloučeniny

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák by měl

- pojmenovat výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo

- **nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků**

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák by měl

- **popsat vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a znát vliv těchto látek na životní prostředí**
- **orientovat se na stupnici pH, změřit pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem**
- **poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem**

Učivo

- **oxidy** – názvosloví nejobvyklejších oxidů, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- **kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- **solí** – vlastnosti, použití vybraných solí

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák by měl

- **zhodnotit užívání paliv jako zdrojů energie**
- **znát příklady produktů průmyslového zpracování ropy**
- **uvést příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy**

Učivo

- **uhlovodíky** – nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, vlastnosti a využití; směsi uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky
- **paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn; průmyslově vyráběná paliva; příklady využití
- **přírodní látky** – zdroje, vlastnosti; bílkoviny; tuky; sacharidy; vitaminy; vliv na zdraví člověka

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák by měl

- **vědět o využívání prvotních a druhotných surovin**
- **znát zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami**
- **zhodnotit využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka**

Učivo

- **chemický průmysl v ČR** – výrobky; recyklace surovin
- **průmyslová hnojiva** – užití a hledisko ochrany životního prostředí
- **stavební pojiva** – cement, vápno, sádra; užití v praxi; bezpečnost při práci
- **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace
- **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti; zásady zacházení; první pomoc při popálení nebo poleptání
- **léčiva a návykové látky**

Chemie 2.st

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	-	-	-	1
Celkem	1			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- demonstrační pokusy

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- je schopen systematického pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- používá nejzákladnější chemické termíny, symboly a značky
- je schopen samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší problémové situace související s učivem chemie
- aplikuje své poznatky v praxi

Kompetence občanské

Žák:

- dodržuje pravidla pro práci s chemickými látkami v praxi
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- zvládá zodpovědné chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poz
<p>Očekávané výstupy Žák by měl →</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stanovit čím se zabývá chemie, jak slouží ku prospěchu člověka ➤ rozlišit společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpoznat co je tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění ➤ rozpoznat podle značky na obalu nebezpečnou chemikálii, pracovat dle zásad bezpečnosti při manipulaci s nebezpečnými chemikáliemi ➤ umět reagovat na případy úniku nebezpečných látek - prokázat znalost důležitých telefonních čísel, ukázat použití ochranných prostředků a ochranné masky -teoreticky ➤ poznat směsi a chemické látky, určit, z jakých složek je složena směs, pojmenovat některé směsi, vyjmenovat základní postupy dělení směsí ➤ rozeznat druhy roztoků a jejich využití v běžném životě, rozlišit pojmy: koncentrovaný roztok, nasycený roztok, zředěný roztok, rozpouštědlo; uvést vztah k běžné praxi ➤ rozlišit druhy vod a uvést příklady jejího použití, uvést zdroje znečišťování vody ve svém nejbližším okolí 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do předmětu chemie, podstata a historie, produkty chemického průmyslu 2. Vlastnosti látek – změny skupenství látek hustota, rozpustnost, kujnost. 3. Nebezpečné látky a přípravky - značení a užívání chemikálií, zásady bezpečné práce v běžném životě 4. Mimořádné události - úniky nebezpečných látek, ochranné prostředky a jejich použití 5. Směsi – pojem směs, dělení směsí – propírání, usazování, filtrování, odpařování, destilace, krystalizace 6. Roztoky – pojem roztok, nasycený a nenasycený roztok, koncentrovaný a zředěný 7. VODA – voda v přírodě, minerální vody, pitná, užitková, odpadní, čističky. 	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a jeho dopad na životní prostředí</p> <p>Fy – vlastnosti látek</p> <p>Laboratorní práce</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlit význam vzduchu a složení vzduchu, uvést zdroje znečišťování vzduchu ➤ znát nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky ➤ rozlišovat základní kovy, rozpoznat jejich možné vlastnosti ➤ rozlišovat základní nekovy, rozpoznat jejich možné vlastnosti ➤ pojmenovat výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí ➤ popsat vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, popsat špatný vliv oxidů na životní prostředí ➤ vybavit si názvosloví, popsat vlastnosti a použití kyselin v praktickém životě ➤ dokáže popsat vlastnosti a použití hydroxidů ➤ zná vlastnosti a použití solí 	<p>8. VZDUCH – složení, čistota ovzduší, smog, teplotní inverze</p> <p>9. CHEMICKÉ PRVKY – názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků, orientace v periodické soustavě prvků, nejjednodušší chemické sloučeniny</p> <p>základní kovy – železo, hliník, měď, zinek, olovo, cín, zlato, stříbro a jejich využití</p> <p>základní nekovy – kyslík, dusík, vodík, uhlík, síra, chlor a jejich využití</p> <p>10. CHEMICKÉ REAKCE - nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků – kyslík a vodík, uhlík a vodík</p> <p>11. ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <p>OXIDY - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných oxidů (oxid uhličitý, uhelnatý, siřičitý, dusičitý, křemičitý, vápenatý)</p> <p>KYSELINY- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných kyselin (kyselina sírová, dusičná, chlorovodíková)</p> <p>HYDROXIDY – vlastnosti a použití vybraných hydroxidů (hydroxid sodný, draselný, vápenný)</p> <p>SOLI – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných solí (chlorid sodný, uhličitán sodný, uhličitán vápenatý, síran měďnatý)</p>	<p>Fy – vlastnosti pevných látek, vodivost kovů</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientovat na stupnici pH, změřit pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem ➤ zhodnotit užívání paliv jako zdrojů energie, znát příklady produktů průmyslového zpracování ropy, vyjádřit kritické soudy k užívání paliv jako zdrojů energie ➤ uvést příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v naší potravě, vysvětlit význam z hlediska zásad správné výživy ➤ znát možnosti využívání prvotních a druhotných surovin ➤ popsat zásady bezpečnosti práce s chemickými látkami ➤ zhodnotit využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka - dokáže vyjádřit svůj postoj ➤ rozpoznat výrobky chemického průmyslu a uvést jejich využití ➤ zdůvodnit využívání hořlavin a tříd nebezpečnosti v praxi ➤ vyjádřit názor k užívání léčiv a návykových látek z hlediska zdraví člověka 	<p>KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ – stupnice pH, měření roztoků univerzálním indikátorovým papírkem, první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</p> <p>12. ORGANICKÉ SLOUČENINY - paliva a jejich vznik – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - plyny, benzín, petrolej, motorová nafta, mazut, oleje, asfalt</p> <p>PŘÍRODNÍ LÁTKY - bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, vliv na zdraví člověka</p> <p>13. CHEMIE A SPOLEČNOST - chemický průmysl v ČR, výrobky, recyklace</p> <p>PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA – pesticidy</p> <p>STAVEBNÍ POJIVA (cement, vápno, sádra, beton, železobeton a jejich využití), zásady bezpečné práce</p> <p>PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA – vlastnosti, použití likvidace</p> <p>HOŘLAVINY – třídy nebezpečnosti; první pomoc při popálení nebo poleptání</p> <p>LÉČIVA A NÁVYKOVÉ LÁTKY</p>		

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák by měl

- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- orientovat se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života
- rozpoznat rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- poznat význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- vědět o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka

Učivo

- vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- základní složení a struktura živých soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy
- význam a zásady třídění organismů – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, vliv na vývoj organismů
- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák by měl

- rozpoznat naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- poznat lišejníky

Učivo

- houby bez plodnic – základní charakteristika; vliv na člověka a ostatní živé organismy
- houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- lišejníky – výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák by měl

- porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin
- vědět o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití
- rozlišit základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce
- popsat přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- znát význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

Učivo

- stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod); principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování
- systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj
- význam rostlin a jejich ochrana – využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny; léčivé rostliny; jedovaté rostliny

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák by měl

- porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkce jednotlivých orgánů
- rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce
- odvodit na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasnit jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- využívat zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb
- vědět o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Učivo

- **stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- **vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí; obratlovci
- **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – živočišná společenstva; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy
- **projevy chování živočichů**

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák by měl

- popsat vznik a vývin jedince
- charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka
- popsat stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- rozlišovat příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňovat zásady jejich prevence a léčby
- znát zásady poskytování předlékařské první pomoci při poranění

Učivo

- **názory na vznik člověka a jeho vývoj**
- **stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla** – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídicí); vývin jedince; hlavní období lidského života
- **nemoci, úrazy a prevence** – příznaky, zásady poskytování první pomoci; závažná poranění a život ohrožující stavy

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák by měl

- popsat jednotlivé vrstvy Země
- poznat podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozeznat některé druhy půd a objasnit jejich vznik
- vědět o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Učivo

- **Země** – vznik a stavba Země
- **vnější a vnitřní geologické děje** – příčiny a důsledky
- **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců
- **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, devastace a příklady rekultivace
- **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- **podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů**

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák by měl

- **uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi**
- **rozlišit populace, společenstva, ekosystémy a objasnit základní princip některého ekosystému**
- **vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech**
- **popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky**
- **poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí**

Učivo

- **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- **ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák by měl

- **využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu**
- **dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody**

Učivo

- **praktické metody poznávání přírody**
- **exkurze**

Přírodopis 2.st

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	1	1	1
Celkem	5			

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6.- 9.ročníku. V 6. ročníku dvě hodiny týdně, v 7. - 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- -chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata: EV, MKV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- dokáže používat základní odborné pojmy

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Země – planeta sluneční soustavy <u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získat základní vědomosti o přírodě a přírodních a geologických dějů, ➤ rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ➤ poznat podle charakteristických vlastností horniny a nerostů, rozeznat některé druhy půd a objasnit jejich vznik ➤ orientovat se ve vývoji organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života, rozpoznat rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organizmy ➤ vědět o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka ➤ znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin, vědět o základních rostlinných, fyziologických procesech a jejich využití ➤ rozpoznat naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků poznat lišejníky 	<p>- Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>rozdělení, vznik Země</u> (vývoj zemské kůry, přírodní děje vnitřní a vnější), příčiny a důsledky - <u>horniny</u> – vyvřelé, usazené, přeměněné, nerosty (vznik a praktický význam) - <u>půda</u> – složení, vlastnosti, význam pro výživu rostlin <p>- Obecná biologie – Botanika</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>živá příroda</u>- vznik života, vývoj organismů a přizpůsobení prostředí - <u>jednobuněčné rostliny</u>, základní složení buňky, projevy a podmínky života, viry, bakterie – praktické využití - <u>mnohobuněčné rostliny</u> – pletiva – význam, životní podmínky, fyziologické procesy, funkce hlavních orgánů - <u>řasy, houby</u> – kvasinky, plísňe, houby – stavba těla, rozdělení (jedovaté, jedlé), první pomoc při otravě - <u>lišejníky</u> – výskyt, význam 	<p>EV – oblast postojů a hodnot (ochrana přírody a životního prostředí)</p> <p>EV – ekosystém (základní podmínky života)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát jednotlivé funkce části těla rostlin 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyšší rostliny – životní podmínky, stavba rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semena), fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišit základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce ➤ Popsat přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí ➤ Znat význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování ➤ Poznat význam rostlin v přírodě i pro člověka ➤ Vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech 	<ul style="list-style-type: none"> - les , lesní patra – mechy, kapradiny, jehličnaté stromy, lesní keře, lesní byliny - listnaté stromy (vlese, u vody, v parku) využití dřeva - ovocné stromy a keře – druhy a význam stromů, využití plodů - hospodářsky důležité rostliny – okopaniny, obilí, luštěniny, píce - trávy a luční květiny – léčivé rostliny, jedovaté rostliny - zelenina – kořenová, listová, plodová, košťálová, cibulová - okrasné květiny – v zahradě, v domácnosti - vycházky, tvorba herbářů 	
--	---	--

Metody, formy, nástroje, pomůcky: atlasy živočichů,obrazy,nákresy,filmy,knihy – výstavka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získat základní vědomosti o živočišných druzích ➤ Rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce ➤ Porovnat vnější a vnitřní stavbu těla živočichů ➤ Seznámit se s funkcemi jednotlivých orgánů ➤ Poznat základní projevy chování živočichů v přírodě ➤ Vědět, jak zajišťovat životní potřeby zvířat ➤ Rozpoznat rozdíl mezi bezobratlými živočichy a obratlovci 	<p>ZOOLOGIE</p> <p>Vývojový systém živočichů Stavba a funkce živočišné buňky Jednobuněční živočichové - prvoci (měňavka, trepka)</p> <p>Mnohobuněční živočichové - láčkovci (nezmar, medúza, koráli) - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci, pavoukovci, roztoči, korýši - hmyz - obratlovci, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci ,savci</p>	<p>EV – ekosystém – základní podmínky života</p> <p>EV – oblast postojů a hodnot, ochrana přírody</p>

Metody, formy, nástroje, pomůcky: atlasy živočichů, rostlin a hub, obrazy, nákresy, filmy, drobní živočichové – živí, mikroskop, modely z umělé hmoty
laboratorní práce – pitva, rozhovor a seznámení s novým učivem, živý rostlinný materiál, zhotovení nástěnky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámit se s názory na vznik člověka a jeho vývojem ➤ Charakterizovat etapy vývoje člověka ➤ Popsat stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce ➤ Znat pravidla poskytování první pomoci a hygienu jednotlivých soustav ➤ Rozlišit hlavní zásady zdravého a nezdravého způsobu života 	<p>Nehetnatci – opice, lidoopí, vznik a vývoj člověka a jeho odlišnosti (tělesné znaky). Předchůdci člověka a lidské rasy.</p> <p>Biologie člověka: -stavební jednotky lidského těla (buňky, tkáně) -soustava <u>opěrná a pohybová</u> (stavba kosti, spojení kostí, kostra, svaly) -soustava <u>oběhová</u> (krev, krevní oběh, srdce, imunita, první pomoc) -soustava <u>dýchací</u> (dýchací cesty, plíce, hlasové ústrojí, kapénková nákaza) -soustava <u>trávicí</u> (ústní dutina – zuby, péče, jednotlivé části trávicí soustavy, složky potravy, výživa) -soustava vylučovací (močová soustava, kožní soustava, péče) -soustava <u>nervová</u> (neuron, obvodová a ústřední část, mícha, hygiena) -soustava <u>řídící</u> (žlázy s vnitřní a vnější sekrecí) -<u>smyslová ústrojí</u> (oko, péče o zrak, jak vidíme, ucho, péče, jak slyšíme, chuť, čich, smyslová tělíska, teplo, chlad, bolest) -<u>soustava rozmnožovací</u> (pohlavní orgány muže a ženy, pubertální změny, vývoj oplozeného vajíčka, porod, vývoj jedince, antikoncepce, pohlavní choroby)</p>	<p>EV – vliv životního prostředí na zdraví lidí</p> <p>MV – odpovědnost za své zdraví</p> <p>VDO – uvědomování si hodnot vlastního života</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><u>Žák by měl znát</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ -období vývoje člověka a odlišnosti od předchůdců ➤ -prohloubit znalosti funkcí orgánů v těle člověka, prevence před nemocemi ➤ -chápat vliv péče o zdraví na život člověka 	<p><u>Biologie člověka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -vývoj člověka v období vývoje naší Země (čtvrtohory) -jednotlivé orgány lidského těla, jejich nemoci a prevence -vliv tělesné a duševní práce na zdraví -vývoj jedince – zdravá výživa, mateřství, dědičnost, přenos dědičných informací- genetik -látky ohrožující zdraví 	<p>EV – ekosystémy, lidské aktivity a jejich důsledky v životním prostředí, kulturní krajina, základní podmínky života (čistota vody a vzduchu)</p> <p>VDO – formování vztahu k místu, kde žijí</p> <p>MV - filmy</p>
<p><u>Žák by měl znát</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ -prohloubit znalosti o významu živočichů v přírodě a pro člověka ➤ -vysvětlit potravní řetězce ➤ -poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí ➤ -rozlišovat ekosystémy 	<p><u>Biologie živočichů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -živočišná společenstva -hospodářské druhy – chov domácích zvířat, ryb, ekologické chovy -ohrožené druhy a jejich ochrana, význam ZOO <p><u>Biologie rostlin:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -rostlinné oblasti- hospodářské rostliny, ekologické prostředky pro pěstování plodin -význam rostlin pro člověka -význam rostlin v přírodě -rezervace a národní parky 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ -prohloubit znalosti o vzniku Země, zemské kůry a života ➤ znát význam hornin, půdy, vody, vzduchu a jejich ochranu 	<p><u>Neživá příroda-geologie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Země – součást Sluneční soustavy -vývojová období vzniku zemské kůry a života na Zemi -souhrn geologických dějů – důsledky -Horniny-těžba a význam pro společnost (využití, poznávání) -nerosty – poznávání, zpracování, využití -půda – devastace, rekultivace -význam a ochrana vody, vzduchu a půdy -vliv počasí a podnebné pásy na život 	

ZEMĚPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák by měl

- **rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii**
- **získat osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádřit, co mu prospívá a škodí**

Učivo

- **komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky
- **geografická kartografie a topografie** – druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák by měl

- **objasnit důsledky pohybů Země**
- **vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost**
- **vědět o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu**

Učivo

- **Země jako vesmírné těleso** – tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma
- **krajinná sféra** – přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy
- **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák by měl

- **vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány**
- **rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů**
- **charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států**

Učivo

- **světadíly, oceány, makroregiony světa** – státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy; oblasti – přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní
- **regionální společenské a politické útvary** – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města
- **regiony** – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- vědět, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

- **obyvatelstvo světa** – struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství
- **světové hospodářství** – hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- **státy světa** – politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- umět pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín
- znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

- **krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajín
- **vztah příroda a společnost** – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák by měl

- určit zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost
- uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vymezit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- vyhledat na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizovat hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Učivo

- **místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům
- **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry; obyvatelstvo; hospodářství; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě
- **regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák by měl

- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

- **cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy

Zeměpis 2.st

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1
Celkem	4			

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V6. - 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda:**

chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...

fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...

přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...

ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

dějepis: kultura národů, historie států,...

Předmětem prolínají **průřezová témata: VDO, VEGS, MKV, EV**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle v ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětová vztahy
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Očekávané výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák by měl ➤ rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii 	<p>komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úvod do zeměpisu ➤ Úvod do vyučování, motivace, seznámení s učebnicemi a atlasem. ➤ různé druhy plánů a map, jejich měřítko ➤ obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) ➤ orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám ➤ práce s atlasem ➤ poledníky ➤ rovnoběžky 	<p>Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině</p>
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Očekávané výstupy</p> <p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umět pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ➤ znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek ➤ uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ➤ získat osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádřit co mu prospívá a škodí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin ➤ vztah příroda a společnost – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva 	<p>EV – ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

<i>Výstup</i>	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětová vztahy
<p><i>Nad mapou naší vlasti</i></p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určit zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy ➤ znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost ➤ vymezit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy ➤ vyhledat na mapách jednotlivé kraje České republiky 	<p>ČR – náš domov,naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nad mapou naší vlasti ➤ Prohloubení učiva z 5. ročníku - povrch naší krajiny. ➤ Přírodní podmínky ČR - základní údaje. ➤ poloha,povrch,vodstvo,podnebí ➤ obyvatelstvo, hospodářství (nerostné suroviny, zemědělství) ➤ územní rozdělení ČR (seznámení) 	<p>EV – vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy živ. prostředí</p> <p>MKV – kulturní rozdíly VEGS-Jsme Evropané</p>
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasnit důsledky pohybů Země ➤ vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost ➤ vědět o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Země jako vesmírné těleso –postavení Země ve vesmíru (sluneční soustava), tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma ➤ krajinná sféra - přírodní sféra a její základní složky a prvky - přírodní oblasti Země, podnebné pásy 	<p>EV-vztah člověka k prostředí</p>
<p>ČESKÁ REPUBLIKA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určit zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy ➤ znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost ➤ uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva ➤ vymežit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy ➤ charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ➤ vyhledat na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizovat hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kult.zajímavosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry; obyvatelstvo; hospodářství; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě,vstup do EU ➤ regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy ➤ místní region – rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům,vysvětlení pojmu <p>Česká republika 1. Poloha ČR v Evropě, rozloha ČR, sousední státy. 2. Mapa ČR - výškopis a polohopis, měřítko. 3. Přehled oblasti ČR Praha, Střední Čechy Jižní Čechy Západní Čechy, Severní Čechy , Východní Čechy Jižní Morava, Severní Morava a Slezsko</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata , Mezipředmětové vztahy
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy</p>	
<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány ➤ rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ světadíly, oceány – určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy; ➤ Seznámení s mapou Evropy a světa. Glóbus ➤ Poloha ČR v Evropě. ➤ Sousední státy v Evropě. ➤ Povrch Evropy - pohoří, řeky, města, moře. ➤ Státy EU 	<p>VEGS-Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV- etnický původ - multikulturalita</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČESKÁ REPUBLIKA	I. Opakování učiva o České republice	
<p>REGIONY SVĚTA EVROPA Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledat na mapách jednotlivé státy ➤ rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky států Evropy ➤ charakterizovat polohu , rozlohu, přírodní, společenské a hospodářské poměry vybraných evropských států 	<p>Základní informace o státech v Evropě. Poloha, povrch, vodstvo, hlavní město, měna, obyvatelstvo a jeho zaměstnání. Obchodní spojení s ČR.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poloha, rozloha a členitost. 2. Přírodní podmínky. Povrch - Alpy, Karpaty, rozsáhlé nížiny. Podnebí. Vodstvo - Dunaj, Labe, Volha, Balaton. Rostlinstvo a živočišstvo. 3. Obyvatelstvo. 4. Oblasti Evropy. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Evropa– státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy; oblasti – přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní ➤ Západní Evropa. ➤ Jižní Evropa. ➤ Severní Evropa. ➤ Střední Evropa. ➤ Jihovýchodní Evropa. ➤ Východní Evropa. 	<p>VEGS- Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímá <p>MKV- multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> -kulturní rozdíly - princip sociálního smíru a solidarity - etnický původ <p>EV- ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - lidské aktivity problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>EV-ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života -lidské aktivity a problémy život.prostředí -vztah člověka k přírodě

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÉ PRAXE A APLIKACE</i></p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány ➤ rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů ➤ charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů, a vybraných států 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ světadíly, oceány, makroregiony světa □ státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy; oblasti □ přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní ➤ Světadíly Základní informace o jednotlivých světadílech, zdůraznit odlišnost od Evropy. ➤ Čtení map. ➤ Poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo. ➤ Nejvýznamnější státy jednotlivých světadílů. ➤ Charakteristika, hlavní město, přístavy. <ul style="list-style-type: none"> • Asie. • Afrika • Amerika. • Austrálie a Oceánie. • Antarktis. ➤ Oceány ➤ Čtení map. Poloha oceánu a jeho členitost. ➤ Námořní cesty. ➤ Tichý oceán. ➤ Indický oceán. ➤ Atlantský oceán a Severní ledový oceán. 	<p>VDO- demokracie jako forma vlády</p> <p>EV-Vztah člověka k prostředí VEGS-Evropa a svět nás zajímá -objevujeme Evropu a svět -Jsme Evropané</p> <p>MKV-princip sociálního smíru a solidarity</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p><i>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</i> Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vědět, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel ➤ vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ obyvatelstvo světa – struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství ➤ světové hospodářství – životní úrovně, hlavní světové surovinové a energetické zdroje ➤ státy světa – politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států 	OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Získané dovednosti mohou obohatit život v podobě náplně zájmových činností.

Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost, nesoustředěnost a v mnohých případech i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat vynikajících výsledků. Veřejná vystoupení podporují růst jejich sebevědomí a přispívají k odolnosti vůči stresu a trémě.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vzdělávacích oborech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
- seznámení se a akceptovat kultury jiných národů a etnik

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák by měl

- znát a interpretovat vybrané lidové a umělé písně
- doprovázet písně pomocí ostinata
- soustředit se na poslech skladeb většího rozsahu
- rozeznávat různé hudební žánry
- rozpoznat vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- znát vybrané hudební skladatele a jejich díla

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- zpěv jednohlasu i vícehlasu (kánon) v přiměřeném rozsahu
- intonační cvičení
- seznámení s grafickým záznamem melodie
- hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře (ostinátní doprovod, prodleva apod.)

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- rozlišování zpěvních hlasů
- hudební nástroje
- hudební uskupení
- hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimohudební obsah díla
- hudební žánry
- nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování a pohyb na hudbu
- hudebně pohybové hry
- základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců
- relaxační techniky, muzikoterapie

Hudební výchova 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1
Celkem	4			

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2.stupeň

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechoových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:

- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Průřezová témata: MKV, VEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se další písně ➤ dbá na správné dýchání ➤ zná pojmy repetice, houslový klíč ➤ pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít ➤ zná stupnici C dur / názvy not/ ➤ zná původ státní hymny 	<p>Vokální činnosti Sluchová, hlasová, dechová a řečová cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace říkadel, zpěv jednoduchých lidových i umělých písní v rozsahu kvinty – oktávy, rozvíjení hudební paměti - zřetelná výslovnost, hospodárné dýchání, měkké nasazení, správná dynamika a rytmus, písně ve 2/4 a 3/4 taktu - rozlišování barva tónů, poznávání hudebních nástrojů sluchem 	<p>Tv – pochodové písně</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí ➤ doprovodí písně na rytmických nástrojích ➤ rytmizace říkadel 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý ostinální rytmus ve dvoudobém a třídobém metru - orffovské rytmické i melodické nástroje - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace /tvorba hudebního doprovodu, hudební hry/ 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí pohybově vyjádřit hudbu ➤ umí pochodovat a základní krok polky a valčíku 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - improvizované vyjádření hudby pohybem - pochod, základní kroky polky a valčíku - uplatnění prvků tvořivé dramatiky - orientace v prostoru /pamětní uchování tanečních pohybů/ 	<p>Tv – pochod</p> <p>školní besídka</p>

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poslouchá vybrané skladby ➤ seznámí se s životem a dílem B. Smetany ➤ pozná vánoční koledy <p>Nabídka poslechové skladeb : B.Smetana –Proč bychom se netěšili,Luisina polka L.Janáček – Pilky W.A.Mozart – Menuet,Malá noční hudba Vánoční hudba,romské písně,pop</p> <p>Nabídka pro nácvik písní : Zpěvník pro 6.ročník ZVŠ Já písnička I.díl Písničky z filmů a pohádek Vánoční koledy</p>	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětské pěvecké sbory - lidové orchestry,dechový orchestr,folklór,country - symfonický orchestr - poslech krátkých výrazových skladeb známých skladatelů - hudební styly a žánry /hudba pochodová,taneční,ukolébavka/ 	<p>VEGS-Evropa a svět nás zajímá</p>

Poznámky : Vše s přihlédnutím k úrovni hudebních schopností a zájmu dětí.

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná písně ve 2/4 taktu ➤ zná pojmy zesílení, zeslabení/dynamika/ ➤ zná původ státní hymny ➤ seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru ➤ pozná smyčcové nástroje- housle, violoncello, kontrabas ➤ dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh ➤ seznámí se s krajovými lidovými písněmi /nářečí/ 	<p>Vokální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev /pěvecké dovednosti, hlasová hygiena/ - zvyšování kvality pěveckého projevu - hudební rytmus – písně 2/4 a 3/4 taktu - sluchové a intonační cvičení 	<p>Tv – pochod</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje ➤ zvládá hru na rytmické nástroje ➤ umí taktovat 2/4 a 3/4 takt 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovody v tónice a dominantě - rytmická vícehlas - improvizace /tvorba hudebního doprovodu/ 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí pohybově vyjádřit nálady ➤ seznámí se s relaxací 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - improvizace pohybu v rytmu - nácvik polky - základní valčíkový krok - disko tance 	

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poslouchá vybrané skladby ➤ poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje ➤ pozná varhanní hudbu ➤ pozná vánoční hudbu a vánoční koledy ➤ pozná trampské písně 	<p>Poslechové skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> - úryvky z oper - klavírní skladby - vánoční hudba / varhany/ - písně s kytarou - hudební styly a žánry /pochod,tanec,ukolébavka/ 	<p>MKV-kulturní rozdíly</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ <p>VEGS- Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Nabídka poslechových skladeb : L.Janáček –Lašské tance B.Smetana – Prodaná nevěsta /vybrané árie/,Má vlast A.Dvořák – Slovanské tance,Symfonie Z nového světa W.A.Mozart – Menuet,Malá noční hudba</p> <p>Nabídka pro nácvik písní : Zpěvník pro 7.ročník ZVŠ Já písnička I.díl Zpěvník J.Uhlíře,P.Skoumala,Fr.Nedvěda,Plavců Vánoční koledy</p>		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlasě ➤ ví co je to kánon 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnice dur - náročnější lidové i populární písně - písně dvojhlasé - písně v kánonu - tramské písně 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje ➤ má rytmické cítění a rytmickou paměť ➤ dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy 	<p>Instrumentální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny - hra na tělo - polka, valčík, pochod - rytmické doprovody 	TV – hudebně pohybová činnost, krok pochodový, valčíkový, polkový
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytm, us ➤ umí taktovat 2/4 a 3/4 takt ➤ dokáže pohybem vyjádřit obsah písně 	<p>Hudebně pohybové činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramaturgie písní - vánoční koledy – dramat. ztvárnění 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat, seznámí se s vybranými skladbami 	<p>Poslechové činnosti :</p> <p>Poslech skladeb B. Smetana, A. Dvořák, L. van Beethoven, W. A. Mozart - muzikál, opera</p>	VEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - etnický původ - kulturní rozdíly

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>Nabídka poslech.skladeb : B.Smetana – Prodaná nevěsta – duety A.Dvořák – Rusalka – árie Mozart,Beethoven,J.S.Bach – drobné klavírní skladby Ukázky z muzikálů</p> <p>Nabídka pro nácvik písní : Zpěvník pro 8.tř.ZVŠ Já písnička 1. a 2. díl Písně J.Suchého a J.Šlitra, ,J.Voskovec + J.Werich</p>		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při zpěvu využívá správné pěvecké návyky ➤ dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat 	<p>Vokální činnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové a umělé písně – dynamika,melodie,rytmus - výběr písní různých období - zpěv ve sboru - náročnější písně - hlasová hygiena 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků ➤ dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení ➤ při poslechu využívá získané zkušenosti ➤ nebo pohybovou činností ➤ rozpozná hudební nástroje,jejich výrazové možnosti 	<p>Instrumentální a pohybové činnosti : Prolínají se ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování,taneční kroky,vlastní pohyb.ztvárnění – choreografie - polka,valčík,mazurka - moderní tance - dramatizace v hudebního projektu k příležitosti vánoc <p>Poslechové činnosti : Pochod,tanec,vážná hudba k poslechu. Výběr poslechových skladeb různých období. Hudební informace a nabídka z internetu.</p>	<p>VEGS- Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět MKV- kulturní rozdíly - multikulturalita</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák by měl

- **uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru**
- **uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovat je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímat a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci**
- **při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat je s výsledky ostatních**
- **vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřit své postřehy a pocity**

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru, práce v grafických editorech)
- rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, plastika, grafika, fotografie, animovaný film, elektronický obraz, uplatnění písma, reklama)
- výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vysvětlení vlastního tvůrčího záměru, vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních

Výtvarná výchova 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1+1	1+1	1	1
Celkem	4+2			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých výtvarných technik (kresba, malba, grafika, koláž, modelování atd) včetně grafické práce na počítači

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. a 7. ročníku – 2 hodiny týdně , z toho je v obou ročnících 2. stupně posíleno o 1 hodinu z disponibilní časové dotace , v 8.a 9. ročníku probíhá výuka tohoto předmětu 1 hodinu týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v modelově, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v pleněru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Žák:

- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je mu předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

Kompetence komunikativní

Žák:

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Žák:

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentuje školu
- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

Žák:

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- EV - vztah člověka k přírodě (-vnímání estetických kvalit prostředí)
  - ekosystémy
  - lidské aktivity a problémy životního prostředí (např. Den Země,..)
- OSV - poznávání lidí
  - kreativita
  - sebepoznání a sebepojetí
  - komunikace
  - hodnoty, postoje, praktická etika
  - rozvoj schopností poznávání
  - kooperace
- MEV - práce v realizačním týmu
  - tvorba mediálního sdělení
- MKV - lidské vztahy
  - multikulturalita
  - kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
6.ročník

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě vnímání a poznávání skutečnosti (zrakem, hmatem,..) nakreslit tvarově složitější tvary a barevně znázornit pozorované přírodní objekty (rostliny, živočichy, kameny, listy, plody) ➤ vnímat a analyzovat základní znaky oblých a hranatých předmětů; vytvořit lineární kompozici objektů (plechovka, krabice) ➤ dokázat zachytit světelný kontrast přírodních a umělých objektů ➤ vnímat a chápat pojmy – popředí, pozadí, perspektiva (snaží se je ve své práci zachytit) ➤ na základě zrakových a sluchových prožitků znázornit (lineárně, barevnými plochami) neobvyklé, dramatické přírodní procesy-výbuch sopky, bouřku a blesky,... 	<p>Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Zátiší, přírodní objekty</u> při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar,barvu,linii a světlo,pokus o vyjádření prostorových vztahů ➤ výtvarné vyjádření tvaru věci ➤ zobrazování tvarově složitějších útvarů-světelný kontrast, tvar,pozadí ➤ <u>Lineární kompozice</u> oblých a hranatých předmětů ➤ <u>Perspektiva</u> ➤ <u>Přírodní procesy</u> 	
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vnímat a uspořádat prostor s přírodními a umělými objekty (zákoutí školního hřiště, chodby, okolí školy,...) ➤ vybrat a uspořádat obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí barvě, s vyjádřením prostoru ➤ uplatnit citlivé výtvarné linie a její rytmizaci v ploše 	<p>Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Uspořádání prostoru</u> - výtvarně vnímat a analyzovat tvary, prostor a jeho uspořádání ➤ <u>Rytmizace v ploše</u> (dekorativní práce) 	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě osobních prožitků, setkání s literárním, filmovým dílem vytvořit výtvarnou podobu prožitku ➤ uplatnit jednodušší grafické techniky (monotyp, tisk z koláže, protisk, ..) 	<p>Čím děti žijí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Osobní prožitky</u> ➤ <u>Grafika</u> (monotyp, tisk z papírové a textilní koláže, protisk, linoryt...) ➤ Zdokonalovat grafické techniky ➤ <u>Záznam divadelního představení</u> – výtvarné vyprávění (leporelo) , ilustrace knížky,.. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v tematických pracích vyjadřovat dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy ➤ nakreslit lidskou postavu s proporčními principy a vztahy ➤ seznámit se se základními proporcemi portrétu ➤ vytvořit prostorovou práci s figurálním námětem 	<p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Lidská postava</u> ➤ Základní proporce a pohyb lidské postavy ➤ <u>Portrét spolužáka</u> ➤ Modelování postavy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák rozpozná díla malířská, sochařská, architektonická (ve spojení s dějinami lidstva) ➤ uvede znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků ➤ rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby ➤ navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti ➤ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity ➤ dokáže zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Základní znaky výtvarného umění</u> ➤ Získat základní představy o vývoji výtvarného umění ➤ <u>Ilustrace</u> – poznávat ilustrátory učebnic a literatury pro děti a mládež ➤ <u>Znaky lidového umění</u> ➤ Besedy o umění 	<p>Čj – ilustrátoři dětských knih</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
7.ročník

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p><u>Žák by měl:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě pozorování přírodních a architektonických objektů vytvořit: <ul style="list-style-type: none"> - skupinu přírodních objektů - kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou - na základě kresebných studií se pokusí vytvořit prostorovou práci s využitím přírodních objektů 	<p>Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Přírodní zátiší</u> ➤ <u>Kompozice příroda x architektura</u> ➤ „<u>Prostor a jeho uspořádání</u>“ - výtvarně vnímat a analyzovat tvary, prostor a jeho uspořádání 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznat realistické zobrazení krajiny a postav od výtvarné stylizace, nadsázky ➤ rozpoznat jednotlivé plány malířských děl, vnímat a chápat využití barvy, světla, stínu pro modelaci tvarů a vyjádření prostoru ➤ na základě vnímání a pozorování zajímavých předmětů, přístrojů a mechanismů vytvořit lineární podobu pozorovaného objektu, skupiny předmětů. ➤ náměty z kresby převést jednodušší grafickou technikou (monotyp, linoryt, papírořez, tisk z koláže) 	<p>Krajina a postava ve výtvarném umění</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Kreslení v plenéru</u>- zdokonalováním výtvarných činností prohlubovat emoční prožitky ➤ <u>Přírodní motivy v grafice</u>(monotyp, linoryt, papírořez,...) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využít svých osobních prožitků a představ při tvorbě výtvarných prací vyjadřujících vztahy dvou až tří postav plochu komponovat tak, aby tvořila dějový celek (postavy mají vztah k ději a prostředí) ➤ rozlišovat: velikost postav v popředí a v pozadí, výraznost barvy a detailu v popředí, ustupující výraznost barvy a detailu v pozadí 	<p>Čím děti žijí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Tematická kreslení</u> (zaměření na vyváženost kompozice, využití prostoru a barvy) ➤ <u>Perspektiva</u> 	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podle modelu nakreslit stojící postavu, postavu s náznakem pohybu ➤ vyjádřit odlišnosti tvarů obličeje, jeho jednotlivé proporce ➤ vytvořit prostorovou práci s figurativním námětem z keramické hlíny 	<p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Kresba postavy</u> podle modelu ➤ <u>Portrét</u> ➤ Modelování lidské postavy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznat hlavní architektonické znaky doby románské, gotické a renesanční ➤ v historické části města určit stavební slohy –románský, gotický a renesanční ➤ navštíví galerii výtvarného umění, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti ➤ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity ➤ dokáže zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Architektura v době románské, gotické a renesanční ➤ Vycházka historickou částí města ➤ Beseda o umění 	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
8.ročník

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámit se s architekturou v místě bydliště a na základě pozorované skutečnosti nakreslit: přední a zadní pohled domu, stavební detaily domu ➤ kresbou, otisky zaznamenávat zajímavé detaily architektury 	<p>Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Architektura</u> ➤ Rozvíjení výtvarného vnímání, vidění a myšlení, volné vyjadřování architektonických prvků ➤ Základní tvary těles a jejich užití v architektuře 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvořit obraz životního prostředí, ve kterém žije ➤ výtvarně vyjádřit své stanovisko, jak životní prostředí ovlivňuje člověk a naopak 	<p>Čím děti žijí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Životní prostředí ve kterém žijeme</u> ➤ (využití tvarové nadsázky a stylizace, písma) ➤ Rozvíjet a konfrontovat mezilidské vztahy, řešit ekologické otázky ➤ Vypěstovat aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí 	<p>EV-lidské aktivity a problémy život.prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle modelu nakreslit sedící postavu ➤ dodržovat proporční zákonitosti postavy ➤ nakreslit části lidského těla dle skutečnosti (ruka, oko, nos, ústa, vlasy,...) ➤ dokázat kresbou zachytit proporce, tvar, jednotlivé části a mimiku obličje 	<p>Člověk – v tematických pracích vyjadřovat dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Sedící postava</u> ➤ <u>Části lidského těla</u> ➤ <u>Portrét</u> 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávat zákonitosti výběru a užití písma, řazení písma v ploše ➤ dokázat využít písmo v praxi 	<p>Písmo – využití písma v praxi</p>	<p>Inf – textové editory MV-tvorba mediálního sdělení</p>

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prostorovou prací vytvořit svoji představu o architektuře, dopravních prostředcích současnosti a budoucnosti ➤ jeho výtvarný celek je spojením tvarů, barev, písma a struktur ➤ volit materiál podle své představy a na základě vlastního výtvarného návrhu 	<p>Prostorové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití netradičního materiálu (odpadu) na téma: <u>Architektura</u> ➤ <u>Zpracování základních geometrických tvarů</u> a jejich dekor. dělení v užitém umění 	<p>OSV-kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámit se se základními znaky architektury, sochařství a malby na ukázkách z tvorby autorů z období 18. a 19. století u nás i ve světě ➤ vyvozovat základní znaky a rozdílnost postupů v malířství ➤ navštívit galerii výtvarného umění se zaměřením na ukázky děl z období baroka, romantismu, realismu a impresionismu ➤ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity ➤ dokáže zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ České a světové výtvarné umění 18. a 19. století: ➤ Baroko ➤ Romantismus, realismus, impresionismus ➤ Besedy o umění 	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
9.ročník

Výstup	Učivo	Mezipředm. Vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresbou zachytit linie čar lidské dlaně ➤ vytvořit otisky rukou libovolnou technikou ➤ kresbou vyjádřit symboliku pohybu prstů, gest rukou ➤ zobrazit realistický obraz krajiny 	<p>Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Stopy člověka</u> (linie čar lidské dlaně, otisky,...) ➤ Práce v plenéru – <u>zobrazení realistické krajiny</u> 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Ekosystémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě znalostí o stavbě lidského těla a procesech v lidském těle tvořit práce s realistickým obrazem tváře, postavy ➤ vytvořit prostorovou práci s figurativním námětem 	<p>Člověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Postava v pohybu</u> (kresba, malba, grafika) ➤ <u>Hlava člověka</u> – grafika ➤ Modelování 	<p>MKV – Kulturní rozdíly</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě své představivosti a svých znalostí vytvořit barevnou podobu naší planety, využije možností kombinování výtvarných technik (malba, koláž, frotáž, tisk, grafika) ➤ vytvořit reliéfní podobu povrchu planety (tvarování papíru, sádra, kaširování) ➤ vytvořit konstrukci technických vymožeností a robotů s využitím tvarové a barevné nadsázky, stylizace 	<p>Svět fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Planeta Země, vesmír</u> (kombinování výtvarných technik) ➤ <u>Svět robotů</u> (konstruovat složitější prostorové práce, využívat netradičních materiálů) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vytvořit návrh na plakáty, obaly na knihy, balící papír a jiné propagační materiály s využitím písma 	<p>Reklama a propagační materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Plakáty, obaly na knihy 	<p>MV – tvorba mediálního sdělení</p>

Výstup	Učivo	Mezipředm. Vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ➤ dokázat uplatnit základní geometrické tvary v ploše i prostoru 	<p>Dekoratивní práce spojené s experimentováním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Zpracování základních geometrických tvarů</u> a jejich dekor. dělení v užitém umění ➤ <u>Plakát, pozvánka</u> 	<p>OSV – Kreativita</p> <p>MV – Tvorba mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámit se se základními principy a znaky výtvarných směrů 20.století ➤ navštíví galerii výtvarného umění se záměrem poznávat tvorbu českých autorů 20.století ➤ vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity ➤ dokáže zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních 	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Výtvarné směry a proudy 20.století: ➤ Kubismus ➤ Besedy o umění 	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivňují způsob jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta *Zdravotní tělesná výchova*.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být preventivně zařazována a využívána v hodinách tělesné výchovy všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Zdravotní tělesná výchova je začleněna jako rozšíření pohybové nabídky, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků, má vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení .

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím a sportem
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák by měl

- chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- projevovat zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví
- dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy a zdravého stravování
- uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc
- uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- dát do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- pochopit souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu
- vědět o centrech odborné pomoci a vyhledat a použít jejich telefonní čísla
- chovat se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny
- **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – prevence rizikového sexuálního chování; předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
- **základy péče o dítě**

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy; poruchy příjmu potravy
- **tělesná a duševní hygiena** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví
- **režim dne**
- **ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy** – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- **civilizační choroby** – zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče
- **auto-destruktivní závislosti** – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; patologické hráčství; náboženské sekty

skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; **formy sexuálního zneužívání dětí**; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti
bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; pohyb v rizikovém prostředí; konfliktní a krizové situace

dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech

manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy a působení médií

ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus

PODPORA ZDRAVÍ

podpora zdraví a její formy – prevence a intervence; působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

- **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
- **psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu; hledání pomoci při problémech
- **mezilidské vztahy a komunikace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, rozvíjení schopnosti komunikace; chování podporující dobré vztahy

morální rozvoj – rozvíjení rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování

Výchova ke zdraví 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	1	1
Celkem	2			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět

v 8. a 9. ročníku - 1 hodinu týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají **průřezová témata**: OSV, VDO, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví 8.ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny 	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát (zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně) MKV – Kulturní rozdíly - Lidské vztahy</p>
<p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy a zdravého stravování ➤ uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ➤ chápat význam režimu dne 	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví – pojmy zdraví a zdravý způsob života; - zásady zdravého stravování; - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; - specifické druhy výživy; sestavování jídelníčku; - poruchy příjmu potravy (seznámení) tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví režim dne</p>	
<p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví 	<p>PODPORA ZDRAVÍ podpora zdraví a její formy – prevence a intervence; působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví</p>	
<p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ projevovat zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy 	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - celkový sociální a morální rozvoj VDO - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně MKV – Etnický původ, - Multikulturalita</p>

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc ➤ uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; pohyb v rizikovém prostředí; konfliktní a krizové situace</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné prostředí ve škole; - ochrana zdraví při různých činnostech 	<p>OSV – komunikace</p>
<p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chovat se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel ➤ umí charakterizovat mimořádné. situace ➤ rozumí integrovanému záchrannému systému ➤ zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací ➤ zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva ➤ zná potenciální nebezpečí ➤ zná zásady chování po vyhlášení mimoř. situace ➤ zná zásady chování po vyhlášení evakuace 	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy</p> <p>Mimořádné situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakter mimořádné situace - tísňová volání - varovný signál a chování po jeho vyhlášení evakuace - havárie s únikem nebezpečné látky 	<p>OSV – obecné modely řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví 9.ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
žák by měl <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokázat relaxovat při náznaku únavy	RIZIKA OROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE stres a jeho vztah ke zdraví – relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	
žák by měl <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝVOJ mezilidské vztahy a komunikace <ul style="list-style-type: none"> - respektování sebe sama i druhých, - přijímání názoru druhého, - rozvíjení schopnosti komunikace; - chování podporující dobré vztahy morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení rozhodovacích dovedností; - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; - pomáhající a prosociální chování	
žák by měl <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ➤ vysvětlit základní tělesné, fyziologické, psychické a sociální změny v dospívání ➤ zodpovědně se rozhodovat ve vztahu k opačnému pohlaví ➤ zvládnout teoretické i praktické znalosti v péči o dítě od narození do 3 let	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví <ul style="list-style-type: none"> – prevence rizikového sexuálního chování; - předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, - těhotenství a rodičovství mladistvých; - poruchy pohlavní identity základy péče o dítě <ul style="list-style-type: none"> - základy péče o dítě od narození do 3 let, jeho výživa	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dát do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her ➤ pochopit souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu ➤ uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami ➤ vědět o centrech odborné pomoci a vyhledat a použít jejich telefonní čísla ➤ zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí ➤ umět přivolat pomoc v situacích cizího ohrožení 	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; patologické hráčství; náboženské sekty</p> <p>civilizační choroby – zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče</p> <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p> <ul style="list-style-type: none"> – šikana a jiné projevy násilí; - formy sexuálního zneužívání dětí; - komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti 	<p>OSV – prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát (v samostatném a odpovědném řešení problémů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ➤ zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí ➤ zvládnout poskytnutí první pomoci při úrazu ➤ pochopit problematiku působení médií a reklamy, kriticky přistupovat k mediálním informacím a vlivu reklam ➤ respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví ➤ předvést základní způsoby poskytnutí první pomoci 	<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); - preventivní a lékařská péče; - chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) <p>manipulativní reklama- reklamní vlivy a působení médií</p> <p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech</p> <p>ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelní pohroma -zásady první pomoci 	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seberegulace a sebeorganizace - Mezilidské vztahy - Komunikace - Spolupráce a soutěživost - Hodnoty, postoje <p>MKV – Kulturní rozdíly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- pochopit zásady zatěžování; změřit úroveň své tělesné zdatnosti jednoduchými zadanými testy
- usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení
- využívat základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reagovat na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobit pohybové aktivity
- znát základní zásady poskytování první pomoci a zvládat zajištění odsunu raněného
- uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

Učivo

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační (výkonnostní sport)
- rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností
- zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla, korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí, improvizované ošetření a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikovat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označit příčiny nedostatků

Učivo

- pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry
- gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, jiné kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, cvičení s náčiním, tance
- průpravné úpoly – střehový postoj, držení, pohyb v postoji
- atletika – starty; rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu (podle schopností a možností žáků), základy překážkového a štafetového běhu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí (podle možností a vybavení školy)
- sportovní hry (výběr podle možností školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii
- turistika a pobyt v přírodě – základní poznatky z turistiky, přesun a chůze v terénu; táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody, modifikace orientačního závodu, příprava a dokumentace turistické akce
- plavání (podle podmínek školy) – další plavecké dovednosti, zdokonalení plaveckého způsobu, případně další plavecký způsob, aquagymnastika, skoky do vody, prvky zdravotního plavání
- pobyt v zimní přírodě – lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy), běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku, bruslení (případně další zimní sporty podle podmínek školy)
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- užívat osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji
- rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotit je
- spolurozhodovat osvojené hry a soutěže

Učivo

- **komunikace v Tv** – odborná tělocvičná terminologie osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojených pohybových činnostech
- **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- **historie a současnost sportu** – významné sportovní soutěže a sportovci
- **pravidla osvojených pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- **měření výkonů, posuzování pohybových dovedností**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do ZdrTv se provádí na doporučení lékaře. Prvky ZdrTv jsou preventivně využívány i v povinné Tv.

Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek.

Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák by měl

- uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení
- vyhýbat se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojených činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- soubor speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení je shodný pro 1. i 2. stupeň, učivo tohoto tématu je uvedeno na 1. stupni a je využitelné i pro 2. stupeň

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Tělesná výchova 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	3	3	3	3
Celkem	12			

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9.ročníku po 3 hodinách týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají **průřezová témata**:OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy

- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: tělesná výchova – chlapci 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá kotouly, přemet stranou a stoj o rukou, cvičební prvky na hrazdě ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ➤ při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky ➤ používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km ➤ zvládá bezpečný pohyb na bruslích vpřed a do stran ➤ zvládá chůzi na lyžích, obraty a výstupy ➤ zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, 	<p>Atletika Krátké tratě – běh na 60 m Běh vytrvalostní na 1500m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčem</p> <p>Gymnastika Akrobacie- kotoul vpřed a vzad, svička, přemet stranou, stoj o rukou Hrazda-vis podkolení, výmyk Trampolínka- skoky, kotoul letmo Koza našir i nadél roznožka a skrčka Šplh- s i bez přírazu, s obměnami</p> <p>Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok</p> <p>Sportovní hry- vybíjená, košíková, ringo (freesbee) a malá kopaná</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu</p> <p>Bruslení- jízda vpřed, přešlapování doprava, zastavení</p> <p>Lyžování - hry na sněhu, základy běžeckého lyžování</p>		<p>stadion LA,terén</p> <p>tělocvična stadion</p> <p>velká tělocvična malá tělocvična</p> <p>malá tělocvična, tělocvičny</p> <p>okolí města krátké výlety</p> <p>zimní stadion</p> <p>park u školy</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výstupy, jízda v nenáročném terénu ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>strečinkové cvičení - protahování</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	OSV-psychohygiena	terén, školní výlety

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, krátké výlety do okolí: seznamovací pobyt se zdravotní a turisticko brannou tematikou

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: tělesná výchova – chlapci 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ➤ zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet stranou a stoj na lopatkách, ➤ cvičební prvky na hrazdě ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ➤ při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky ➤ používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km 	<p>Atletika Krátké tratě – běh na 60 m Běh vytrvalostní na 1 500 m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-přemet stranou, stoj na lopatkách Hrazda-závěs, zdokonalení výmyku</p> <p>Trampolínka- kotoul letmo, salto vpřed s dopomocí Koza našir i nadél - roznožka, skrčka Šplh- bez přírazu, s obměnami</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok</p> <p>Úpoly-přetahy a přetlaky, úpolové odpory</p> <p>Sportovní hry-košíková, malá kopaná, floorball, ringo</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném vycházce</p>		<p>terén stadion LA</p> <p>tělocvičny, hřiště</p> <p>tělocvičny</p> <p>příroda</p> <p>zimní stadion</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry ➤ zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Bruslení-jízda vpřed i vzad, zastavení, přešlapování</p> <p>Lyžování - hry na sněhu, základy běžeckého lyžování</p> <p>strečinkové cvičení - protahování</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	<p>OSV-Pschohygiena</p>	<p>park u školy celodenní výlet na Zelenou horu</p>

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: Lyžování- lyžařský výcvik v místě školy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: tělesná výchova – chlapci 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet stranou - rondát, stoj na hlavě ➤ cvičební prvky na hrazdě dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky ➤ používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km ➤ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, bezpečné zastavení 	<p>Atletika Krátké tratě – běh na 60 m Běh vytrvalostní na 1500m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-stranou – rondát, stoj na hlavě</p> <p>Hrazda-toč vpřed Trampolínka-salto vpřed s dopomocí Švédská bedna nadél a našír - roznožka a průvlek Šplh- bez pádu, s obměnami</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika-valčíkový krok</p> <p>Úpoly-střehové postoje, držení a pohyb v postoji</p> <p>Sportovní hry - košíková, přehazovaná, malá kopaná, floorball, ringo</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turistických vycházkách</p> <p>Bruslení-jednoduchý skok, pirueta</p>	<p>OSV-spolupráce a soutěživost</p>	<p>terén, stadion LA</p> <p>Tělocvičny, hřiště</p> <p>příroda, školní výlety</p> <p>zimní stadion</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ➤ předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Lyžování - jízda z mírného kopce, zastavení s odšlapováním, běh na krátké okruhu</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí</p> <p>strečinkové cvičení - protahování</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>		<p>park u školy celodenní výlet na Zelenou horu</p>

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: Lyžování- lyžařský výcvik, turistické vycházky

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: tělesná výchova – chlapci 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ➤ zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky ➤ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km ➤ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry 	<p>Atletika Krátké tratě – běh na 60 m Běh vytrvalostní na 1500m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-stranou – rondát, stoj na hlavě Hrazda-toč vzad Trampolínka-salto vpřed s dopomocí Švédská bedna nadél - roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika-polkový a valčíkový krok</p> <p>Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad</p> <p>Sportovní hry - košíková, přehazovaná, malá kopaná, floorball, ringo</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu</p> <p>Bruslení- jízda vpřed a vzad s přešlapováním, obraty, jednoduchý skok, pirueta</p>	<p>OSV- spolupráce a soutěživost</p>	<p>terén stadion LA</p> <p>tělocvičny, hřiště</p> <p>tělocvičny</p> <p>Příroda, výlety do okolí</p> <p>Zimní stadion</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečně zvládá pohyb a zastavení odšlapováním na běžeckých lyžích ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ➤ předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Lyžování - chůze a běh, výstupy, jízda z mírného svahu, zastavení odšlapováním, běh na delším okruhu</p> <p>Strečinkové cvičení – protahování</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	OSV-psychohygiena	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: turistické vycházky do okolí města

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ➤ zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky ➤ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky, používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 5 km ➤ zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry a zastavení 	<p>Atletika Běh na krátké tratě – 60 m Běh vytrvalostní na 800 m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-přemet stranou, kotoul letmo Hrazda- závěs podkolení a vzpor, toč vpřed Trampolínka- výskoky s otočkou, kotoul letmo Koza našír – skrčka, roznožka Šplh- s přírazem, s obměnami</p> <p>Rytmická gymnastika-prožívání rytmu, tempa a melodie (jejich vyjádření pohybem) Aerobic</p> <p>Sportovní hry- vybíjená, košíková, ringo (freesbee)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu</p> <p>Bruslení – pohyb vpřed, zastavení</p>		<p>stadion LA,terén</p> <p>stadion tělocvična</p> <p>Velká tělocvič. malá tělocvična</p> <p>malá tělocvična,</p> <p>hřiště, tělocvičny</p> <p>terén, školní výlety</p> <p>zimní stadion</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Lyžování - hry na sněhu, základy běžeckého lyžování</p> <p>strečinkové cvičení – protahování</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	OSV-psychohygiena	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: Lyžařský výcvik v okolí školy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ➤ zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky ➤ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km ➤ zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, ➤ zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování 	<p>Atletika Běh na krátké tratě – 60 m Běh vytrvalostní na 800 m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-přemet stranou, kotoul letmo Hrazda- závěs podkolení a vzpor, toč vpřed Trampolínka- výskoky s otočkou, kotoul letmo Koza našít – skrčka, roznožka Šplh- s přírazem, s obměnami</p> <p>Rytmická gymnastika – rytmezovaná chůze, základní taneční krok, lidové tance</p> <p>Aerobic</p> <p>Sportovní hry- vybíjená, košíková, ringo (freesbee)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu</p> <p>Bruslení-jízda vpřed i vzad, zastavení, přešlapování</p> <p>Lyžování - hry na sněhu, základy běžeckého lyžování</p>		<p>terén stadion LA</p> <p>tělocvičny, hřiště</p> <p>příroda okolí města</p> <p>zimní stadion</p> <p>okolí školy</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu 	<p>Strečinkové cvičení – protahovací cviky</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	OSV-psychohygiena	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kursy: Lyžařský výcvik v okolí školy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ➤ zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky ➤ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ➤ při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km ➤ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, bezpečné zastavení ➤ zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování 	<p>Atletika Běh na krátké tratě – 60 m Běh vytrvalostní na 800 m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-přemet stranou, kotoul letmo Hrazda- závěs podkolení a vzpor, toč vpřed Trampolínka- výskoky s otočkou, kotoul letmo Koza našír – skrčka, roznožka Šplh- s přírazem, s obměnami</p> <p>Rytmická gymnastika – prožívání rytmu, tempa a melodie (jejich vyjádření pohybem) Aerobic</p> <p>Sportovní hry- vybíjená, košíková, ringo (freesbee)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu</p> <p>Bruslení-jednoduchý skok, pirueta</p>	<p>OSV-spolupráce a soutěživost</p>	<p>terén, stadion LA</p> <p>Tělocvičny, hřiště</p> <p>příroda, školní výlety</p> <p>zimní stadion</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ➤ předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Lyžování - jízda z mírného kopce, zastavení s odšlapováním, běh na krátké okruhu</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí</p> <p>Strečinkové cvičení – protahovací cviky</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>	OSV-psychohygiena	

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kursy: Lyžařský výcvik v okolí školy a města

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – dívky 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ➤ zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky ➤ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ➤ zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě ➤ dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí ➤ při cvičení uplatní svůj fyzický fond ➤ zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví ➤ používá správnou techniku ➤ uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km ➤ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry 	<p>Atletika Běh na krátké tratě – 60 m Běh vytrvalostní na 800 m Skok daleký-další techniky Skok vysoký-zlepšování techniky Hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie-přemet stranou, kotoul letmo Hrazda- závěs podkolení a vzpor, toč vpřed Trampolínka- kotoul letmo, přemet vpřed Švédská bedna – průvlek, skrčka, roznožka nadél Šplh- s přírazem, s obměnami</p> <p>Rytmická gymnastika – některé ze současných tanců, pohybová improvizace Aerobní gymnastika – bez náčiní</p> <p>Sportovní hry- vybíjená, košíková, ringo (freesbee)</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu</p> <p>Bruslení- jízda vpřed a vzad s přešlapováním, obraty, jednoduchý skok, pirueta</p>	<p>OSV – Psychohygienu - Seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>terén stadion LA</p> <p>tělocvičny, hřiště</p> <p>Blízké okolí</p> <p>Zimní stadion</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečně zvládá pohyb a zastavení odšlapováním na běžeckých lyžích ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ➤ předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Lyžování - chůze a běh, výstupy, jízda z mírného svahu, zastavení odšlapováním, běh na delším okruhu</p> <p>Strečinkové cvičení – protahovací cvičení</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Komunikace v Tv- odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p>		

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Projekty, kurzy: Lyžařský výcvik v okolí školy a města

Turistické vycházky do okolí

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňuje motorické poruchy, zdokonaluje kognitivní funkce, stimuluje řeč a myšlení. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

U žáků s lehkým mentálním postižením trvá nácvik běžných dovedností a návyků mnohem delší dobu než u žáků bez postižení a je nutné s ním začít co nejdříve. Z tohoto důvodu je této vzdělávací oblasti určena vyšší hodinová dotace.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do devátého ročníku.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstíteľské práce, Příprava pokrmů* a do sedmi tematických okruhů na druhém stupni *Práce s technickými materiály, Práce s ostatními materiály, Práce montážní a demontážní, Pěstíteľské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce*. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Tematický okruh *Svět práce* je určen pro 8. a 9. ročník.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům
- porozumění pojmům, návodům, orientaci v jednoduché technické dokumentaci, zvládnutí pracovních postupů a dovedností řešit nejrůznější praktické situace
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- osvojení dovedností při používání a zacházení s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným náradím
- přesnosti, systematickosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů
- poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib a využití volného času
- orientaci v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností pro uplatnění při volbě povolání a společenském uplatnění
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák by měl

- získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech
- provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň
- pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech
- řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizovat svoji pracovní činnost
- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu

Učivo

- materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)
- pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody
- úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí
- řemesla a tradice

PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák by měl

- rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti
- zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy
- technologické postupy podle zpracovávaného materiálu
- základní dovednosti ručních prací
- výroba drobných oděvních a bytových doplňků

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení
- provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu

Učivo

- stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž
- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák by měl

- **volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin**
- **pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě**
- **používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu**
- **prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty**
- **dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami**

Učivo

- **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
- **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
- **okrasné rostliny** – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin
- **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování
- **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
- **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák by měl

- **provádět jednoduché operace platebního styku**
- **ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti**
- **správně zacházet s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu**
- **používat vhodné prostředky při práci v domácnosti**
- **dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií**

Učivo

- **finance a provoz domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora
- **údržba v domácnosti** – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; práci a čisticí prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák by měl

- **používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče**
- **připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy**
- **dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu**
- **dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni**

Učivo

- **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu
- **potraviny** – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace
- **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy
- **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole

SVĚT PRÁCE (8. a 9. ročník)

Očekávané výstupy

žák by měl

- znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a středních školách
- posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života
- využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

- **trh práce** – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní
- **volba profesní orientace** – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání
- **zaměstnání** – způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru
- **podnikání** – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Pracovní činnosti 2.st.

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	5+1	5+1	5+1	5+1
Celkem	20+4			

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.roč.

Časová dotace v učebním plánu je 5 vyučovacích hodin týdně, posílených o 1 hodinu disponibilní časové dotace, a to ve všech ročnících 2. stupně .

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně.

V 9.ročníku je navíc zařazena pro dívky též oblast Péče o dítě.

Vzdělávání v Pracovních činnostech chlapců směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci,
- osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou,
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce,
- základům organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku
- poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání v Pracovních činnostech dívek směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
- zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu Pracovní činnosti se prolínají **průřezová témata :**

Osobnostní a sociální výchova

- orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Enviromentální výchova

- pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova

- schopnost zpracovat , vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Multikulturní výchova

- zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel-rodíč.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- poznává smysl a cíl učení
  - má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
  - umí posoudit vlastní pokrok
  - kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- promyslí pracovní postupy praktických cvičení
  - při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
  - poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

- Žák
- se učí správnému technologickému postupu při práci
  - při komunikaci používá správné technické názvosloví
  - využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- Žáci
- pracují ve skupinách
  - spolupracují při řešení problémů
  - přispívají k diskusi a respektují názory jiných
  - učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

- Žáci
- respektují pravidla při práci
  - dokáží přivolat pomoc při zranění
  - chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
  - projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
  - používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
  - dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
  - dbá na ochranu životního prostředí
  - své znalosti využívá v běžné praxi.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - dívky

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo Seznámit s vybavením a nástroji v dílně (dřevo, kov) <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrtý, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u></p>	<p>OSV-seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita -řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení <p>dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s 	<p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem</p> <p>Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout 1.pomoc při úrazu</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>elektrickými spotřebiči.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti. <p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY</p> <p>Očekávané výstupy</p> <p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy</p> <p>technologické postupy podle zpracovávaného materiálu</p> <p>základní dovednosti ručních prací</p> <p>výroba drobných oděvních a bytových doplňků</p> <p><u>Práce s textilem</u></p> <p>Základní ruční stehy: přední, zadní, perlový, obšívací, smykovací (seznámení)</p> <p>Provádění jednoduché opravy prádla. Navlékání gumy.</p> <p>Přišití poutka. Přišívání knoflíků, spínátek, háčků.</p> <p>Látání ponožek.</p> <p>Základy šití na stroji - navlékání nití.</p> <p>Šití bez nití podle čáry.</p> <p>Žehlení různých druhů textilií.</p> <p>Vyšívání.</p> <p><u>Háčkování</u></p> <p>Uháčkovat samostatně řetizek, krátký a dlouhý sloupek, Jednoduchý vzor s použitím krátkého i dlouhého sloupku.</p> <p>Orientovat se v druzích základních přízí, umět použít správný háček.</p> <p><u>Pletení</u></p> <p>Samostatně nahazovat oka při začínání pletení.</p> <p>Zvládnout hladká oka. Učit se ukončit úplet.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami 	<p><u>Pěstitelské práce</u> Ošetřovat pokojové květiny- kypřit,plít,zalévat,přihnojovat / seznámení/ Léčivé rostliny,koření / seznámení / Zelenina, okrasné a ovocné rostliny – seznámení - DDM-SOVA <u>Chovatelství</u> Chov zvířat v domácnosti- seznámení Podmínky chovu. Bezpečnost a hygiena při práci se zvířaty /seznámení/.</p>	
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduché operace platebního styku ➤ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti ➤ správně zacházet s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu ➤ používat vhodné prostředky při práci v domácnosti 	<p><u>Finance a provoz domácnosti</u> – platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk (seznámení) <u>Údržba v domácnosti</u> –údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; - elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytnou první pomoc při úrazu elektrickým proudem <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p><u>Kuchyně</u> – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace</p> <p>úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu;</p> <p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy - seznámení</p> <p><u>Racionální a zdravá výživa.</u> Příprava jednoduché snídaně, bezmasého oběda či večeře. Příprava pomazánek, ovocné pěny a pohárů. Zeleninové saláty, mléčné pokrmy. Zeleninové polévky. Bramborové pokrmy. Jednoduchá úprava těstovin. Základy stolování - prostírání stolu k snídani, obědu, večeři.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - dívky

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo Seznámit s vybavením a nástroji v dílně (dřevo, kov) <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u></p>	<p>OSV-seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči. ➤ Základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti. <p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout 1.pomoc při úrazu</p> <p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy technologické postupy podle zpracovávaného materiálu základní dovednosti ručních prací výroba drobných oděvních a bytových doplňků</p> <p><u>Práce s textilem</u> Procvičovat základní ruční stehy. Šítí na šicím stroji. Organizace pracoviště, správné sezení. Údržba oděvů, žehlení prádla.</p> <p><u>Vyšívání</u> – křížkový steh, práce dle předlohy</p> <p><u>Háčkování</u> Zdokonalování háčkovacích technik. Háčkování do okruhu.</p> <p><u>Pletení</u> Zkvalitnění pletářských dovedností. Plést hladce i obrace. Ubírání a přidávání ok.</p>	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin</p> <p>ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování</p> <p>léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>	<p>drogy a jejich zneužívání; alergie /seznámení/ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty údržba školních pozemků – hrabání listí, hrabání travních ploch, zametání</p>	
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduché operace platebního styku ➤ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti ➤ správně zacházet s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu ➤ používat vhodné prostředky při práci v domácnosti 	<p>Finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora Údržba v domácnosti – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem Hygiena provozu domácnosti Pokračovat v upevňování dovedností v údržbě domácnosti, prádla.</p>	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Učivo kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině Různé druhy polévek. Zavářky do polévek. Úprava masa dušením, smažením, pečením</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
	Přílohy a doplňky k jídlu. Moučníky.	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - dívky

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy</p> <p>žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo Seznámit s vybavením a nástroji v dílně (dřevo, kov) <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u></p>	<p>OSV-seberegulace a sebeorganizace - kreativita</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení <p>dozrívání zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči. ➤ Základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti. <p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem</p> <p>Dozrívání zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout 1.pomoc při úrazu</p> <p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy technologické postupy podle zpracovávaného materiálu základní dovednosti ručních prací výroba drobných oděvních a bytových doplňků</p> <p><u>Práce s textilem</u> Pracovat se stříhem, umět vybrat vhodný materiál, dohodnout spotřebu látky. Zkoušení a úprava výrobků. Údržba oděvů, žehlení prádla. <u>Vyšívání</u> – křížkový steh, práce dle předlohy <u>Háčkování</u> Náročnější vzory. Utvářet estetické citění. Možnost využití netradičních materiálů. <u>Pletení</u> Jednoduché vzory, střídání barev a přízí různé kvality. Použití netradičního materiálu. Aplikace na pletenině.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie /seznámení/ chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty</p> <p>údržba školních pozemků – hrabání listí, hrabání travních ploch, zametání</p>	<p>EV – ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduché operace platebního styku ➤ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti ➤ správně zacházet s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu ➤ používat vhodné prostředky při práci v domácnosti 	<p>Finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora Údržba v domácnosti – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem Hygiena provozu domácnosti Podle podmínek prakticky seznámit žáky s obsluhou automatické pračky, ždímačky a dalšími elektrickými spotřebiči. Seznámení s nabídkou současných mycích a čisticích prostředků, umět pracovat podle návodu, vybrat vhodný prostředek.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy</p> <p>úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole. Využívání moderní techniky v domácnosti. Příprava a rozpočet na vaření. Různé druhy polévek. Zavářky do polévek. Úprava masa dušením, smažením, pečením, grilováním, fritováním. Přílohy a doplňky k jídlu. Moučníky.</p>	
<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a středních školách ➤ posoudit své možnosti v oblasti profesní případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ➤ využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ➤ být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů ➤ prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání ➤ být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	<p><u>Trh práce</u> – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní</p> <p><u>Volba profesní orientace</u> – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p><u>Možnosti vzdělávání</u> – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání</p> <p><u>Zaměstnání</u> – způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce;</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
	práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru <u>Podnikání</u> – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět : **Pracovní činnosti - dívky**

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo Seznámit s vybavením a nástroji v dílně (dřevo, kov) <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u></p>	<p>OSV-seberegulace a sebeorganizace - kreativita</p>
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení <p>dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči. ➤ Základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti. <p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Očekávané výstupy</p>	<p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem</p> <p>Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout 1.pomoc při úrazu</p> <p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy technologické postupy podle zpracovávaného materiálu základní dovednosti ručních prací</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>výroba drobných oděvních a bytových doplňků</p> <p><u>Práce s textilem</u> Pracovat se stříhem, umět vybrat vhodný materiál, dohodnout spotřebu látky. Zkoušení a úprava výrobků. Údržba oděvů, žehlení prádla.</p> <p><u>Vyšívání</u> – křížkový steh, práce dle předlohy</p> <p><u>Háčkování</u> Náročnější vzory. Utvářet estetické citění. Možnost využití netradičních materiálů.</p> <p><u>Pletení</u> Jednoduché vzory, střídání barev a přízí různé kvality. Použití netradičního materiálu. Aplikace na pletenině.</p>	
<p><i>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</i> Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin</p> <p>ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování</p> <p>léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie /seznámení/</p> <p>chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty</p> <p>údržba školních pozemků – hrabání listí, hrabání travních ploch, zametání</p>	<p>EV – ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduché operace platebního styku ➤ ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti ➤ správně zacházet s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu ➤ používat vhodné prostředky při práci v domácnosti 	<p>Finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora</p> <p>Údržba v domácnosti – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p> <p>Hygiena provozu domácnosti Podle podmínek prakticky seznámit žáky s obsluhou automatické pračky, ždímačky a dalšími elektrickými spotřebiči. Seznámení s nabídkou současných mycích a čisticích prostředků, umět pracovat podle návodu, vybrat vhodný prostředek.</p>	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsob konzervace</p> <p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy</p> <p>úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole. Využívání moderní techniky v domácnosti. Příprava a rozpočet na vaření. Různé druhy polévek. Zavářky do polévek. Úprava masa dušením, smažením, pečením, grilováním, fritováním. Přílohy a doplňky k jídlu. Moučníky.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty kurzy
<p>SVĚT PRÁCE Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a středních školách ➤ posoudit své možnosti v oblasti profesní případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života ➤ využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ➤ být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů ➤ prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání ➤ být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	<p><u>Trh práce</u> – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní</p> <p><u>Volba profesní orientace</u> – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p><u>Možnosti vzdělávání</u> – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání</p> <p><u>Zaměstnání –</u> způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru</p> <p><u>Podnikání</u> – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - chlapci

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>Práce s technickými materiály Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce ➤ zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku ➤ zvládá základní postupy při opracování dřeva ➤ měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání ➤ zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí ➤ Rozpoznat základní druhy řeziva: prkno, fošna, lať, hranol, dýha /seznámení / ➤ Rozpoznat deskové materiály: laťovka, překližka, dřevovláknitá a dřevotřísková deska /seznámení/ ➤ Poznávání vlastností a nácvik činností při opracování drátu a tenkého plechu (do 0,5 mm): ➤ Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: svěrák, kovadlina, ocelové měřidlo, kovový úhelník, rýsovací jehla, kleště (štípací, s plochými čelistmi, s oblými čelistmi), kladivo, důlčák, nůžky na plech, pilník, drátěný kartáč. ➤ Seznámení s některým druhem plastů. <p>Práce s ostatními materiály Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich 	<p>materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p><u>Práce se dřevem</u> Dřeva měkká a tvrdá, struktura dřeva. Praktické činnosti: - měření, orýsování, upínání, řezání (čepovkou, ocasovkou), opracování rašplí, pilníkem, brusným papírem, spojování hřebíky. Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: skládací metr, úhelník, pila ocaska a čepovka, rašple, pilník, brusný papír, kleště, hřebík, dřevěná palička.</p> <p><u>Práce s kovem</u> orýsování, ohýbání, štípání, pilování, stříhání, rovnání.</p> <p><u>Práce s plasty</u> Praktické činnosti: - řezání, pilování, broušení, leštění, stříhání.</p> <p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy technologické postupy podle zpracovávaného materiálu</p>	<p>OSV-seberegulace a sebeorganizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu ➤ Poučení o výrobě papíru, o závislosti kvality na použitém materiálu. ➤ Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešivačka, knihařský nůž. ➤ Porovnávat vlastnosti různých modelovacích hmot (např. modelovací hlína, modelit, dentakryl, pilinová kaše, sádra) a porovnávat rozdíly mezi nimi. ➤ Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: špachtle, modelovací očko, profilové šablony, rydla. 	<p><u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - papír a kartón rozměřovat, stříhat, ohýbat, probíjet, polepovat; - lepenku řezat; - zhotovovat obtížnější skládky; - sešívát listy, vlepovat složky do měkkých desek oříznutí; - sešívát sešity, ořezávat okraje; - zhotovovat polepové papíry (škrobové, olejové).</p> <p><u>Práce s modelovací hmotou</u> Praktické činnosti: - používat forem a profilových šablon; - modelovat duté předměty, figury a reliéfy; - zhotovené výrobky barvit a lakovat; - pracovat se sádrou, odlévat do formy, vyškrabovat předkreslený vzor.</p>	
<p>Práce montážní a demontážní Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při 	<p>Učivo stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem. Práce montážní a demontážní Praktické činnosti. - sestavovat obtížnější modely (zejména pohyblivé) z</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: šroubovák, maticový klíč <p>Pěstitelské práce, chovatelství Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu <ul style="list-style-type: none"> ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <p>- dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p> <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p>	<p>konstrukční stavebnice z plastů i ze stavebnice kovové;</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavovat prostorové modely z kartónových vystřihovánek. <p>Učivo</p> <p>základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin</p> <p>ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování</p> <p>léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie /seznámení/</p> <p>chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty</p> <p>údržba školních pozemků – hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromků</p> <p>Učivo</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace</p> <p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy</p>	

Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - chlapci

Ročník: 7.ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> <u>Práce se dřevem</u> Praktické činnosti: - řezání (lupenkovou pilkou, rámovou pilou). vrtání dlabání, hoblování, spojování lepením, vruty. Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek; rejsek, pila (děrovka, lupénková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrtu, hoblík. <u>Práce s kovem</u> - orýsování, ohýbání, štípání, pilování, stříhání, rovnání, Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, přitažník, hlavičkář, sekáč, elektrické pájedlo. <u>Práce s plasty</u> Praktické činnosti: - řezání, pilování, vrtání, broušení, leštění, lepení, tvarování a spojování teplem.</p>	<p>OSV-seberegulace, sebeorganizace -kreativita</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>- práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy - technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - základní dovednosti ručních prací</p> <p><u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - zhotovovat desky se hřbetem Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešíváčka, dutý průbojník, knihařský nůž.</p> <p><u>Práce v keramické dílně</u> – linority, práce s hlinou,...</p>	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu ➤ Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči. ➤ Základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti. 	<p><u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti: - provádět údržbu jízdního kola (čistit, konzervovat, hustit vzdušnice); Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic.</p> <p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž</p> <p>Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem</p> <p><u>Práce elektromontážní</u> Praktické činnosti: - zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče; - vkládat baterie do příruční svítilny, tranzistorové přijímače apod.;</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami 	<p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru/ seznámení / ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty/seznámení/</p> <p>údržba školních pozemků – hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromků</p>	<p>EV – ekosystémy - lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>EV-základní podmínky života</p>
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Učivo kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy</p>	

Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - chlapci

Ročník: 8.ročník.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> <u>Práce se dřevem</u> - plátování, popř. konstrukčními spoji (čepování, kolíkování); povrchová úprava transparentními nátěry, tmelením, lakováním). Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek; rejsek, pila (děrovka, lupénková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrtu, hoblík. <u>Práce s kovem</u> - probíjení, nýtování, spojování šrouby, sekání, tepání, pájení, tváření, ruční řezání vnějšího a vnitřního závitů, úprava povrchu proti korozi, měření posuvným měřidlem (s přesností 0, 1 mm). Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, přitažník, hlavičkář, sekáč, elektrické pájedlo. <u>Práce s plasty</u> Praktické činnosti: - řezání, pilování, vrtání, broušení, leštění, lepení, tvarování a spojování teplem.</p>	<p>OSV-seberegulace,sebeorganizace -kreativita</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy technologické postupy podle zpracovávaného materiálu základní dovednosti ručních prací <u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - opravovat poškozené knihy, školní mapy a obrazy; Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešívačka, dutý průbojník, knihařský nůž.</p> <p><u>Práce v keramické dílně</u> – linority, práce s hlínou,...</p>	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu ➤ Základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči. ➤ Základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti. 	<p><u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti: - provádět jednoduché montážní a demontážní práce na jízdním kole (např. seřizovat výšky, sedla, montáž a demontáž pláště a vzdušnice, lepení vzdušnice, montáž a seřízení elektrického osvětlení jízdního kola, demontáž a montáž středového složení). Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic.</p> <p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem <u>Práce elektromontážní</u> Praktické činnosti: - vkládat baterie do příruční svítilny, tranzistorové přijímače apod.;</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami 	<p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru/ seznámení / ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty/seznámení/</p> <p>údržba školních pozemků – hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromků</p>	<p>EV – ekosystémy - lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>EV-základní podmínky života</p>
<p>SVĚT PRÁCE Očekávané výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a středních školách ➤ posoudit své možnosti v oblasti profesní případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ➤ využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ➤ být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>trh práce – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní</p> <p>volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání</p> <p>zaměstnání – způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání ➤ být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	<p>podnikání – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>MEV-tvorba mediálního sdělení</p>
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Učivo</p> <p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace</p> <p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy</p>	

Vyučovací předmět : Pracovní činnosti - chlapci

Ročník: 9.ročník.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ➤ pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ➤ řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizovat svoji pracovní činnost ➤ dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnout první pomoc při úrazu 	<p>Učivo <u>Materiály</u> – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> – nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> – technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> – zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> <u>Práce se dřevem</u> - plátování, popř. konstrukčními spoji (čepování, kolíkování); povrchová úprava transparentními nátěry, tmelením, lakováním). Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek; rejsek, pila (děrovka, lupénková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrtu, hoblík. <u>Práce s kovem</u> - probíjení, nýtování, spojování šrouby, sekání, tepání, pájení, tváření, ruční řezání vnějšího a vnitřního závitů, úprava povrchu proti korozi, měření posuvným měřidlem (s přesností 0, 1 mm). Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, přitažník, hlavičkář, sekáč, elektrické pájedlo.</p>	<p>OSV-seberegulace,sebeorganizace -kreativita</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Očekávané výstupy žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ➤ zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu 	<p>práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy technologické postupy podle zpracovávaného materiálu základní dovednosti ručních prací <u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - zhotovovat modely geometrických těles Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešivačka, dutý průbojník, knihařský nůž.</p> <p><u>Práce v keramické dílně</u> – linority, práce s hlínou,...</p>	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ➤ provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytnout první pomoc při úrazu 	<p><u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti: - provádět jednoduché montážní a demontážní práce na jízdním kole (např. seřizovat výšky, sedla, montáž a demontáž pláště a vzdušnice, lepení vzdušnice, montáž a seřízení elektrického osvětlení jízdního kola, demontáž a montáž středového složení). Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic.</p> <p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ➤ používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ➤ prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami 	<p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru/ seznámení / ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty/seznámení/</p> <p>údržba školních pozemků – hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromků</p>	<p>EV – ekosystémy - lidské aktivity a životní prostředí</p> <p>EV-základní podmínky života</p>
<p>SVĚT PRÁCE Očekávané výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a středních školách ➤ posoudit své možnosti v oblasti profesní případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ➤ využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ➤ být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>trh práce – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní</p> <p>volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání</p> <p>zaměstnání – způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání ➤ být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	<p>podnikání – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>MEV-tvorba mediálního sdělení</p>
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Očekávané výstupy žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ➤ připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ➤ dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Učivo</p> <p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace</p> <p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy</p>	

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Hodnocení je součástí výchovně vzdělávacího procesu a je komplexním posouzením prospěchu a chování žáka.
2. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, provádí se průběžně a celkově na konci každého pololetí. **Průběžná klasifikace** se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. **Klasifikace souhrnného prospěchu** se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
3. Předmětem klasifikace jsou výsledky, jichž žák dosáhl v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem nebo individuálním vzdělávacím plánem. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém učí více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období učitelé po vzájemné dohodě.
4. Ohodnocení výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně. Přihlíží ke speciálně vzdělávacím potřebám žáka, zdravotnímu stavu, individuálním a věkovým zvláštostem, zájmům i ke kvalitě jeho výchovného prostředí. Ředitel školy bude působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
5. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, **aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni** o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka a to formou průběžných zápisů do žákovských knížek, sdělení rodičům. Před koncem každého čtvrtletí budou sděleny výchovně vzdělávací výsledky žáků zákonným zástupcům na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách. Budou zapsány výsledky za I. a III. čtvrtletí do žákovských knížek. V případě mimořádného zhoršení informuje učitel prokazatelným způsobem zákonného zástupce žáka neprodleně.
6. Každé pololetí se vydává žákovi **vysvědčení**; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi **výpis z vysvědčení**.
7. **Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm** (dále jen „klasifikace“), **slovně nebo kombinací obou způsobů**. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady .
8. Je-li žák hodnocen slovně, **převéde třídní učitel** po projednání s vyučujícími ostatních předmětů **slovní hodnocení do klasifikace** při přestupu na jinou školu, pokud o to škola požádá, a také pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
9. **Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální** se hodnotí na 1.stupni – slovně, na 2.stupni kombinací klasifikačního stupně a slovního hodnocení.
10. **Do vyššího ročníku postoupí žák**, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů

výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

11. **Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí**, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

12. **Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí**, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

13. Má-li zákonný zástupce žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o **komisionální přezkoušení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

14. Žák, který plní povinnou školní docházku, **opakuje ročník**, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. **To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval**; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

15. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Zásady pro hodnocení chování:

1. **Klasifikaci chování** žáka navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli školy. Navrhovaná **výchovná opatření i snížené známky z chování** projedná na pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období, a to ve škole a při akcích organizovaných školou.

3. Při klasifikaci se přihlíží k individuálním a věkovým zvláštnostem žáků, morální a sociální vyspělosti žáka..

4. **Výchovnými opatřeními** jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

Pochvaly a jiná ocenění

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Kázeňská opatření

Opatření k posílení kázně se ukládá, jestliže se žák závažně nebo opakovaně proviní proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití nebo porušuje společenské normy. **Opatření zpravidla předchází před sníženou známkou z chování.** Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených školním řádem, za něž může být žák (podmíněně) vyloučen ze školy, má-li splněnou povinnou školní docházku (§31 odst.3 školského zákona)

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci, učitel o něm učiní záznam v třídním výkaze a katalogovém listu žáka.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly za mimořádné jednání se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Dodatek: II. Stupnice kázeňských opatření

1. Napomenutí třídního učitele
2. Důtka třídního učitele (formulář)
3. Důtka ředitele školy (formulář)
4. Podmíněné vyloučení ze studia (pouze v případě, že žák splnil povinnou školní docházku)
5. Vyloučení ze studia (pouze v případě, že žák splnil povinnou školní docházku)

Při hrubém porušení školního řádu nemusí snížené známce z chování předcházet jiné kázeňské opatření.

Třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky řediteli školy. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka. Kázeňské opatření zaznamenává třídní učitel do dokumentace školy.

1. **Tabákové výrobky** – vnesení, konzumace a distribuce v prostorách školy nebo během školních akcí (školní výlety, exkurze, kulturní představení, sportovní kurz, soutěže a ostatní akce pořádané mimo školu)
  - a) **vnesení a konzumace – první zachycení** – důtka TU, oznámení zákonnému zástupci
    - **druhé zachycení** – důtka ŘŠ (formulář) až 2. stupeň z chování, oznámení zákonnému zástupci
    - **opakovaný prohřešek** – 2. – 3. stupeň z chování, oznámení rodičům, nahlášení OSPOD
    - **užívání v prostorách školy:** - přivolání městské policie (pokuta)
      - 2.-3.stupeň z chování
2. **Alkohol** – vstup pod vlivem alkoholu, vnesení, konzumace a distribuce v prostorách školy nebo během školních akcí (školní výlety, exkurze, kulturní představení, sportovní kurz, soutěže a ostatní akce pořádané mimo školu).
  - a) **vstup, vnesení a konzumace – první zachycení** - důtka ŘŠ až 2. stupeň z chování, oznámení zákonnému zástupci. Při podezření na akutní intoxikaci je povolána ZZS.
    - **druhé zachycení** – 2.-3.stupeň z chování, nahlášení PČR, OSPOD
  - b) **distribuce a prodej** – 3. stupeň z chování, nahlášení PČR, OSPOD, ŠMP, VP, oznámení zákonnému zástupci
3. **Návykové látky** – vstup pod vlivem OPL, vnesení, konzumace a distribuce v prostorách školy nebo během školních akcí (školní výlety, exkurze, kulturní představení, sportovní kurz, soutěže a ostatní pořádané akce mimo školu).
  - a) **vstup pod vlivem, vnesení a konzumace** – důtka ŘŠ až 3.stupeň z chování (s ohledem na situaci), oznámení zákonnému zástupci, PČR, ŠMP, VP. Při podezření na akutní intoxikaci je povolána ZZS.
  - c) **distribuce a prodej** – 3.stupeň z chování, nahlášení PČR, OSPOD, oznámení zákonnému zástupci.
4. **Neomluvené absence** – sčítají se v rámci jednoho pololetí školního roku, za neomluvenou absenci je pokládána nepřítomnost žáka, která nebyla omluvena zákonným zástupcem do 3 dnů od počátku nepřítomnosti žáka.

- a) **1-6 neomluvených hodin** – napomenutí TU, oznámení zákonnému zástupci
- b) **7-10 neomluvených hodin** – důtka TU, Vyzvání rodičů do školy, VP
- c) **11-30 neomluvených hodin** – důtka ŘŠ, nahlášení OSPOD, svolání vých. komise
- d) **30 a více neomluvených hodin** – 2.stupeň z chování, opakovaný kontakt s rodiči a OSPOD (přestupková komise)
- e) **100 neomluvených hodin** – hlášení PČR + OSPOD, 3.stupeň z chování

5. **Pozdní příchody** - Při třech pozdních příchodech je žákovi počítána 1 neomluvená hodina.

6. **Nevhodné, násilné chování** či psychické týrání vůči spolužákům – žák může být potrestán dle stupnice kázeňských postihů dle míry provinění. V případě závažnějšího provinění je dán podnět PČR.

7. **Šikana** Je dán podnět k řešení PČR.

8. **Krádež** a) drobné krádeže do 100,- (penál, pastelky, svačina atd.–řeší tříd.učitel).
b) ostatní krádeže oznámit zástupci ředitele školy a ten posoudí a určí způsob dalšího řešení. Závažnější případy předány PČR.

6. **Závažnější porušení** proti školnímu řádu. Žák může být potrestán dle stupnice kázeňských opatření dle míry provinění.

- a) nevhodné chování k zaměstnancům školy: napomenutí TU-důtka ŘŠ
- b) vulgární mluva vůči učiteli, jeho ponižování, vysmívání se mu: důtka ŘS
- snížený stupeň z chování
- c) fyzické napadení učitele: 3.stupeň z chování, PČR, oznámení rodičům
- d) ničení školního majetku a majetku spolužáků a zaměstnanců školy: napomenutí TU – snížený stupeň z chování (dle hodnoty zničené věci), náhrada zničeného majetku. Oznámení rodičům, v případě větších škod může být případ předán PČR.
- e) Nošení předmětů, které by mohly jiné zranit: napomenutí TU – 2.stupeň z chování. Předmět bude uložen u TU, předán rodičům.
- f) Podvod – u závažnějších podvodů (např. změny zápisů v ŽK) může být snížena známka z chování a oznámení rodičům
- g) Ztráta učebnic, ŽK – úhrada ve výši stanoveného školou (při opakované ztrátě – důtka TU)
- h) Zapnutý mobilní telefon v době vyučovacího procesu – důtka TU
- i) Neuposlechnutí pokynu vyučujícího k vypnutí mobilního telefonu bude považováno za hrubé porušení školního řádu a hodnoceno podle výchovných opatření (důtka ŘŠ.). Tato skutečnost bude oznámena zákonným zástupcům a projednána pedagogickou radou.

7. **Ostatní drobné porušení** proti školnímu řádu
Při opakovaných drobných přestupcích školního řádu budou sankce postupovat podle stupnice kázeňských opatření.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků a posiluje se tímto sebeúcta a sebevědomí žáků.
2. Žáci se učí hodnotit svoje výsledky práce, opravovat chyby, učí se chápat, že chybovat je přirozenou věcí v procesu učení. Současně by se měli naučit přiznat chybu.
3. Při sebehodnocení by se žáci měli naučit popsat
co se jim daří
co ještě nezvládají
jak mají pokračovat dál
4. Žáci by se měli naučit, aby svoje výkony a výsledky práce pokud možno objektivně komentovali, srovnávali s ostatními, aby uměli ocenit sama sebe, ale i být sebekritičtí..

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění.

Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány.

Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Kriteria pro klasifikaci prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 –výborný**
- 2 – chvalitebný**
- 3 – dobrý**
- 4 – dostatečný**
- 5 – nedostatečný**

Při hodnocení se na prvním stupni použije pro zápis hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Stupeň 1 - výborný

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami. Ústní a písemný projev je zpravidla správný a výstižný.

Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní a písemný projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Žák je schopen pracovat s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele.

Stupeň 3 - dobrý

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. Své vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý. Žák je schopen plnit úkoly pod dohledem učitele.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků četné a závažné mezery. Své vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je nerozvinutý. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým vedením učitele.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák si předepsané učivo neosvojil. Jeho ústní a písemný projev je nevyhovující. Žák není schopen pracovat ani s trvalou pomocí učitele.

Zásady pro používání slovního hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Formu slovního hodnocení lze zvolit pro hodnocení výsledků práce žáka ve všech předmětech nebo pouze v některých z nich.

Slovní hodnocení je třeba formulovat ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka. Sdělení by měla být ve své formě kladná, avšak objektivní, v případě potřeby negativního hodnocení oslabená ve významu používání slov jako „často“, „převážně“, „apod.“, prezentována vždy jako projev zájmu o žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, třídní učitel převede po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Slovní hodnocení obsahuje:

- konkrétní informace o výsledcích, dosažených v jednotlivých předmětech, jejich srovnání s předešlými výkony žáka, míru splnění požadavků daného předmětu, přesvědčení o dalším možném zlepšení výkonu žáka
- popis chování při výuce, způsob zvládnání požadavků kladených na žáka
- výpověď o jeho sociálním chování, schopnost spolupracovat, podřídit se, pomoci druhým
- posouzení individuálních vlastností žáka, mají-li vztah k sledovanému pokroku ve vývoji jeho osobnosti.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Stupeň 1 (výborný) – učivo chápe a dobře se v něm orientuje

Stupeň 2 (chvalitebný) – učivu rozumí

Stupeň 3 (dobrý) – učivo částečně zvládá

Stupeň 4 (dostatečný) – učivo zvládá s pomocí

Stupeň 5 (nedostatečný) – učivo nezvládá

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Obecné zásady:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy
- písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci

- psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z klasifikace za příslušné období
  - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

- prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- neprospěl(a)

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

-nehodnocen

Stupeň celkového hodnocení „nehodnocen(a)“ se použije pouze na konci 1. pololetí, a to v případě, že žáka nelze pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 1. pololetí ani v náhradním termínu (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona). Pokud žáka nelze hodnotit na konci 2. pololetí, použije se stupeň „neprospěl(a)“.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro klasifikaci a hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
- různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků/praktické, pohybové, ústní,písemné/
- analýzou výsledků aktivit žáků, zvl. se zaměřením na manuální zručnost, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovatelkami, asistentkami pedagoga, pracovníky SPC

Postup při klasifikaci a hodnocení

1.Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

2.Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

3.Učitel soustavně vede evidenci o klasifikaci žáka.

4.Při klasifikaci a hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a jeho postižení. V odůvodněných případech lze žáka neklasifikovat, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele, odborného posudku SPC nebo PPP a odborného lékaře .

5.Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonného zástupce žáka o jeho prospěchu a chování, V případě zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonného zástupce neprodleně.

6.Ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek učitelů.

7.Při klasifikaci žáka, který nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam klasifikován, se po návratu do kmenové školy respektuje návrh klasifikace školy při zdravotnickém zařízení.

8.Přestupuje-li žák na jinou školu, zpracuje třídní učitel zprávu o jeho chování, docházce a klasifikaci v jednotlivých předmětech.

Podrobnosti o komisionálních a o opravných zkouškách

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci I. nebo II. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, musí požádat o komisionální přezkoušení krajský úřad.

Komisionální přezkoušení se musí konat nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komisionální přezkoušení

1.Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Komise je **tříčlenná** a tvoří ji:

- a) **předseda**, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) **zkoušející učitel**, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) **přisedící**, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

3. **Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.** Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje **protokol**, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v **jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.** Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci II. pololetí neprospěli **nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.**

2. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

4. Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech

5. Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

6. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných

důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

7. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou. Zkráceně můžeme říci, že se jedná o žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními.

2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo **na vytvoření nezbytných podmínek** při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami **se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění**. Vyučující respektují doporučení ke vzdělávání žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. Výsledky vzdělávání žáka se hodnotí klasifikací, slovně nebo kombinací klasifikačního stupně a slovního hodnocení. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy po konzultaci s vyučujícím, výchovným poradcem a zákonným zástupcem.

5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel **takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka** a na něž nemají jeho speciální vzdělávací potřeby negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě/žák vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikaci provázet celkovým hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Navrhovaná pedagogická opatření se projednávají s rodiči

8. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- 3.1 rozbor dokumentace školy
- 3.2 rozhovory s učiteli, rodiči
- 3.3 srovnávací prověrky, dovednostní testy
- 3.4 hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb.) (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Základní škola Cheb, Kostelní náměstí 14, příspěvková organizace **SWOT analýza**

Analýza byla prováděna 5/2007 se záměrem zmapovat podmínky školy pro zavádění vznikajícího

ŠVP ZV do práce školy. Tyto podmínky vyhodnocovali:

- *vedení školy*
- *pedagogové*
- *provozní zaměstnanci.*

Mapovali jsme tyto podmínky školy:

- prostorové a materiální (učebny, kabinety, šatny, relaxační prostory, WC, nábytek, pomůcky apod.)
- hygienické a bezpečnostní (režim školy, čistota, ochrana před úrazy, násilím a šikanou)
- personální (aprobovanost učitelů, pedagogická způsobilost, věková struktura, komunikace na všech úrovních školy, motivační klima)
- organizační (spolupráce celého sboru na tvorbě ŠVP ZV, kritéria hodnocení, základní pravidla školy.
- spolupráce s rodiči (poradní servis pro rodiče, tvorba vzájemných vztahů)

Vnitřní podmínky:

Silné stránky:

1. Obě budovy školy jsou v dobrém technickém stavu
2. Potenciál prostředí historické budovy školy, estetické prostředí
3. Dostatek odborných učeben
4. Dobře vybavené kabinety
5. Dvě pracovny pro práci s počítačem
6. Dobře spolupracující učitelský sbor
7. Učebny jsou celkově na dobré estetické úrovni
8. Dobrá spolupráce se zřizovatelem

Slabé stránky:

1. Nedostatečný zájem rodičů (převážná část ze sociálně slabého prostředí) o práci školy a vzdělávání a výchovu jejich dětí.
2. Věková struktura pedagogických pracovníků: pedagogů celkem 22, z toho pracujících důchodců 6 (mají kvalifikaci -předpoklad ukončení pracovního poměru v červnu 2007), dalších 6 pedagogů je ve věku 50 a více.
3. Po odchodu důchodců bude velký nedostatek aprobovaných učitelů
4. Málo učitelů ovládá dobře práci s počítači.

Vnější podmínky

Příležitosti:

1. sponzorská činnost – (tradiční dobrá spolupráce s Centrem dobré vůle Cheb)
2. spolupráce s DDM Sova Cheb
3. dobrá spolupráce s policií a hasiči
4. spolupráce s DD Cheb a ÚSP Májka
5. spolupráce s terénními romskými pracovníci
6. zdokonalení spolupráce s rodiči

Hrozby:

1. Nezájem ze strany rodičů o základní vzdělávání a další vzdělávání svých dětí.
2. Rodiče nejsou motivováni k tomu, aby žádali o přeřazení svých dětí do školy pro žáky se zdravotním postižením, když na klasické základní škole může žák propadnout pouze dvakrát.
3. O práci ve škole se dlouhodobě nezajímají kvalifikovaní učitelé (je jich nedostatek)
4. Po zavedení povinné výuky cizího jazyka bude chybět učitel tohoto předmětu.
5. Rušení Pedagogických center negativně ovlivňuje DVP

